Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Η΄ ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 88 Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1912

ΣΤΗΝ ΛΙΑΚΑΔΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Κυριαρχουν αἱ ἐκλογαί. Χάριν τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν ὁ κόσμος ἐσταμάτησε τὴν κίνησίν του, τὴν ζωήν, τὰς ἐκδηλώσεις του. Πιθανὸν καὶ νὰ μὴ ἐσταμάτησεν· ἀλλὰ δι' ἡμᾶς εἶναι τὸ ἴδιον. Ἐπὶ ματαίῳ μάχονται οἱ Ἰταλοὶ εἰς τὴν Τριπολίτιδα, ἀνωφελῶς ἀναστατώνεται ἡ Κίνα, ἀσκόπως εἰς τὸν Παλαιὸν καὶ τὸν Νέον Κόσμον κινοῦνται ἡ πολιτική, αἱ τέχναι, τὰ ἀεροπλάνα. Μέγιστον ἐπίσης λάθος καὶ τοῦ Ἀμοῦνδσεν τὸ ὅτι ἀπεφάσισε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Ν. Πόλον, εἰς ἡμέρας καθ' ἃς εἴμεθα ἀπησχολημένοι νὰ ὑπολογίζωμεν ψήφους. Δὲν προσέχομεν εἰς τίποτε ἀπὸ αὐτά. Μᾶς ἔχουν ὁλοσχερῶς ἀπορροφήσῃ αἱ ἐκλογαί, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὸν τρυφερὸν ἐρωτευμένον,

μᾶς ἐπῆραν καὶ καρδιὰ καὶ νοῦ.

Καὶ εἴτε εἰς τὸ γραφεῖόν μας εὑρισκόμεθα, εἴτε εἰς τὸ καφενεῖον, ὅπου ἐπικουρεῖ καὶ ἡ κιμωλία, εἴτε εἰς τὸν δρόμον, συζητοῦμεν περὶ τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἐνδιαφερόμεθα περισσότερον διὰ τὴν ἐνυπόγραφον δήλωσιν τοῦ κ. Ἀψηφίδου, ἐκ τοῦ Δήμου Κοθωνίων, ὅτι προσεχώρησεν εἰς τὸν ἀντίπαλον συνδυασμόν, παρὰ διὰ τὰς δηλώσεις τοῦ Σὰν Τζουλιάνο ὅτι ἡ Ἰταλία θὰ ἀπειλῇ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων νὰ δράσῃ εἰς τὸ Αἰγαῖον. Μεθ' ὃ διακόπτομεν τὴν συζήτησιν καὶ ὁμιλοῦμεν... πάλιν περὶ τῶν ἐκλογῶν.

✱

Ἀλλ' ἀτυχῶς δὲν ἔχομεν μόνον ἐκλογικὸν φρόνημα, ἀλλὰ καὶ μαγκούραν. Εἶναι ἡ ὑπερτάτη λογικὴ τοῦ Ἕλληνος ἐκλογικομανοῦς, ἥτις πλήσσει κατακέφαλα τὸν ἰσχυρογνώμονα ἀντιφρονοῦντα. Καὶ εἶναι μὲν γεγονὸς ὅτι ἡ παρέμβασις ξένων στομάτων κατὰ τὴν ἐκλογικὴν συζήτησιν ἔγεινε σημαντικῶς ἀραιοτέρα ἐν σχέσει μὲ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ἀκόμη, ἀκολουθοῦσα πατροπαράδοτον κεκτημένην ταχύτητα, δὲν ἐννοεῖ νὰ μᾶς ἀφήσῃ ἐντελῶς ἡσύχους. Τὴν παρακαλοῦμεν νὰ φύγῃ καὶ νὰ μὴ ἐπανέλθῃ πλέον. Δὲν πρόκειται διὰ τὰ κεφάλια τὰ ὁποῖα σπάζει· εἶναι χυδαῖον θέαμα εἰς νύκτας ἀφθάστου καλωσύνης πανσελήνου, ὅπως ὑπῆρξαν αὐταὶ αἱ τελευταῖαι, καὶ εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἡμερότης ῥέει ἀπὸ ὅλας τὰς πηγὰς τῆς παγκοσμίου ἐξελίξεως, νὰ βλέπωμεν ἀνθρώπους ἁμιλλωμένους νὰ κολλοῦν τσιρότα, ἐνῷ δὲν εἶναι ἰατροί, ἀλλ' ἁπλῶς ψηφοφόροι. Παρακαλοῦμεν λοιπόν, διὰ τελευταίαν φοράν, τὴν μαγκούραν νὰ μεταβῇ ἐν τάχει εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν μολυβδοχυτήριον καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς ψήφους, λευκὰς ἢ μαύρας, κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της. Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἀναγκασθῶμεν εἰς τὰς προσεχεῖς ἐκλογὰς νὰ ἐπανέλθωμεν δριμύτεροι.

✱

Αἱ περιοδεῖαι τοῦ πρωθυπουργοῦ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐκορύφωσαν τὴν ἐκλογικὴν ἀπορρόφησιν. Ἀλλὰ διὰ τὰς περιοδείας αὐτὰς ὁ κόσμος ὀλιγώτερον συνεζήτει, καὶ περισσότερον ἐθαύμαζε τὴν εὐγενῆ αὐτὴν ὁρμὴν τοῦ ἀναγεννωμένου λαοῦ, τοῦ ἐνθουσιαζομένου εἰς τὸ ἀντίκρυσμα τοῦ στοργικοῦ πατρός. Ἤντλει ἐλπίδας καὶ ἐνθάρρυνσιν διὰ τὸ μέλλον, καὶ διδάγματα στερεὰ καὶ πολύτιμα. Ὁ πρωθυπουργὸς εἶπεν εἰς τὰ Τρίκκαλα: «Οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες ὀφείλουν νὰ περιέρχωνται τὰς ἐπαρχίας, ὡς κυβερνῆται μὲν ἵνα λογοδοτῶσι διὰ τὰ πεπραγμένα, ὡς ἀντιπολιτευόμενοι δὲ ἵνα ἀναπτύσσωσι τὸ πρόγραμμα, δι' οὗ ἐπιδιώκουσι νὰ ἀνατρέψωσι τὴν κυβέρνησιν». Ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν πρώτην φορὰν ἠκούσαμεν οὕτω ἐπιγραμματικῶς διατυπουμένην, καὶ πρώτην φορὰν εἴδομεν μετὰ τόσης εὐλαβείας ἐφαρμοζομένην. Καὶ αἱ ἐπαρχίαι δικαιοῦνται νὰ ὑπερηφανεύωνται, διότι ἀνεγνωρίσθη ὅτι οἱ ἡγήτορες τοῦ λαοῦ ὀφείλουν καὶ εἰς αὐτὰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς λογοδοσίας, ἀπ' εὐθείας δὲ καὶ οὐχὶ διὰ τῆς πρωτευούσης. Καὶ πράγματι ὑπερηφανεύονται.

✱

Ἔχομεν αὐτὸν τὸν μῆνα καὶ μίαν νίκην τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἡ ὁποία μᾶς ἀναβιβάζει μέχρι τοῦ Παρθενῶνος καὶ μᾶς κάνει νὰ βλέπωμεν, μακρυὰ εἰς τὸ βάθος, ὅπως εἰς τὴν παράδοξον ἀσάφειαν ὡραίου ὀνείρου, Ἰκτίνους καὶ Καλλικράτους. Μαντεύετε βεβαίως ὅτι πρόκειται διὰ τὸν διεθνῆ διαγωνισμὸν πρὸς ἐκπόνησιν σχεδίου διὰ τὸ μέγαρον τῶν Δικαστηρίων Ἀθηνῶν. Συνηγωνίσθησαν τέσσαρες Ἕλληνες καὶ ὀκτὼ ξένοι, Γερμανοί, Ἰταλοί, Γάλλοι, Αὐστριακοί. Καὶ ἐβραβεύθη εἷς Ἕλλην, ὁ κ. Νικολούδης. Τιμὴ εἰς τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς ὅλους μας τιμήν. Ἡ δὲ ἑλλανόδικος ἐπιτροπή, ὅλη ἀποτελουμένη ἀπὸ ξένους, διαπρεπεστάτους, φυσικῶς ἀρχιτέκτονας, ὥστε νὰ μὴ μᾶς πῇ κανεὶς ὅτι εἴχομεν «μπάρμπαν εἰς τὴν Κορώνην» καὶ ἐνικήσαμεν. Καὶ δι' αὐτὸ κανεὶς ἀπὸ τοὺς διαγωνισθέντας δὲν διεμαρτυρήθη διότι δῆθεν ἠδικήθη.

✱

Ἀλήθεια· εἴχομεν καὶ μίαν ἄλλην Ἑλληνικὴν νίκην: Εἷς Ἕλλην ἀξιωματικός, ὁ ὑπολοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ κ. Βοῦλτσος, ἐκπαιδευόμενος εἰς τὴν ἐν Γαλλίᾳ στρατιωτικὴν σχολὴν τοῦ Σωμύρ, ἦλθε δεύτερος εἰς ἱπποδρομίαν τῶν 6,000 μ. μετ' 22 ἐμποδίων. Καὶ τὴν ἐπῆρε τὴν νίκην ἀπὸ 100 ἄλλους συναγωνιστάς, Γάλλους καὶ ξένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν. Δὲν εἶναι μεγάλη βεβαίως ἡ νίκη, ἀλλ' εἶναι νίκη. Μὴ λησμονεῖτε δὲ ὅτι «φασοῦλι τὸ φασοῦλι γεμίζει τὸ σακοῦλι». Καὶ εἶναι τόσον ἄδειο τὸ δικό μας τὸ σακοῦλι!

✱

Κρῖμα ὅτι σὲ τόσα εὐφρόσυνα γεγονότα πρέπει νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ διὰ μίαν θλιβερὰν περιπέτειαν σεβαστῶν καὶ ἀγαπητῶν συναδέλφων. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ «Νεολόγου» τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ σεβαστὸς διδάσκαλος τῆς Δημοσιογραφίας κ. Βουτυρᾶς, ὁ Διευθυντὴς τῆς «Προόδου» κ. Σπανούδης, καὶ οἱ ἀρχισυντάκται τῶν δύο αὐτῶν ἐφημερίδων, ἀπηλάθησαν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Βεβαίως δὲν θὰ ἐρωτήσετε διατί. Τὸ ξεύρετε: Διότι οἱ καλοὶ αὐτοὶ πατριῶται ἔκαμαν τὸ καθῆκον των πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ πρὸς τὴν Ἀλήθειαν καὶ διότι εἰς τὴν Τουρκίαν κυβερνοῦν οἱ Νεότουρκοι. Δὲν φθάνουν αὐτὰ τὰ δύο;

✱

Καὶ ἀκόμη ἄλλη μία θλιβερὰ παράγραφος, ἀγωνιώδης μάλιστα. Εἶναι αὐτὴ ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὴν Κρήτην, τὴν ὡραίαν καὶ πολυπαθῆ νῆσον, ἡ ὁποία κάμνει ὑπερήφανον τὴν Μεσόγειον. Ἡ ἡρωϊκὴ μεγαλόνησος ἀγωνιᾷ αὐτὴν τὴν στιγμήν, καὶ ἡ ἀγωνία της εἶναι ἡ ἀκράδαντος ἀδημονία ἑνὸς λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἐλάμπρυνε τὴν Ἱστορίαν τοῦ Κόσμου μὲ τὰς θεσπεσιωτέρας ἀκτινοβολίας τῆς καρδίας καὶ τοῦ αἵματος ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας. Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ δὲν τολμᾷ νὰ ἐπιρρίψῃ εὐθύνας εἰς κανένα. Μόνον πονεῖ, συγκινεῖται καὶ δέεται, ἡ κυανῆ ἐλευθερία νὰ ῥίψῃ τὸ ταχύτερον μίαν ἀδαμαντίνην γέφυραν ἀπὸ ἐδῶ ἕως τὴν Κρήτην.

✱

Παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσωμεν τὸ Λαχεῖον. Εἶναι τὸ πανελλήνιον γεγονός. Τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ Φεβρουαρίου εἴχομεν τὴν πρώτην κλήρωσιν, ὀλίγα κέρδη καὶ πολλὰς ἀπογοητεύσεις, ἤ, ἂν προτιμᾶτε, καὶ πολλὰς ἀναβολὰς ἐλπίδος διὰ τὴν προσεχῆ κλήρωσιν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ὅσους ἔχασαν, ἡ Τύχη αὐτὴν τὴν φορὰν ἔδωκεν εὔκολόν τι κέρδος: Τὴν εὐχαρίστησιν ὅτι τὸν πρῶτον λαχνὸν ἐκέρδισαν πτωχοὶ βιοπαλαισταί. Σᾶς συνιστῶμεν λοιπὸν νὰ γευθῆτε μὲ πολλὴν ὄρεξιν τὴν ὡραίαν αὐτὴν εὐχαρίστησιν τῆς φιλαλληλίας, καὶ σᾶς εὐχόμεθα καλὴν ἐπιτυχίαν διὰ τὴν δευτέραν κλήρωσιν, ὅπερ ἐπίσης, μᾶς συγχωρεῖτε εὐχόμεθα καὶ δι' ἡμᾶς αὐτούς!

Ο ΦΑΛΣΤΑΦΦ

✱ ✱ ✱

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΩΗ

Τὸ μέγα γεγονὸς τοῦ μηνός: Τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν ἀεροπλάνον ἐκιθάσσευσε τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀέρας, καὶ ὁ πρῶτος Ἕλλην Πρωθυπουργός, ὁ πρῶτος Πρωθυπουργὸς τοῦ κόσμου, ἤγγισεν εἰς μίαν πτῆσιν ἰλίγγου καὶ ἡδονῆς τὴν συγκίνησιν τοῦ ὑπερανθρώπου καὶ τὸ ὄνειρον τοῦ τετάρτου Ἑλληνικοῦ ὅπλου. Ἂς εἶναι εὐλογημένος ὁ κ. Ἀργυρόπολος ὁ ὁποῖος μᾶς ἐχάρισε τὴν ὑπερηφάνειαν τοῦ πρώτου Ἕλληνος ἀεροπόρου καὶ εὐλογημένος ὁ κ. Πρωθυπουργός, ὁ ὁποῖος ἔδωκε τὸν παλμὸν τοῦ Ἔθνους εἰς τὴν πρώτην πτῆσιν ὑπὲρ τὴν γῆν τὴν Ἑλληνικήν.

Εἰς τοὺς στρατῶνας τοῦ Ροὺφ τὸ Ἑλληνικὸν ἀεροπλάνον ἔλαβε τὸ ἐπίσημον βάπτισμα. Μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸ Π. Φάληρον ἐδέχθη τὴν ἀποθέωσιν τὴν Ἑλληνικήν. Τί ἀπίστευτος συναγερμὸς κόσμου ἦτο ἐκεῖνος! Αἱ δύο πόλεις ἐξεκίνησαν νὰ ἴδουν τὸ θαῦμα τοῦ Αἰῶνος, καὶ ὀλίγον τι παμπαλαίαν Ἑλληνικὴν νοσταλγίαν. Διότι ἡ παράδοσις τοῦ Ἰκάρου, ἡ ὁποία δὲν ἔσβυσε ποτέ, ἐζωντάνευσε διὰ μιᾶς μέσα εἰς τὴν ψυχήν μας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν θαυμασμόν μας τὸν σπινθῆρα τῆς ὑπερηφανείας. Δὲν ἐπῆγαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸ Π. Φάληρον παρὰ μόνον ὅσοι δὲν ἠδυνήθησαν. Διότι, καθὼς μάλιστα ἡ λειτουργία τῶν τρὰμ ὑπῆρξεν ἀθλία, ἦτο ἀδύνατον νὰ μετακομισθοῦν ὅλοι, ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν.

✱

Ἐδώσαμεν τὴν τιμὴν τῆς προηγήσεως εἰς τὸ ἀεροπλάνον, διὰ τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦ πράγματος. Διότι σειρὰν προτεραιότητος εἶχον αἱ Ἀπόκρεω, αἱ ὁποῖαι ἐτελεύτησαν μέσῳ... ἀτελευτήτου κακίας τοῦ Φεβρουαρίου. Ὁ εὐλογημένος αὐτὸς μήν, ὅστις ἐφέτος ἐφοδιασθεὶς διὰ τακουνίου μιᾶς ἡμέρας, εἶχε μικροτέραν χωλότητα, ἐννοεῖ ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ ἐπαληθεύῃ τὴν περὶ αὐτοῦ κρατοῦσαν ῥιγηλὴν φήμην. Καὶ ἐνῷ ἡ 31η Ἰανουαρίου ἦτο ὡς ἡμέρα καὶ ὡς λιακάδα θαῦμα καλωσύνης καὶ γλυκύτητος, ἐνεφανίσθη τὴν ἐπομένην πρωΐαν μέσῳ ὑετῶν, ψύχους, νεφῶν καὶ μὲ ἀπίστευτον πλαίσιον χιόνος εἰς τὰ πέριξ ὄρη. Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι εἶχε τὰ χιόνια εἰς τὸν σάκκον του καὶ ἅμα ἐλθὼν τὰ ἀφῆκεν εἰς τὰς κορυφάς, ὡς σημεῖον ὑπηρεσίας. Αὐτὸ δὲ ἤρκεσεν, ὥστε αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τῶν Ἀπόκρεω νὰ εἶναι παγεραὶ κατὰ κυριολεξίαν καὶ μεταφοράν. Καὶ χωρὶς νὰ θέλω νὰ δικαιώσω τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἑορτῶν, ἡ ὁποία διωργάνωσε τὴν ἀδιοργάνωτον ἀποκρηάτικην κίνησιν, μοῦ φαίνεται ὅτι ἡ κακία τοῦ Φεβρουαρίου ἐβάρυνεν εἰς τὴν τύχην της. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν κόσμον, αὐτὸς ἀπεζημιώθη πανηγυρικῶς τὴν Καθαρὰν Δευτέραν. Ἐκχυθεὶς πανστρατιᾷ καὶ κατακαλύψας τὰ πράσινα προάστεια, ἐρρόφησεν ἐν ἀφθονίᾳ ἡλιακὴν θαλπωρὴν καὶ ῥητινίτην. Καὶ ὅλοι εἶπαν: «Τὰ Κούλουμα ἐπέτυχαν, διότι δὲν τὰ διωργάνωσεν ἡ Ἐπιτροπή!»

✱

Ἀπὸ κίνησιν δὲ αὐτὸν τὸν μῆνα ἄλλο τίποτε. Χορὸς καὶ Ἀπόκρεω, ἔπειτα Κούλουμα, ἀεροπλᾶνον, διαδηλώσεις, περιηγηταὶ ἀναρίθμητοι. Μᾶς ἦλθον τρία μεγάλα καραβάνια, τὸ ἓν μὲ τὴν τεραστίαν θαλαμηγὸν «Ἀραβικόν», ἡ ὁποία, καθὼς ἐξάπλωσε τὸ τεράστιον σῶμα της εἰς τὸ Φάληρον, ἐτρόμαζε τὰ παιγνιώδη ἐκεῖνα νερά, τὰ χαριεντιζόμενα μὲ μικρὲς ψαράδικες βαρκοποῦλες καὶ κομψὰ ἀθυρμάτια ἱστιοπλοΐας. Οἱ ἴδιοι δὲ πάντοτε οἱ περιηγηταί: Ἄνθρωποι μὲ μεγάλα ματογυάλια καὶ πολλὴ φαλάκρα, καὶ γυναῖκες ὡσὰν ἄσχημοι ἄνδρες χωρὶς φουστάνι. Καὶ ὅσον θαυμασμὸν ἐξέφραζον ἐκεῖνοι, ὅταν ἔβλεπον καμμίαν ἔκτακτον ἀρχαιολογικὴν ὡραιότητα, ἄλλον τόσον ἡμεῖς, ὅταν κάποτε διεκρίναμεν, μέσῳ τοῦ σμήνους γυναικείων σωμάτων, ὡσεὶ δάσους ἐμπρησθέντος, κανὲν τρυφερὸν προσωπάκι, μὲ δροσερότητα ἀνοιξιάτικων πετάλων καὶ μάτια πανηγυρίζοντα τὴν χαρὰν τῆς εὐμορφιᾶς. Ἀλλ' ἦτο τόσον σπάνιον τὸ ὅραμα! Πῶς κατορθώνει ἡ Εὐρώπη νὰ ἔχῃ ὡραίας γυναῖκας καὶ ἀσχήμους περιηγητρίας; Μυστήριον.

✱

Ἡ μικρὰ ἡλικία καὶ μάλιστα ἡ πτωχὴ μικρὰ ἡλικία πρέπει νὰ ὀφείλῃ εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν μῆνα αὐτόν, διότι πρωτοβουλίᾳ τῆς Διευθυντρίας τοῦ Ἀρσακείου ἐτέθησαν αἱ βάσεις τοῦ Συλλόγου πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἀπόρων μαθητῶν. Εἷς σύλλογος ὁ ὁποῖος ἔλειπεν, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ, ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν πτωχὰ παιδιά. Διότι ποῖος θὰ φροντίσῃ διὰ τὰ καϋμένα τὰ τρυφερὰ αὐτὰ πλάσματα νὰ ἔχουν τὸ λουτρό των, τὴν καθαρὰν τροφήν των, τὴν στέγην των; Ὁ πατέρας των; Ἡ μητέρα των; Ἄλλα εἶναι ὀρφανὰ καὶ ἄλλα δὲν ἔχουν γονεῖς, παρὰ μόνον διὰ νὰ πονοῦν διότι δὲν εἰμποροῦν νὰ κάμουν τίποτε διὰ τὰ παιδιά των. Εὐτυχῶς ὅτι τὸ ὡραῖον αὐτὸ ἔργον, τὸ εὐγενικὸν καὶ φιλάνθρωπον, τὸ ἀνέλαβον κυρίαι μὲ εὐγένειαν ἀπὸ καταγωγῆς, μὲ φιλαγαθίαν ἀπὸ χαρακτῆρος, μὲ στοργὴν καὶ συμπάθειαν ἀπὸ ἀνατροφῆς. Καὶ θὰ ἠμπορέσουν νὰ γεμίσουν μὲ τόσας εὐεργεσίας τὰ ἀθῷα αὐτὰ μικρά, τῶν ὁποίων τὸ μόνον ἔγκλημα εἶναι ἡ πτώχεια καὶ ἡ ἔνδεια, μὲ οἰκονομικὰ συσσίτια, μὲ παιδικὰς ἑορτάς, παιγνίδια, ψυχαγωγίαν, λουτρά, ἴσως καὶ ἐνδύματα. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος, ἐπιδαψιλεύει μαζῆ μὲ τὴν ἀγαθότητα τῆς προσωπικῆς του δραστηριότητος καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ ὁ ὁποῖος ἐλάτρευε τὰ μικρὰ παιδιά. «Ἄφετε τὰ παιδία ἵνα ἔλθῃ πρός με». Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔλθῃ ἀρωγὸς καὶ ἡ Κοινωνία, μὲ ἀγάπην, μὲ συμπάθειαν, μὲ γενναιοδωρίαν.

✱

Εἰς ἄκραν αἱματηρὰν ἀντίθεσιν μὲ τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὁποῖον εὐωδιάζει πολιτισμὸν καὶ χριστιανικὴν καλωσύνην, ἦλθον αἱ σκηναὶ τῶν Ἐξαρχείων. Εἰς τὴν Ἱστορίαν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀφήσουν στίγμα, ἔμειναν μὲ τὸ ὄνομα αὐτό: «Σκηναὶ τῶν Ἐξαρχείων». Δύο χωροφύλακες, οἱ ὁποῖοι δὲν εἰμποροῦν νὰ ὀνομασθοῦν οὔτε κτήνη οὔτε θηρία, διότι καὶ τὸ κακουργότερον ζῷον ἔχει εὐλάβειαν καὶ πόνον πρὸς τὴν ἀδυναμίαν τῶν μικρῶν, ἔρριψαν ἀναίσθητον κάτω, διὰ γρόνθων καὶ λακτισμῶν, ἓν ἀτυχὲς μειράκιον, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὸ κακούργημα νὰ παίζῃ μὲ ἄλλα παιδάκια. Ἂν τὸ παιδάκι αὐτὸ ἦτο κούκλα ἄψυχος θὰ τὴν κτυποῦσαν μὲ ὀλιγωτέραν ἀγριότητα. Οἱ διαβάται, ὅσοι εὑρέθησαν ἐμπρὸς εἰς τὴν θηριωδίαν αὐτήν, τόσῳ ἐξεμάνησαν, ὥστε μόνον ἡ ταχύτης τῶν δημίων αὐτῶν νὰ κρυβοῦν εἰς γειτονικὴν οἰκίαν, ἠμπόδισε νὰ σημειωθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ πρώτη ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τοῦ Λύντς. Ὀφείλομεν εἰς τὸν κ. Ε. Βενιζέλον τὸ ὅτι μᾶς ἔδωκεν ἀνακούφισιν διὰ τὸ ἀνοσιούργημα αὐτὸ τῆς ἀποκτηνώσεως. Ὡς Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐξήντλησεν ὅλην τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν του κατὰ τῶν Καννιβάλων αὐτῶν. Καὶ περιμένομεν ἀπὸ τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην, ἥτις θὰ τοὺς παραλάβῃ κατόπιν, νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀνακούφισίν μας.

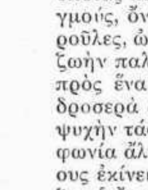

✱

Καὶ κλείομεν τὰς σημειώσεις αὐτὰς μὲ ὀλίγα ἄνθη τοῦ πόνου καὶ ἓν δάκρυ τῆς ψυχῆς. Τὰ ἐρρίψαμεν ὅλοι προχθὲς τὸ Ψυχοσάββατον, εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν νεκρῶν. Ἡ πόλις μὲ τὰς βωβὰς μαρμαρίνας κατοικίας, τὰς ὁποίας κατοικοῦν σκιαί, ἐγέμισε στεναγμούς, θρήνους, κρυφοὺς σπαραγμούς, ὄνειρα συντριμμένα, ἐλπίδες χαμένες, ἀγάπες σβυσμένες. Μητεροῦλες, ὠχρὲς ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν, ἐφιλοῦσαν νωπὰ χώματα, ποῦ ἐρρόφησαν ζωὴν παλληκαριῶν, παιδικὰ μάτια ἐδάκρυζαν εἰς τὸ βλέμμα τῆς μνήμης πρὸς ἕνα νεκρόν, νύμφαι ὀλίγων μηνῶν ἐσκόρπιζαν ἄνθη τοῦ γάμου, δροσερὰ ἀκόμη, ἀδελφαί, κόραι, γονυπετεῖς ἐφίλουν μὲ αἱμάσσουσαν τὴν ψυχὴν τάφους ἁγίους.... Καὶ σὰν μιὰ νότα φαιδρὰ καὶ ἀμέριμνος, ὡς συμφωνία ἄλγους καὶ ὀδύνης, ἐπερνοῦσαν μέσῳ τῶν τάφων ὅμιλοι, τοὺς ὁποίους ἐκίνει ἡ περιέργεια τοῦ θεάματος, ὡς ζεύγη χαρωπὰ τὰ ὁποῖα ἐλίκνιζεν ὁ ἔρως εἰς τῆς εὐτυχίας τὸ ὄνειρον. Ἴσως σκληρός, ἴσως ὡραῖος συμβολισμὸς τῆς ζωῆς, ἡ ὁποία ἔχει ἀδελφωμένην τὴν χαρὰν καὶ τὴν λύπην.

ΘΑΝΚ

✱ ✱ ✱

Ο ΕΞΩ ΚΟΣΜΟΣ

Αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ Φεβρουαρίου ἐπεφύλασσον εἰς τὸν κόσμον τὴν ἱκανοποίησιν ἱστορικοῦ καὶ ἐπιστημονικοῦ πόθου, θερμαινομένου ἀπὸ αἰώνων καὶ ἐξαγνισθέντος διὰ τῆς ζωῆς τόσων μαρτύρων τῆς Ἐπιστήμης: Τὴν κατάκτησιν τοῦ Ν. Πόλου. Ὁ Νορβηγὸς ἐξερευνητὴς Ἀμοῦνδσεν, ὁ περίφημος καὶ διὰ τὰς προηγουμένας του τολμηρὰς ἀποστολὰς πρὸς τὴν ἀνταρκτικὴν γῆν, κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους, καὶ σχετικῶς ἄνευ μεγάλων δυσχερειῶν, νὰ φθάσῃ εἰς τὸ μαθηματικὸν σημεῖον τοῦ Νοτίου Πόλου καὶ νὰ στήσῃ ἐκεῖ τὴν Νορβηγικὴν σημαίαν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως του, τοῦ Χάκωνος Ζ'. Ὡραία, ἀναίμακτος κατάκτησις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης καρτερίας. Ἀκόμη δὲ ὡραιοτέρα διότι δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ προκαλέσῃ διεθνεῖς περιπλοκάς, ὅπως τὸ Μαρόκον ἐπὶ παραδείγματι, καὶ νὰ αἱματοκυλίσῃ μερικὰς χιλιάδας ἀθῴων Χριστιανῶν. Οἱ Νορβηγοὶ κατέκτησαν πρῶτοι τὰς πολικὰς χώρας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἐμποδίζουν κανένα νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὡς συγκατακτητής. Τὸ ἔδαφος εἶναι ἐλεύθερον!

✱

Ἀλλὰ καὶ ἄλλο κοσμοϊστορικὸν γεγονὸς συνετέλεσεν ὁ ἀνάπηρος οὗτος μήν. Ἔδωκεν εἰς τὸν κόσμον τὴν πρώτην Ἀσιατικὴν Δημοκρατίαν καὶ τὴν μεγαλητέραν Δημοκρατίαν τῆς Ὑφηλίου. Ὑπερτετρακόσια ἑκατομμύρια κιτρίνων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἕως χθὲς ὑποτεταγμένοι εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν δυναστείαν, εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Οὐρανοῦ, ἀμετάβλητον καὶ ἀναλλοίωτον διὰ τῆς κληρονομικῆς διαδοχῆς, ὑπακούουν σήμερον εἰς ἕνα κοινὸν θνητόν, τὸν Γιουὰν Σὶ Καΐ, μεγαλουργὸν Κινέζον, ὅστις δὲν ἐτρύγησεν ἐπὶ ματαίῳ τὸ μέλι τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὰς αἰσθήσεις τῶν φιλελευθέρων ἰδεῶν. Τὸ πρῶτον ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς δημοκρατικοποιήσεως τῆς Κίνας ὑπῆρξεν ἡ ἀποκοπὴ ἀναριθμήτων κοτσιδιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐβάρυνον εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν Κινέζων, ὡς σύμβολον τοῦ δεσποτισμοῦ. Τὸ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα ταράσσει ἀπὸ τοῦδε τὸν ὕπνον τοῦ Κάϊζερ καὶ μερικῶν ἄλλων ἐστεμμένων μὲ τρομακτικὰ ὄνειρα. Ἐνθυμηθῆτε τοὺς Ἰάπωνας εἰς τὸν Ρωσσοϊαπωνικὸν πόλεμον. Σκεφθῆτε ὅτι οἱ Κινέζοι εἶναι ἡ αὐτὴ φυλή. Φαντασθῆτε τὸ ἀμέτρητον αὐτῶν πλῆθος καὶ θὰ ἐννοήσετε. Εἶναι ὁ Κίτρινος Κίνδυνος.

✱

Ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλος κίνδυνος, λευκὸς αὐτός, ἀλλὰ τυχούσης περιστάσεως, βαφόμενος αἱματόχρους εἰς τὸ περὶ Ἄρεως κεφάλαιον τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, εὑρίσκεται ἐγγύτατα ἡμῶν, εἰς τὸ Αἰγαῖον. Εἴδομεν τὴν σιλουέτταν του, ἀμυδρὰν μὲν ἀλλ' ἐπιβάλλουσαν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὴν Βηρυττόν. Οἱ Τοῦρκοι θὰ ἐπροτίμων νὰ μὴ τὴν ἔβλεπον, διότι ἔκτοτε ἔπαυσαν νὰ βλέπουν δύο πολεμικά των. Τώρα ὁ λευκὸς κίνδυνος, φορτωμένος ἀμέτρητον ὄγκον χάλυβος καὶ φλογῶν, περιδιαβάζει ἀνὰ τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου, φορῶν ἀδιόρατον πέπλον — τὴν ἐλπίδα τῆς εἰρήνης — ὁ ὁποῖος εἰμπορεῖ νὰ γείνῃ πέπλος ὑμεναίου ἢ σάβανον. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τοὺς Νεοτούρκους, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἔκαψαν τὰ πτερά των, ὅπως ἡ πεταλοῦδα γύρω ἀπὸ τὸ φῶς, φαίνονται ἐπιμένοντες νὰ πέσουν εἰς τὴν φλόγα καὶ νὰ καοῦν.

✱

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἓν ἑκατομμύριον ἐργάται ἀνθρακωρύχοι, ἓν ἑκατομμύριον οἰκογένειαι ἀργοῦν, δηλαδὴ πεινοῦν. Καὶ ἄλλα δύο ἑκατομμύρια ἀκόμη εἶναι ἕτοιμα νὰ πεινάσουν. Οὐδέποτε ὁ κόσμος εἶδε τόσην τρομακτικὴν ἀπεργίαν, εἰς πλῆθος χειρῶν αἱ ὁποῖαι ἀδρανοῦν, καὶ εἰς μέγεθος συνεπειῶν. Αἱ κολοσσιαῖαι βιομηχανίαι, αἱ ὁποῖαι ἀναπνέουν διὰ τοῦ γαιάνθρακος, ἔχουν τώρα δύσπνοιαν ἀνησυχαστικὴν καὶ αὔριον, ἐὰν παραταθῇ ἡ ἀπεργία, κινδυνεύουν νὰ ἀναισθητήσουν ἐξ ἀσφυξίας. Καὶ χιλιάδες πλοῖα, μικροὶ αἴλουροι καὶ μεγαθήρια τῶν ὠκεανῶν, κινδυνεύουν νὰ πάθουν ὅ,τι τὰ ψάρια, ὅταν τὰ βγάζουν ἔξω ἀπὸ τὸ νερόν. Τὸ σκότος ἀκόμη ἀπειλεῖ τὰς μεγαλοπόλεις, διότι πῶς θὰ παραχθῇ χωρὶς γαιάνθρακας τὸ ἀεριόφως καὶ ὁ ἠλεκτρισμός;

Φαντασθῆτε ὅτι ἓξ ἑκατομμύρια χέρια παύουν νὰ ἀποσποῦν ἀπὸ τὴν Γῆν διὰ νὰ τὰ δώσουν εἰς τοὺς ἀχαρίστους ἀνθρώπους, τὴν δύναμιν, τὸ φῶς καὶ τὴν θερμότητα. Δηλαδὴ τὸ ἥμισυ καὶ πλέον τῶν ὅλων ἀνθρακωρύχων τῆς Γῆς. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφήσουν νὰ κατενεχθῇ τὸ κτύπημα τοῦτο εἰς τὴν παγκόσμιον ζωήν. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία διὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἀσκουΐθ ἐδήλωσεν ὅτι, ἡ βιομηχανία τοῦ γαιάνθρακος εἶναι τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ζωογονεῖ τὴν καρδίαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, εἶναι διατεθειμένη νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς βίας διὰ νὰ φέρῃ τοὺς πάτρωνας εἰς τὴν συναίσθησιν τοῦ Δικαίου. Διότι εἰς τὰς ἀπεργίας σπανιώτατα οἱ ἐργάται ἔχουν ἄδικον. Αὐτοὶ ἀγωνίζονται διὰ τὸν ἄρτον· οἱ πάτρωνες διὰ τὸν πλοῦτον.

✱

Δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ Ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν διὰ δεκάτην φορὰν τὴν εἰκόνα τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ἀβυσσηνίας Μενελίκ. Ὅπερ σημαίνει ὅτι διὰ δεκάτην φορὰν ἀνηγγέλθη ὁ θάνατος τοῦ πολυπαθοῦς Νεγκούς. Τὰ ἀνάκτορα τῆς Ἀδὶς Ἀμπέμπα περιβάλλει ἀνεξιχνίαστον καὶ τραγικὸν μυστήριον. Εἶναι ἀπίστευτον ὅτι κανεὶς δὲν ξεύρει, οὔτε οἱ ἴδιοι οἱ Ἀβυσσηνοί, ἂν ὁ Αὐτοκράτωρ των ζῇ ἢ ἀπέθανεν. Ἡ μανιώδης πάλη περὶ τὴν διαδοχὴν τοῦ θρόνου ἔπλασε τόσους μύθους καὶ τόσας σκευωρίας ὥστε νὰ μὴ φαίνεται πλέον ὡς τερατώδης ἡ φήμη ὅτι ὁ Μενελὶκ ἀπὸ πέντε ἤδη μηνῶν βασιλεύει νεκρός! Ἐν τῷ μεταξὺ αἱ Ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες κρατοῦν τὴν εἰκόνα του πρόχειρον διὰ πᾶν τὸ ἐνδεχόμενον!

Ο ΡΑΤΗÉ

✱ ✱ ✱

ΟΠΩΣ ΤΑ ΒΛΕΠΕΙ Η ΛΟΓΙΚΗ

Σύνδικος ἢ Διευθυντής; — *Ὁ νέος Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρίας τῶν Τράμ, εἶναι πράγματι Διευθυντής, ἢ Σύνδικος Ἑταιρίας ἐν διαλύσει; Ἀφ' ὅτου ἐγκατεστάθη ἡ νέα Διεύθυνσις ἡ Ἑταιρία τῶν τρὰμ παρουσιάζει τὸ ἀξιοθρήνητον θέαμα Ἑταιρίας ἐν διαλύσει. Ὅλα γίνονται ὅπως τύχῃ, καὶ ἂν τύχῃ νὰ γείνουν. Τὰ δρομολόγια ἔχουν τὴν ὑμνηθεῖσαν ἀστασίαν τῆς ὡραίας τοῦ «Ριγολέττου», τὰ βαγόνια εἶναι πάντοτε ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ κόσμου, καὶ τὸ ῥεῦμα, ζηλότυπον τῆς νωχελοῦς μακαριότητος τῆς Διευθύνσεως, πότε ἔρχεται καὶ πότε κόβεται, καὶ πότε... καταβαίνει τοὺς δρόμους! Καὶ εἶναι ἀλήθεια θαῦμα, πῶς ἀκόμη δὲν ἐκεραυνοβολήθησαν διαβάται μὲ τὰς τόσον συχνὰς θραύσεις τοῦ ἠλεκτροφόρου ἀγωγοῦ. Διότι δὲν παρέρχεται ἑβδομὰς χωρὶς νὰ σημειωθῇ καὶ μία τοιαύτη θραῦσις.*

Ὁ δὲ κόσμος; Ὁ κόσμος ὁ ἀτυχὴς παραπονεῖται, ἀγανακτεῖ καὶ ὑποφέρει. Καὶ ὑποφέρει καθημερινῶς, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ταλαιπωρεῖται εἰς τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης κυκλοφορίας τοῦ πλήθους.

Τὴν Καθαρὰν Δευτέραν χιλιάδες ἄνθρωποι ἠναγκάσθησαν νὰ ἀνέλθουν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐν πεζοπορίᾳ ἀπὸ τὰ δύο Φάληρα. Διότι τὸ ῥεῦμα ἐκόπη. Τὴν Κυριακήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπέταξε τὸ ἀεροπλᾶνον τοῦ Ἀργυροπούλου εἰς τὸ Π. Φάληρον, ὁ κόσμος εἶδε καὶ ἔπαθε διὰ νὰ γυρίσῃ σπίτι του ἕως εἰς τὰ μεσάνυκτα. Ἡ Ἑταιρία εἶχεν ἀναγγείλῃ ὅτι θὰ ἐκυκλοφόρουν τραῖνα κάθε 5 λεπτὰ καὶ τὰ 5 αὐτὰ λεπτὰ ἔγειναν 50, 60, 70, ὅπως ἐτύχαινεν! Ὅταν δὲ βρέξῃ ὀλίγον δυνατά, δὲν λειτουργεῖ πλέον κανὲν τράμ. Γίνεται ἡ συντήρησις τῶν γραμμῶν τόσον ἐπιμελῶς ὥστε, ἕνα χαλικάκι νὰ κυλίσῃ ἢ βροχή, διακόπτεται ἡ συγκοινωνία.

Ποῖος θὰ ἐφαντάζετο ὅτι ἡ νέα Διεύθυνσις τῆς Ἑταιρίας θὰ εἶχε τόσην μεγάλην ὀπισθοδρομικὴν δύναμιν, ὥστε νὰ μᾶς κάμῃ νὰ νοσταλγήσωμεν τὰ ἱπποκίνητα τράμ!

ΟΙ ΥΜΝΟΙ ✻✻✻ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος καὶ τέλος)

Προσφιλὴς ποίησις εἰς τὸν ναυτικὸν κόσμον εἶναι καὶ ἡ ἀκόλουθος, ὀνομαζομένη Hearts of oak δηλαδή: Καρδίαι δρυός. Ἰδοὺ αὐτήν: «Ἐμπρός, φαιδροί, παιδιά, πλέομεν πρὸς τὴν Δόξαν — διὰ νὰ προσθέσωμεν περισσότερα θαυμαστὰ κατορθώματα κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος — Σᾶς προσκαλοῦμεν εἰς τὴν τιμὴν καὶ ὄχι ἰνὰ ἐλθῆτε ὡς σκλάβοι — Τίς ἄρά γε εἶναι περισσότερον ἐλεύθερος ἀπὸ τὰ τέκνα τῆς θαλάσσης; Καὶ ἐν χορῷ: «Τὰ πλοῖά μας εἶναι καρδίαι δρυὸς — Οἱ ἄνδρες μας εἶναι φαιδροὶ ναυτικοὶ — ἡμεῖς εἴμεθα πάντοτε ἕτοιμοι — Σταθερὰ παιδιά, σταθερὰ — Θὰ πολεμῶμεν, θὰ νικῶμεν ἀκόμα καὶ ἀκόμα. Ὅταν βλέπωμεν τοὺς πολεμίους μας ἐπιθυμοῦμεν νὰ σταματήσωσιν — Ὅταν ἐκεῖνοι μᾶς βλέπουν νὰ ἐπιθυμοῦμεν νὰ τρέπωνται εἰς φυγὴν — Ἂν τρέπωνται εἰς φυγὴν τοὺς καταδιώκομεν μέχρι τῆς ξηρᾶς — Ἀλλ' ἂν ἐπιθυμοῦν νὰ μᾶς δοκιμάσουν, τί πλέον θὰ πράξωμεν; — Τὰ πλοῖά μας εἶναι καρδίαι δρυὸς κ. τ. λ. Ὁρκίζονται νὰ εἰσβάλωσιν αὐτοὶ οἱ τρομεροὶ πολέμιοι! — Αὐτοὶ ἐκφοβίζουν τὰς γυναῖκάς μας, τὰ τέκνα μας καὶ τοὺς κούφους — Ἀλλ' ἂν εἰς τὸ σκότος πλέωσιν αὐτὰ τὰ πλοιάρια των — Τοὺς Βρεττανοὺς θὰ εὕρωσι νὰ τοὺς δεχθῶσιν εἰς τὰς ἀκτὰς — Τὰ πλοῖά μας εἶναι καρδίαι δρυὸς κτλ. — Θὰ τοὺς κάμωμεν νὰ τραποῦν εἰς φυγήν, νὰ ἱδρώσουν — Πρὸς πῖσμα τοῦ διαβόλου καὶ τῆς Ἐφημερίδος τῶν Βρυξελλῶν — Ἐμπρὸς λοιπὸν φαιδροί, παιδιά, μὲ τὴν ἰδίαν καρδιὰν νὰ ὁμνῶμεν — Τοὺς στρατιώτας μας, τοὺς ναύτας μας, τοὺς πολιτικούς μας, τὸν Βασιλέα μας — Τὰ πλοῖα μας εἶναι καρδίαι δρυὸς κτλ.»

Ἐκ τῶν πολλῶν ποιήσεων, ποῦ οἱ ναυτικοὶ Ἄγγλοι ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς ποιητάς των, μεταφέρομεν μόνον μίαν ᾠδὴν τοῦ Θωμᾶ Κάμπελλ τοῦ γνωστοῦ ποιητοῦ τῶν «Τέρψεων τῆς ἐλπίδος. The pleasures of Hope» Ἰδοὺ αὐτήν:

«Ὦ ἄγγλοι ναῦται, ποῦ ὑπερασπίζετε τὰς θαλάσσας μας, καὶ εἰς τὰ ἔτη αὐτὰ ἀψηφήσατε καὶ τὰς ναυμαχίας καὶ τοὺς ἀνέμους. Ὑψώσατε ἀκόμη τὴν ἔνδοξον σημαίαν καὶ ἀντιμετωπήσατε νέον ἐχθρόν διατρέξατε δὲ τὸν Ὠκεανὸν ἐνῷ πνέουν οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι, (Χορὸς) «Ἐνῷ πνέουν οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι, ἐνῷ πνέουν, οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι, ἐνῷ ἡ μακρὰ καὶ θορυβώδης ναυμαχία μαίνεται καὶ βουΐζει ἡ καταιγίς».

«Αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων σας θὰ ἀναφανοῦν ἀπὸ κάθε κῦμα Ἡ γέφυρα ἦτο τὸ πεδίον τῆς φήμης των, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ὁ τάφος των. Ὅπου ὁ Blake, καύχημα τῆς ἐλευθερίας ἠγωνίσθη.*

«Αἱ ἀρρενωπαὶ καρδίαι σας θὰ ἀναγαλλιάσουν, ἐνῷ διατρέχετε τὸν Ὠκεανόν, ἐνῷ πνέουν οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι, ἐνῷ ἡ μακρὰ καὶ θορυβώδης ναυμαχία μαίνεται, καὶ ἡ καταιγὶς βουΐζει. Ἡ Βρεταννία δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ προμαχῶνας, οὐδὲ ἀπὸ φρούρια εἰς τοὺς βράχους. Ἡ ἐκστρατεία της εἶναι ἐπὶ τῶν βοινῶν τῶν κυμάτων, ὁ ἀγών της εἶναι εἰς τὸν Ὠκεανόν. Μὲ τοὺς κεραυνοὺς ποῦ πίπτουν ἀπὸ τὰς ἐγχωρίους δρῦς δαμάζει τὰ κύματα καὶ τρέχει εἰς τὸν Ὠκεανόν, ἐνῷ πνέουν οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι ἐνῷ πνέουν οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι ἐνῷ ἡ μακρὰ καὶ θορυβώδης ναυμαχία μαίνεται καὶ ἡ καταιγὶς βουΐζει.»

«Τὸ μετέωρον τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας πρέπει νὰ καίῃ ἀκόμη, ὅταν ἡ τρομερὰ θυελλώδης νὺξ τοῦ πολέμου λήγῃ καὶ ὁ ἀστὴρ τῆς εἰρήνης ἀνατέλλει. Τότε αἱ τέρψεις τῆς κοινωνίας δέχονται τοὺς πιστούς μας ναύτας, οἵτινες διέτρεξαν τὸν Ὠκεανόν, ἐνῷ ἔπνεον οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι ἐνῷ ἔπνεον οἱ θυελλώδεις ἄνεμοι ἐνῷ, ἡ μακρὰ καὶ θορυβώδης ναυμαχία ἐμαίνετο καὶ ἡ καταιγὶς ἐβούϊζε.»

Τοιαῦτα ποιήματα ἔχει ἡ ναυτικὴ ποιητικὴ φιλολογία τῆς Ἀγγλίας διὰ νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς ναυτικούς, διὰ νὰ κυριεύσῃ περισσότερον τὴν θάλασσαν. Ὅταν ἕνας λαὸς ἐνθουσιᾷ ἀπὸ ποιήματα τοιούτου εἴδους, τὸ ἔθνος εἰς ὃ ἀνήκουν μεγαλουργεῖ. Ἐφ' ὅσῳ οἱ Βενετοὶ εἶχον ὡς προσφιλῆ τὰ τραγούδια ποῦ ἔλεγον ὅτι «ἡ Κύπρος, ἡ Κρήτη καὶ ὁ Μωρηᾶς εἶναι βασίλειά των» καὶ ἐπανελάμβανον τραγουδῶντες μὲ ἀγανάκτησιν λέγοντες Turco can = σκυλότουρκοι καὶ ὅτι «τοὺς ἔβραζε τὸ αἷμα, ὅταν ἔβλεπον Τούρκους καὶ ἤθελον νὰ τοὺς φονεύσουν, μὲ τὸ θάρρος ἑνὸς τέκνου ποῦ ὑπερασπίζει τὴν μητέρα», οἱ Βενετοὶ τότε ἐθαυματούργουν. Ἀλλ' ὅταν ἤρχισαν νὰ ψάλλουν «τὴν ξανθούλα στὴ γόνδολα καὶ τὸ ὡραῖο πρόσωπο τῆς Νίνας» ἐπλησίαζον εἰς τὴν δύσιν τοῦ μεγαλείου καὶ ὁ Μέγας Βοναπάρτης, ἰδὼν αὐτοὺς ἀδυνάτους, τοὺς ἐδολοφόνησε καὶ τοὺς ἔκαμε δούλους τῆς Αὐστρίας! Ἐφ' ὅσον οἱ Ἀμαρτωλοὶ καὶ Κλέφται ἐποίουν καὶ ἐτραγούδουν τὰ ἀθάνατα «τραγούδια», ἐδόξασαν τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα ἀναστήσαντες τὴν Πατρίδα.

Ἐνῷ ὁ λόγος περὶ ποιήσεων τοῦ πολέμου, μία παρένθεσις περὶ ἄλλων ἔργων φιλολογικῶν, ἀφορώντων τοὺς Ἄγγλους ναύτας, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἐκτὸς τοῦ θέματος, διότι καὶ αὐτὰ συντείνουν νὰ κρατοῦν τὸ ἰδεῶδες τοῦ Ἄγγλου ὑψηλά, ὅπως «δεσπόσῃ τῆς θαλάσσης».

Ὁ Σαίξπηρ ἐν τῇ «Τρικυμίᾳ», μεταφρασθείσῃ ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου Πολυλᾶ, παρουσιάζει ναυτικὸν ὡραῖον δρᾶμα. Ὁ Φάλκονερ τόσον ἠγάπα τὴν θάλασσαν, ὥστε καὶ τῷ 1709 ἀπέθανεν ἐν θαλάσσῃ ἐπὶ τῆς φρεγάτας «Aurora». Τὸ ποίημά του «The Shipwreck» = τὸ «Ναυάγιον» περιγράφει ἐμμέτρως σκηνὴν γενομένην ἐν τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσῃ. Πλοῖον πλέον ἐκ Κύπρου διὰ τὴν Ἑλλάδα, παρὰ τὸ Σούνιον θύελλα τὸ ἔριψεν ἐπὶ τῶν βράχων. Βεβαίως δὲν ἔχει ὁ Ἄγγλος οὗτος ποιητὴς τὴν δύναμιν νὰ συγκινήσῃ τὸν ἀναγνώστην, παρακολουθοῦντα τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπετείας τοῦ Ὀδυσσέως, ὡς τὰς περιγράφει ὁ Ὅμηρος, ἢ ἐκείνας τοῦ Αἰνείου, κατὰ τὴν τρικυμίαν ποῦ εἰκονίζει ὁ Βιργίλιος.

Ὁ Βύρων καὶ αὐτὸς ἐνθουσιάζεται ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ ἐν τῷ «Child Harold», πρὸς τοῖς ἄλλοις, ψάλλει ὅτι, ἐκεῖνος «ὁ ὁποῖος ἐταξείδευσε εἰς τὴν βαθυκύανον θάλασσαν θὰ ἀπήλαυσεν ὡραίαν σκηνήν, ὅταν φουσκώνῃ τὰ πανὰ γλυκὺς ἄνεμος καὶ τὸ πλοῖον ἀρμενίζῃ». Ταξειδεύοντες διδάσκονται οἱ Ἄγγλοι. Διὸ ἄλλος ποιητής, ὁ Cowper, ὀρθὰ ψάλλει πρὸς τοῖς ἄλλοις: «Ταξειδεύει καὶ ἐκπατρίζεται. Καθὼς αἱ μέλισσαι ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθους, εἴτω καὶ αὐτός, ἀπὸ χώρας εἰς χώραν, τελειοποιεῖται μὲ συμπεριφοράς, ἤθη, καὶ ἐκπολιτισμὸν ἑκάστης χώρας. Αὐτὸς περισυλλέγει γνώσεις ἀπὸ κάθε κλίμα, τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν ἐπιστροφήν, χύνει ὡς μέλι τῶν σοβαρῶν ἐρευνῶν του».

Οἱ Ἄγγλοι ὅμως δικαίως ἐνθουσιάζονται ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν θαλασσινῶν μυθιστορημάτων τοῦ Φρ. Μάρρυατ. Οὗτος, υἱὸς πλουσίου ἐμπόρου, κατετάχθη εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν καὶ εἰς σειρὰν μυθιστορημάτων περιέγραψε τὸν βίον τοῦ Ἄγγλου ναύτου ἐξόχως, διὸ καὶ μετεφράσθησαν εἰς πολλὰς γλώσσας.

Οἱ Ἡράκλειτοι ὅμως δὲν λείπουν ποτέ. Ὁ Γεώργιος Crabbe, ὅστις ἐγεννήθη τῷ 1754 καὶ ἀπέθανε τῷ 1832, ὁμολογουμένως εἶναι ὁ ποιητὴς τῆς πραγματικότητος, ἰδίως τοῦ ἐργατικοῦ Ἀγγλικοῦ βίου, καὶ ἐκλήθη «ὁ ποιητὴς τοῦ πτωχοῦ», «ὁ ζωγράφος Tenier τῆς ποιήσεως». Διὸ καὶ ὁ Βύρων ἔγραψε περὶ αὐτοῦ: Nature's sternest painter, yet the best.

Ὁ ποιητὴς οὗτος Crabbe ἔλαβε τὴν γραφίδα νὰ περιγράψῃ καὶ τὸν ναυτικὸν βίον, ἀλλὰ οὐχὶ ἐκεῖνον τῆς δόξης, τῆς δράσεως. Λόγου χάριν εἰς τοὺς «Δύο ἀδελφοὺς» περιγράφει τὸ δεινὸν τέλος ναύτου, ὅστις ἀσκόπως καταδαπανήσας τὰ κέρδη, ἀφοῦ ἔχασε τὴν κνήμην, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ του, ἔχοντος σύζυγον σκληρόκαρδον, ἀπέθανεν ἀπὸ μαράζι, καὶ εἰς τὸ Justice Hall «Μέγαρον τῆς Δικαιοσύνης» περιγράφει μίαν διεφθαρμένην μὲ ἕνα βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας, ἥτις ἀνόμως ἔζησε μὲ πατέρα καὶ υἱόν, ναύτας ἀμφοτέρους, καὶ ζητεῖ δικαιοσύνην καὶ διηγεῖται αἰσχυντηλὰ δυστυχήματα, ποῦ προξενοῦν φρίκην.

Ἀλλὰ πάντοτε εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουν δυσάρεστα ἐπεισόδια, τὰ ὁποῖα οὐδεμίαν δύναμιν καὶ ἰσχὺν ἔχουν νὰ μειώσουν τὸν ζῆλον καὶ νὰ καταβάλουν τὸ ἰδεῶδες ποῦ πάντοτε βασιλεύει καὶ θαυματουργεῖ. Οἱ Ἄγγλοι ναυτικοὶ δὲν καταλαμβάνονται ἀπὸ ἀπαισιοδοξίαν, ἰδίως ὅταν ἐπισκέπτωνται τὸν Ἅγιον Παῦλον καὶ τὴν μονὴν Οὐέστμίνστερ, ὅπου ὑψοῦνται μνημεῖα εἰς ναυάρχους καὶ ἄλλους ναυτικοὺς νικηφόρους εἰς ναυμαχίας καὶ ὅταν ἐπισκέπτεται τὰ ἄσυλα διὰ τοὺς ἀπομάχους πτωχοὺς ναυτικούς, ἀλλὰ γεμᾶτος ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν ἀγεροωχίαν φωνάζει: «Δέσποζε Βρεττανία, Βρεττανία, δέσποζε τῶν θαλασσῶν οἱ Βρεττανοὶ δὲν θὰ εἶναι ποτὲ σκλάβοι!».

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ — ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΡΑΣΙΔΙΑ — ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗς,,

* Ὁ Βλάκε ἦτο ναύαρχος Ἄγγλος γεννηθεὶς τῷ 1599 καὶ ἀποθανὼν τῷ 1657. Διέπρεψε μεγάλως εἰς τὰς μάχας καταστρέψας στόλους. Τῷ 1654 κατετρόπωσε τοὺς πειρατάς. Ὑπῆρξε βουλευτὴς καὶ διεκρίθη κατὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους. Ἦτο δημοκράτης καὶ ἀπεδοκίμασε τὴν κατὰ τοῦ Καρόλου Α' κατηγορίαν.

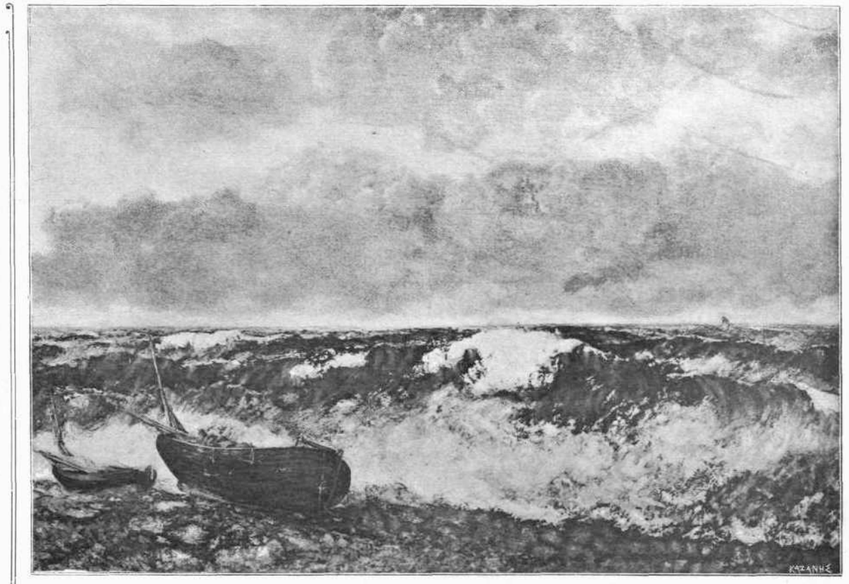

ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ — ΤΟ ΚΥΜΑ — ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗς,,

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΑΠΟΛΥΤΑΡΧΙΑΣ

Υπηρξεν ἐποχὴ εἰς τὴν Ρωσίαν — ὄχι πολὺ μακρυνή — κατὰ τὴν ὁποίαν ἦτο τόσον σκληρὸς καὶ τυφλὸς ὁ δεσποτισμός, ὥστε οὔτε κατ' ἴχνος ὑψίστατο ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς. Ἤρκει μόνον μία διαταγὴ τοῦ δεσπότου ἢ τῶν μεγιστάνων, διὰ νὰ ἐπιβληθῇ ἡ φρικωδεστέρα ποινὴ εἰς ἕνα ἄνθρωπον, χωρὶς καμμίαν ἀπολύτως διαδικασίαν, καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ κἂν ἡ ἱκεσία ἢ ἡ ἄμυνα τοῦ καταδίκου. Δύο ἐπεισόδια χαρακτηριστικώτατα, τὰ ὁποῖα ἀφηγούμεθα ἀμέσως, θὰ τὰ ἐθεώρει κανεὶς ἀπίστευτα, ἂν δὲν ἤντλουν ἀπὸ τὴν περικοπὴν ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τὰ βεβαιοῖ, πλήρη αὐθεντικότητα. Εἶναι δὲ ὁ κόμης Ντὲ Σεγκύρ, ἄλλοτε πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐν Πετρουπόλει.

«Μίαν ἡμέραν, ἀφηγεῖται ὁ κόμης Ντὲ Σεγκύρ, βλέπω νὰ εἰσορμῇ εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἀλλόφρων ἐκ τρόμου ἡ ἀγανακτήσεως — Δὲν ἠδυνήθην νὰ διακρίνω ἀμέσως — εἷς Γάλλος ὑπήκοος, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζον.

»— Κύριε κόμη, μοῦ εἶπε, ζητῶ τὴν προστασίαν σας ἐναντίον πράξεως φρικώδους ἀδικίας καὶ βιαιότητος. Ἐντελῶς ἀναιτίως καὶ μόνον διότι τὸ διέταξεν εἷς ἰσχυρὸς μεγιστάν, μὲ ὕβρισαν καὶ μοῦ ἔδωσαν ἑκατὸν μαστιγώσεις, μετρημένας ἑκατὸν μαστιγώσεις, κύριε κόμη.

»Κατεπλάγην ὅταν ἔμαθα ὅτι ὁ μεγιστὰν ἐκεῖνος ἦτο ὁ κόμης Μπρούς, διοικητὴς τῆς Πετρουπόλεως, ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἐγνώριζα ὡς πεπαιδευμένον καὶ πρῶον.

»— Δὲν εἶναι δυνατόν, εἶπον μετὰ πεποιθήσεως, ὁ κόμης Μπρούς νὰ ἐγένετο ἔνοχος τοιαύτης βιαιότητος.

»— Ἀλλοίμονον! Κύριε κόμη, ἀπήντησεν ὁ παραπονούμενος, εἶναι τόσον ἀληθές, ὥστε δύναμαι νὰ σᾶς δείξω τὴν ὠμοπλάτην μου, ἐλεεινὴν ἀπὸ τὰς μαστιγώσεις. Εἶμαι μάγειρος. Πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ κόμης Μπρούς εἶχεν ἀνάγκην ἑνὸς μαγείρου, μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν του ἵνα ζητήσω ὑπηρεσίαν. Ἀλλ' ἀμέσως μόλις μὲ ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν ὁ θυρωρός, διέταξε νὰ μοῦ δώσουν ἑκατὸν μαστιγώσεις. Καὶ ἡ διαταγὴ ἐξετελέσθη παραχρῆμα, χωρὶς νὰ προφθάσω ὁ πτωχὸς νὰ διαμαρτυρηθῶ.

»— Δὲν θὰ ἀνεχθῶ ποτέ, εἶπον, νὰ φέρωνται οὕτω πρὸς τοὺς συμπατριώτας μου. Ἀλλὰ προσέξατε, ἂν μὲ ἠπατήσατε, θὰ τὸ πληρώσετε πολὺ ἀκριβά. Θὰ σᾶς δώσω ἀμέσως μίαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν κόμητα

Μπρούς, καὶ θὰ σᾶς συνοδεύσῃ μέχρι τῆς οἰκίας του εἰς ὑπάλληλος τῆς προσβείας.

»Καὶ πράγματι ἔγραψα ἀμέσως ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Διοικητήν, ἵνα μοῦ ἐξηγήσῃ τί συνέβαινε, διότι ἀληθῶς δὲν ἐπίστευσα ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ διατάξῃ τοιαύτην ἀπανθρωπίαν καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ. Καὶ τὸν εἰδοποίουν ὅτι ἀνέμενα ταχίστην ἀπάντησιν, ἵνα λάβω τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ νὰ τιμωρήσω τὸν ταραγγείλαντα, ὅστις, προσέθετον εἰς τὴν ἐπιστολήν, καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα ἐψεύδετο. Παρῆλθον δύο ὧραι, χωρὶς νὰ λάβω ἀπάντησιν. Ἤρχισα νὰ ἀδημονῶ, καὶ ἠτοιμαζόμην νὰ ἐξέλθω, ἵνα αὐτοπροσώπως ζητήσω ἐξηγήσεις, ὅτε ἐνεφανίσθη ὁ ἄνθρωπός μου. Ἦτο ἐντελῶς διαφορετικός· γαλήνιος καὶ χαρωπός.

»— Λοιπόν, τὸν ἠρώτησα, μοῦ φέρετε ἀπάντησιν;

»— Ὄχι, κύριε Κόμη. Θὰ σᾶς τὴν φέρῃ μόνος ὁ Ἐξοχώτατος Διοικητής. Ἀλλὰ τώρα πλέον δὲν ἔχω λόγους νὰ παραπονοῦμαι. Εἶμαι εὐχαριστημένος· πολὺ εὐχαριστημένος. Ἐπρόκειτο περὶ παρεξηγήσεως.

»— Ὥστε αἱ ἑκατὸν μαστιγώσεις ἐξηλείφθησαν;

»— Βεβαίως δὲν ἐξηλείφθησαν, ἀλλὰ μοῦ τὰς ἐθεράπευσαν τόσον καλῶς, ὥστε νὰ εἶμαι ἐνθουσιασμένος διότι τὰς ὑπέστην. Ἰδοὺ πῶς συνέβη ἡ παρεξήγησις: Ἡ ἐξοχότης του, ὁ κόμης Μπρούς, εἶχεν ὡς μάγειρον ἕνα Ρῶσσον, ὅστις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐξηφανίσθη, ἀφοῦ ἔκλεψε μερικὰ χρήματα. Ὁ κόμης ὠργίσθη καὶ διέταξε νὰ τὸν συλλάβουν, νὰ τὸν φέρουν πρὸ αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν τιμωρήσουν αὐστηρῶς. Ὑπ' αὐτὰς τὰς περιστάσεις παρουσιάσθην ἐγώ, ἵνα ζητήσω ὑπηρεσίαν. Ὅταν εἰσῆλθον, εἶδον τὸν Διοικητὴν καθήμενον εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ λίαν ἀπησχολημένον. Ὁ ὑπηρέτης εἰς τὸν ὁποῖον παρουσιάσθην εἶπε πρὸς τὸν κόμητα: «Ἐξοχώτατε, ἰδοὺ ὁ μάγειρος». Καὶ ἀμέσως ὁ κόμης, χωρὶς νὰ στραφῇ νὰ μὲ ἴδῃ, διέταξε: «Νὰ τὸν πᾶτε ἀμέσως εἰς τὴν αὐλὴν καὶ νὰ τοῦ δώσετε ἑκατὸν μαστιγώσεις, καθὼς διέταξα». Παραχρῆμα ὁ ὑπηρέτης ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ γραφείου τοῦ διοικητοῦ, μὲ ἤρπασε μὲ τρεῖς ἄλλους ὑπηρέτας, τοὺς ὁποίους ἐκάλεσε, καὶ διὰ τῆς βίας μὲ ἔφερον εἰς τὴν αὐλήν, ὅπου εἰς τὴν ῥάχιν ἑνὸς ἀτυχοῦς Γάλλου μαγείρου ἐμέτρησαν ἑκατὸν μαστιγώσεις, ἀκριβῶς ἑκατόν, προωρισμένας διὰ τὴν ῥάχιν τοῦ Ρώσσου μαγείρου. Ὅταν παρουσιάσθην μὲ τὴν ἐπιστολήν σας, ὁ κόμης Μπροὺς ἐξήτασε καὶ, ἀφοῦ ἔμαθε τὰ διατρέξαντα, μοῦ ἐξέφρασε τὴν λύπην του καὶ διὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃ καλλίτερα μοῦ ἔδωκεν αὐτὸν ἐδῶ τὸν σάκκον, ὅλον γεμᾶτον χρυσᾶ νομίσματα».

ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ — ΤΙ ΑΝΑΙΔΕΙΑ! — ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗς,,

*

Καταπληκτικώτερον εἶναι τὸ δεύτερον ἐπεισόδιον.

«Εἷς ξένος πλουσιώτατος, ἀφηγεῖται ὁ κόμης Ντὲ Σεγκύρ, ὀνόματι Σούδερλανδ, ἦτο τραπεζίτης τῆς Αὐλῆς, πολιτογραφηθεὶς ἐν Ρωσσίᾳ. Ἀπήλαυε μεγάλης εὐνοίας ἀπὸ μέρους τῆς Αὐτοκρατείρας Αἰκατερίνης Β'. Μίαν πρωΐαν τὸν εἰδοποιησαν ὅτι ἡ οἰκία του εἶχε πολιορκηθῇ ἀπὸ ἀστυφύλακας καὶ ὅτι ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ἐζήτει νὰ τοῦ ὁμιλήσῃ. Ὁ ἀξιωματικὸς αὐτός, ὀνομαζόμενος Ρελίεφ, εἰσῆλθε μὲ τὸ ὕφος συντετριμμένον.

»— Κύριε Σούδερλανδ, τῷ εἶπε, θλίβομαι διότι διετάχθην παρὰ τῆς χαριτοβούτου Αὐτοκρατείρας μου, νὰ ἐκτελέσω διαταγήν, τῆς ὁποίας ἡ σκληρότης μὲ τρομάζει. Ἀγνοῶ δὲ ποῖον ἔγκλημα ἐξήγειρεν ἐναντίον σας τοιαύτην ὀργὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος.

»— Ἐγὼ κύριε, ἀπεκρίθη ὁ τραπεζίτης, τὸ ἀγνοῶ περισσότερον ἀπὸ σᾶς, καὶ ἡ κατάπληξίς μου ὑπερβαίνει τὴν ἰδικήν σας. Ἀλλὰ τέλος τίνα διαταγὴν ἔχετε;

»— Κύριε, ἀπαντᾷ ὁ ἀξιωματικός, μοὶ ἀπολείπει τὸ θάρρος νὰ σᾶς τὸ εἴπω.

»— Νὰ μὲ φυλακίσετε ἴσως.

»— Ἀ! Ἀπὸ τὴν φυλακὴν ἐξέρχεται κανεὶς κἄποτε.

»— Νὰ μὲ *κνουτάρετε* ἴσως;

»— Τὸ βασανιστήριον τοῦτο εἶναι φρικῶδες, ἀλλὰ δὲν φονεύει.

»— Θεέ μου! εἶπεν ὁ τραπεζίτης ὁλολύζων. Κινδυνεύει λοιπὸν ἡ ζωή μου; Ἡ Αὐτοκράτειρα, ἡ τόσον ἀγαθή, ἡ τόσον ἐπιεικής, ἡ ὁποία ἀκόμη πρὸ δύο ἡμερῶν μοῦ ὡμίλει μὲ τόσην καλωσύνην, θέλει νά... Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω... Καὶ σᾶς ἰκετεύω, εἰπατέ μου ἀμέσως, τί διαταγὴν ἔχετε;

»— Ἡ διαταγή μου κύριε Σούδερλανδ, εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐκ τῆς συγκινήσεως, εἶναι νὰ σᾶς ταριχεύσω.

»— Νὰ μὲ ταριχεύσετε! Ἀπήντησεν ὁ Σούδερλανδ, παρατηρῶν τώρα μὲ βλέμμα ὡσεὶ ἠλίθιον τὸν συνομιλητήν του. Ἀλλὰ ἢ σεῖς ἢ ἡ Αὐτοκράτειρα ἔχασε τὸ μυαλόν της. Δὲν φαντάζομαι νὰ ἐλάβατε τοιαύτην διαταγήν, χωρὶς νὰ δείξετε ἔκπληξιν διὰ τὴν βαρβαρότητα ἢ διὰ τὸ παράδοξον αὐτῆς.

»— Φεῦ! Κύριε Σούδερλανδ. Μολονότι δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ σχολιάζωμεν τὰς διαταγὰς τὰς ὁποίας λαμβάνομεν, ἐτόλμησα νὰ ἐκφράσω τὴν ἔκπληξίν μου. Καὶ ἡ σεπτή μου Ἄνασσα, διὰ τόνου ὀργίλου μὲ διέταξε νὰ ἐξέλθω καὶ νὰ ἐκτελέσω ἀμέσως καὶ ἄνευ ἀντιλογίας τὴν διαταγήν της. «Πηγαίνετε, μοῦ εἶπε, καὶ μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ καθῆκόν σας εἶναι νὰ ἐκτελῆτε, χωρὶς μεμψιμοιρίας, τὰς ἐντολὰς τὰς ὁποίας εὐδοκῶ νὰ σᾶς ἀνιθέτω».

»Ὁ Σούδερλανδ, ἔντρομος ὁ δυστυχὴς καὶ ἐξαλλος ἐκ τῆς ἀπογνώσεως, κατορθώνει μὲ πᾶσαν ἰκεσίαν νὰ πείσῃ τὸν ἀστυνόμον, νὰ γράψῃ ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Αὐτοκράτειραν ἵνα ἐπικαλεσθῇ τὴν εὐσπλαγχνίαν της. Τὴν ἐπιστολὴν δὲν τολμᾷ νὰ τὴν φέρῃ ὁ ἴδιος πρὸς τὴν Αὐτοκράτειραν, ἀλλὰ μεταβαίνει καὶ τὴν ἐγχειρίζει πρὸς τὸν διοικητὴν κόμητα Μπρούς. Οὗτος ἐπίστευσεν ὅτι ὁ ἀστυνόμος παρεφρόνησε. Τὸν παραλαμβάνει ἐφ' ἁμάξης, τῇ συνοδείᾳ ἑνὸς ἀξιωματικοῦ διὰ τὸν φόβον μήπως ἡ παραφροσύνη του εἶναι ἐπικίνδυνος, καὶ σπεύδει εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἡ Αἰκατερίνη Β' ὅταν ἤκουσε τὴν καταπληκτικὴν ταύτην ἱστορίαν ἔμεινεν ἐμβρόντητος.

»— Δίκαιε Θεέ! ἀνέκραξεν. Ὁποία φρίκη! Ἀληθῶς ὁ Ρελίεφ παρεφρόνησεν. Κόμη πηγαίνετε, τρέξατε καὶ διατάξατε τὸν παράφρονα αὐτὸν νὰ λυτρώσῃ τὸν ἀτυχῆ τραπεζίτην ἀπὸ τὸν φρικτὸν τρόμον του καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον.

»Ὁ κόμης ἔτρεξεν, ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὰ Ἀνάκτορα ἀνεκοίνωσε τοῦτο εἰς τὴν Αὐτοκράτειραν. Τώρα ἡ Αἰκατερίνη Β' ἐγέλα νευρικῶς.

»— Ἔννοῶ τώρα, εἶπε, τὴν αἰτίαν αὐτὴν τῆς ὑπερτραγικῆς καὶ ὑπερκωμικῆς σκηνῆς. Εἶχον ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εὔμορφον κυνάριον, τὸ ὁποῖον ἠγάπων πολὺ καὶ τὸ ἐκάλουν *Σούδερλανδ*, μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Ἄγγλου ὁ ὁποῖος μοῦ τὸ εἶχε δωρήσῃ. Τὸ κυνάριον αὐτὸ ἐτελεύτησε σήμερον καὶ διέταξα τὸν Ρελίεφ νὰ τὸ ταριχεύσῃ. Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἐδίσταζεν ὀργίσθην, νομίζουσα ὅτι ἀπὸ ἀνόητον ματαιοδοξίαν δὲν ἤθελε νὰ ἐκτελέσῃ ἐντολὴν τὴν ὁποίαν ἐθεώρει κατωτέραν τῆς ἀξιοπρεπείας του. Ἰδοὺ ἡ ἐξήγησις τοῦ γελοίου τούτου αἰνίγματος, ὅπερ ἐκινδύνευσε νὰ γείνῃ φρικτὴ τραγῳδία».

* * *

ΔΥΟ ΣΤΟΛΟΙ

Εἶνε ἀρκετὰ περίεργοι αἱ πληροφορίαι, ἃς ἀνευρίσκομεν εἰς παλαιὰς σημειώσεις διὰ τὸν Τουρκικὸν στόλον, οἷος ἦτο κατὰ τὸ ἔτος 1866. Ὁ Τουρκικὸς στόλος ἦτο διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀρκετὰ ἰσχυρὸς καὶ τῷ ὄντι ἄξιος ὑπολογισμοῦ.

Περιελάμβανε τότε ὁ στόλος τὰ ἑλικοκίνητα: «Κόσσοβα», τρίκροτον ἐπιμηκέστατον, ὡπλισμένον δι' 110 κανονίων, τρία δίκροτα 95 κανονίων, τρεῖς φρεγάτας, ἑνέα κορβέττας, 25 κανονίων, ἓξ βρικία 10 κανονίων, τέσσαρας σκούνας 5 κανονίων.

Τροχοφόρα: Τέσσαρας κορβέττας 30 κανονίων, ἓν βρίκιον 12 κανονίων, ἓξ ἀγγελιοφόρα 4-6 κανονίων καὶ ἄλλα δέκα ἀπὸ 2-6 κανονίων, σταθμεύοντα εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους.

Θωρακωτά: Πέντε φρεγάτας, ὧν αἱ τέσσαρες ὑπὸ ναυπήγησιν (τῷ 1866). Ταῦτα ἐκρίνοντο ὡς τὰ ὡραιότερα καὶ στερεώτερα σκάφη τοῦ Τουρκικοῦ στόλου. Ἦσαν ὡπλισμένα διὰ 40 κανονίων ῥαβδωτῶν καὶ ὀνομάζοντο: «Ὀσμὰν Γαζῆ» (Ὀσμὰν ὁ νικητής), «Ὀρχὰν Γαζῆ» (Ὀρχὰν ὁ νικητής), «Σουλτὰν Μαχμούτ», «Ἀμπτοὺλ Ἀζίζ», «Τουρκεστάν», θωρακωτὰ· ὑπῆρχον ἐπίσης ἓξ κανονιοφόρα διὰ τὸν Δούναβιν. Τὰ ὡραιότερα καὶ πολυτελέστερα σκάφη ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἀτμοδρόμονες τῆς τιμῆς. Ἦσαν ταῦτα, τροχοφόρα: Ὁ μέγας ἀτμοδρόμων «Σουλτανιὲ» (αὐτοκράτωρ), πλοῖον τῆς τιμῆς τοῦ Σουλτάνου, πολυτελῶς κεκοσμημένον καὶ ταχύπλουν, ὁ μικρὸς ἀτμοδρόμων «Ἑλία» (Ἀκροβολιστής) ἐπίσης πολυτελές, κομψὸν καὶ ταχύτατον ἁπάντων, καθὰ διανύον 18-20 μίλια καθ' ὥραν, τρεῖς ἕτεροι μεσαίου μεγέθους ἀτμοδρόμονες, ἐπίσης κομψοὶ καὶ ταχυκίνητοι, οἱ «Ἰζεδδὶν» (ὄνομα τοῦ βασιλόπαιδος) «Περτὲ βη-νεγιαλὲ» (Ἀκτὶς ἐπιτυχίας), «Σουρεγία» (Πλειάδες), ἅπαντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Αὐτοκράτορος. Τὸ ἀτμῆρες «Σιλιστρια», ταχύπλουν καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Διαδόχου. Τὸ ἐδδρομον «Σουλχιὲ» (Εἰρήνη), προσδιωρισμένον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπουργῶν τῆς Υ. Πύλης.

Ὁ Τουρκικὸς στόλος περιελάμβανε καὶ ἱστιοφόρα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὸ τρίκροτον «Μαχμουδιὲ» (εἰς τιμὴν τοῦ Σουλτὰν Μαχμούτ, κυριολεκτικῶς Ἐπαινετός), πλοῖον στερεώτατον καὶ φέρον 120 κανόνια, ὧν ἡ ἄνω σειρὰ ῥαβδωτὴ καὶ μεγάλης ὁλκῆς, τὸ δίκροτον «Τεσριφιὲ» (Δόξα), 85 κανονίων καὶ χρησιμεῦσαν κατόπιν ὡς νοσοκομεῖον.

Τὰς κορβέττας: «Τζάϊ-φεράχ (Θέσις ἀγαλλιάσεως)», «Μεσίρι-φεράχ (Εὐτυχοτάξειδον)», ἐχούσας 30 κανόνια ἑκάστη. Φορτηγὰ ἀτμοκίνητα ὑπῆρχον ὀκτὼ τροχοφόρα καὶ ἓξ ἑλικοκίνητα. Φορτηγὰ ἱστιοφόρα ὑπῆρχον: Δύο φρεγάται, ὀκτὼ κορβέτται, εἴκοσι βρίκια καὶ δέκα ἓξ ἄλλα ἠριθμημένα. Ἰδιαίτερα μικρὰ ἀτμόπλοια ἦσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυστάθμου. Δώδεκα τροχοφόρα διαφόρου μεγέθους ἐκτελοῦντα ταχυδρομικὰς ὑπηρεσίας ἢ ἐκτάκτος ἀποστελλόμενα, ὀκτὼ ἄλλα μικρότερα καὶ δέκα ἑπτὰ ἀτμόπλοια τῆς Εὐθεγετινῆς Ἑταιρίας. Ὑπὸ κατασκευὴν ἦσαν τῷ 1866 ἓν δίκροτον, δύο κορβέτται καὶ ἓξ ἄλλα μικρότερα πλοῖα.

Ἡ ὁλικὴ κατὰ θάλασσαν δύναμις τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας συνεποσοῦτο κατὰ τὸ ἔτος 1866 εἰς 180 περίπου σκάφη, φέροντα περὶ τὰς 2,500 τηλεβόλα διαφόρου ὁλκῆς.

Ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν πλοίων, ὡς θὰ παρετήρησεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὀλίγων δημοσιευθέντων ὁ ἀναγνώστης, φέρουσιν ὀνόματα ἢ προγόνων τῶν Σουλτάνων ἢ πόλεων ἢ συμβολισμοὺς ἰδεῶν ἀληθῶς ὡραίων. Ἂς ἀναφέρομεν μερικά. Ἓν δίκροτον ὠνομάζετο «Πεϊκι-Ζαφὲρ» (Πρόδρομος νίκης), μία φρεγάτα ἀπεκαλεῖτο «Βοήθεια τοῦ Ὑψίστου», ἄλλα πλοῖα ὠνομάζοντο «Ἄγγελος χαρᾶς», «Κλεὶς τῆς θαλάσσης», «Χαροποιός», «Θαλασσινὸ πουλί», «Πλειάδες», κτλ. κτλ. Ἓν πλοῖον ὠνομάζετο «Ἰσκενδὲρ» (Ἀλέξανδρος).

Ἰδοὺ καὶ μία λεπτομέρεια ἡ ὁποία τώρα, ὁπότε ὁ τουρκικὸς στόλος εἶναι «μποτιλιαρισμένος» εἰς τὸν Κεράτιον κόλπον, θὰ φανῇ παράδοξος. Ἡ λεπτομέρεια εἶναι ὅτι τῷ 1877, κατὰ τὸν ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον, ἡ Τουρκία ἦτο ἡ τρίτη ναυτικὴ δύναμις τοῦ κόσμου· ἤρχετο ἀμέσως μετὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, ὑπερτεροῦσα τὴν τετάρτην κατὰ σειρὰν Γερμανίαν. Τότε τὴν κυρίαν δύναμιν τοῦ τουρκικοῦ στόλου ἀπετέλουν 6 τεθωρακισμέναι φρεγάται, 9 τεθωρακισμέναι κορβέτται καὶ 2 πρόσκοποι. Δηλαδὴ 17 θωρηκτὰ ἐκτοπίζοντι ἕκαστον 9 μέχρι 10 χιλιάδων τόννων, μὲ θώρακα πάχους 30 ἑκατοστομέτρων.

Ἀλλὰ τὸ παραδοξώτερον εἶναι κἄτι ἄλλο: ὅτι ἡ ἀχμὴ αὐτὴ τοῦ τουρκικοῦ στόλου δὲν ὠφείλετο εἰς τὴν ἀνάγκην τὴν ὁποίαν ἠσθάνοντο οἱ Τοῦρκοι νὰ ἔχουν ἰσχυρὸν στόλον, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ Μονάρχου των. Ὁ Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ ὁ ὁποῖος τῷ 1861 διεδέχθη τὸν ἀδελφόν του Ἀβδοὺλ Μετζίτ, ἦτο μανιώδης συλλέκτης θωρηκτῶν! Εἶνε ἡ κυριολεξία. Ὅπως ὑπάρχουν συλλέκται κειμηλίων, γραμματοσήμων, λαιμοδετῶν, ὁ Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ ἦτο μανιώδης νὰ κάμνῃ συλλογὴν θωρηκτῶν. Μόλις κατεσκευάζετο ἐν Εὐρώπῃ νέος τύπος πολεμικοῦ πλοίου, ὁ Σουλτάνος διέτασσεν ἀμέσως τὴν παραγγελίαν ἑνὸς μόνον, διότι διὰ τὴν συλλογὴν δὲν τοῦ ἐχρειάζοντο περισσότερα. Καὶ ἡ ἡδονή του καὶ ἡ χαρά του ἦτο νὰ τὰ ἀντικρύζῃ ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορά του, κοιμώμενα εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Κερατίου κόλπου. Τὰ πλοῖα αὐτὰ ἦσαν θαῦμα καθαριότητος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Λάμποντα εἰς τὸ ἡλιακὸν φῶς, θαῦμα ρυπαρότητος εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Διότι ὁ Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ δὲν τὰ ἐπεσκέπτετο ποτέ· ἠρκεῖτο μόνον νὰ τὰ θαυμάζῃ ἀπὸ μακρά. Καὶ τὰ θωρηκτὰ αὐτὰ δὲν ἐσήκωναν ἄγκυραν ἀπὸ τὸν Κεράτιον, ὄχι μόνον διότι ἤθελε νὰ τὰ βλέπῃ καθημερινῶς ὁ Ἀβδοὺλ Ἀζίζ, ἀλλὰ καὶ διότι, ἂν ἐξέπλεον, ἡ θάλασσα ἦτο μεγάλη καὶ δὲν ἤξευρε κανεὶς τί ἠδύνατο νὰ συμβῇ...

Ἔκτοτε τὰ πράγματα μετεβλήθησαν. Οἱ Τοῦρκοι εἶχον τὴν ἀτυχίαν νὰ κυβερνηθοῦν ἔπειτα ἀπὸ Σουλτάνους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον τὴν μανίαν τῆς συλλογῆς θωρηκτῶν.

Ἂς παραθέσωμεν τώρα σημειώσεις, ὅσον ἔνεστιν ἀκριβεῖς διὰ τὸν Ἑλληνικὸν στόλον μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν. Πρόκειται περὶ ἐποχῆς προτέρας τῆς ἀνωτέρω ἐπισκοπήσεως τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, διότι αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας δίδομεν, ἀνάγονται εἰς τὸ 1830 μέχρι τοῦ 1859. Περιελαμβάνοντο εἰς τὸν στόλον μας τὰ ἑξῆς σκάφη:

Κότερα: ὁ «Αἴολος», ὁ «Ζέφυρος», ὁ «Ἑρμῆς». Γολέται: ὁ «Ἄργος», ἡ «Εὔχαρις», ἡ «Σμύρνα», ἡ «Λαΐδη Κόδριγκτων», ἡ «Λήδα», ὁ «Καραϊσκάκης», ἡ «Κλειώ». Βρικογόλετται: ἡ «Ἀνδρομάχη». Μπελοῦδες: ὁ «Ποσειδών», ἡ «Γοργώ», ἡ «Θέτις», ἡ «Σαπφώ», ἡ «Χαρίκλεια», ἡ «Τερψιχόρη», ἡ «Καλυψώ», ἡ «Ἀμφιτρίτη», ἡ «Ἑλένη», ἡ «Διώνη», ἡ «Ἀμβρακία», ἡ «Ἀσπασία», ὁ «Αἴολος», ἡ «Ἔχιδνα», ἡ «Ξυλάρα», ἡ «Ἀριάδνη», ἡ «Νηρηΐς», ἡ «Καλλιόπη». Βομβάρδαι: ἡ «Δάφνη». Κορβέτται: ἡ «Ὕδρα», ἡ «Νῆσος τῶν Σπετσῶν», τὰ «Ψαρά», ὁ «Μιλτιάδης». Βρίκια: ὁ «Θησεύς», ἡ «Κίμβρος», ἡ «Ἀντίζηλος», ὁ «Ἀχιλλεύς», ὁ «Ἡρακλῆς», ἡ «Ἑλένη», ὁ «Τιμολέων», ὁ «Θεμιστοκλῆς», ὁ «Λεωνίδας», Κανονιοφόροι: ἡ «Φιλελληνίς», ἡ «Βαυαρία», ἡ «Ἐλβετία», ἡ «Μέδουσα». Γαβάραι: ὁ «Φοῖνιξ». Δίκροτον: ὁ «Ἐμμανουὴλ» (πρῴην Ρωσσικόν). Ἐθνικὰ μύστικα: ὁ «Ἅγιος Νικόλαος», τὸ «Ρόδον», ὁ «Εὔπλους», ἡ «Κυδωνία». Πέραμα: ὁ «Θαλασσομάχος». Τράτα: ἡ «Ἐχθρολέτις». Ἀκάτια: ἡ «Οὐρανία».

Προστίθενται εἰς ταῦτα τὸ δίκροτον «Ἑλλὰς» καὶ τὸ βρίκιον «Ἀθηνᾶ», τὸ ὁποῖον εἶνε ὁ πάρων «Ἄρης», ναυπηγηθὲν ἐν Βενετίᾳ τρία ἔτη πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως. Ὅλα ταῦτα ἦσαν ἱστιοφόρα. Ἀτμοκίνητα ὑπῆρχον ὁ «Ἑρμῆς», ἡ «Ἐπιχείρησις» καὶ ἡ «Καρτερία». Κατόπιν τὸ ναυτικόν μας ηὐξήθη, ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι τοῦ 1836, ναυπηγηθέντων τῶν σκα-

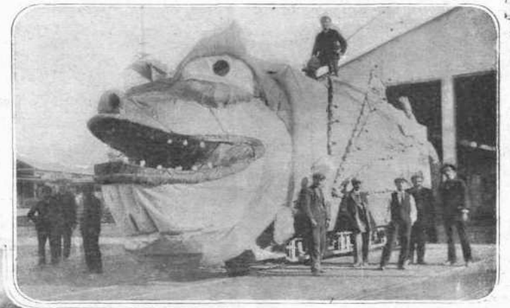

ΚΟΥΛΟΥΜΑ.—ΧΟΡΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΣΤΗΛΑΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ

ΑΠΟΚΡΕΩ
ΤΟ ΣΑΧΛΟΨΑΡΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΑΜ

φῶν «Μιαούλης», «Κανάρης», «Κριεζῆς», «Τομπάζης», «Ἀποστόλης», «Ἀνδροῦτσος», «Τσαμαδός», «Σαχτούρης» κανονιοφόρων καὶ τῶν ἡμιολιῶν «Ματθίλδη» καὶ «Ναυπλία», τοῦ χερκόφρου «Γλαῦκος», τῶν ἀτμηλάτων «Μαξιμιλιανοῦ» καὶ «Ὄθωνος», μετονομασθέντος ἀργότερα «Ἀθῆναι», τοῦ ἱστιοφόρου «Νέλσων», τὸ ὁποῖον ἔφερε 12 πυροβόλα, τοῦ κοτέρου «Λέων» καὶ τῆς μπελοῦς «Ζάμος».

Τὸ 1336 ἐναυπηγήθησαν ἐν Πόρῳ δύο δρόμωνες ὁ «Λουδοβίκος» καὶ ἡ «Ἀμαλία», 24 πυροβόλων, σχεδιασθέντα καὶ ναυπηγηθέντα ὑπὸ τοῦ ναυάρχου Τομπάζη. Ἐκ τούτων τὸ μὲν δεύτερον ἐνανάγησεν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Περιστέρι τῆς Σαλαμῖνος, ὁ δὲ «Λουδοβίκος», μετονομασθεὶς μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ Ὄθωνος «Μεσολόγγιον», ὑπάρχει ἀκόμη εἰς τὸν Ναύσταθμον ὡς φυλακή. Βραδύτερον ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ηὐξήθη μὲ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΤΗΣΙΝ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ❊ ΤΟΥ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΕΡΙΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΤΗΝ ΠΤΗΤΙΚΗΝ ΜΗΧΑΝΗΝ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ Ο Ε. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

τρία ἀκόμη ἱστιοφόρα, τὸν πάρωνα «Ὀρφέα» καὶ τὰς κορβέτας «Περσεὺς» καὶ «Ἀριάδνη».

Ταῦτα μέχρι τοῦ 1859, ὅτε ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν Α. Μιαούλης παρήγγειλε τὰς ταχέως ἀφιχθείσας σιδηρᾶς ἀτμοημιολίας, μὲ τὰ ὀνόματα «Ἀφρόεσσα», «Πληξαύρα», «Σφενδόνη», τὰς μεγαλητέρας «Σαλαμινίαν», «Πάραλον», «Πανόπην», ἥτις ὅμως ναυαγήσασα ἀντικατεστάθη διὰ τῆς «Σύρου».

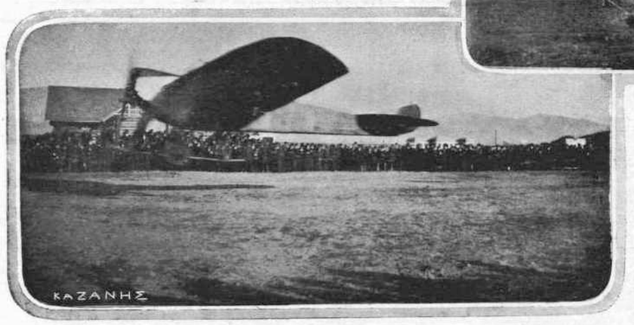

ΠΩΣ ΕΣΗΚΩΘΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ

Τῷ 1861 κατεπλευσεν ἡ ἀτμήρης φρεγάτα «Ἀμαλία», ἡ σημερινὴ «Ἑλλάς». Δι' αὐτῆς, μὲ τὸ ὄνομα «Ἀμαλία», κατέλιπε τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος ὁ Ὄθων καὶ δι' αὐτῆς, ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἑλλάς», κατῆλθεν ὁ νέος Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Α'.

Ἀπὸ τῆς Βασιλείας Γεωργίου τοῦ Α' ἡ ἀνάγκη, ἡ δημιουργηθεῖσα ἐκ τῆς προόδου τῶν ναυτικῶν ἐφευρέσεων εἰς τὰς παγκοσμίους ναυτικὰς δυνάμεις, ἐπέβαλλε συντονωτέραν πλέον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Καὶ ἐναυπηγήθη ἡ θωρακοβάρις «Βασιλεὺς Γεώργιος», ἐν δὲ ἔτος βραδύτερον ὁ θωρακοδρόμων «Βασίλισσα Ὄλγα» καὶ ἔπειτα, βυθισθείσης πρὸ τῆς παραλαβῆς της τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ ναυπηγηθείσης «Μπουμπουλίνας», τὸ Ναυτικὸν μας ἀπέκτησε τὴν τροχοφόρον «Ἀμφιτρίτην», ἥτις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐχρησίμευσεν ὡς θαλαμηγὸς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ἀργότερα ἠγοράσθη τὸ μὲ παλαιοὺς λέβητας ἀγγλικὸν φορτηγὸν «Μαλβίνα», τὸ ὁποῖον μετισκευασθὲν εἰς ὁπλιταγωγὸν ὠνομάσθη «Μπουμπουλίνα», νῦν δὲ χρησιμεύει ὡς θαλαμηγὸς τοῦ Βασιλέως ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀμφιτρίτη».

Τὸ δεύτερον μετὰ τὸν «Γεώργιον» καλὸν πλοῖον εἶνε ὁ «Ν. Μιαούλης», παραγγελθὲν εἰς τὴν Γαλλίαν. Μετέπειτα ἠγοράσθησαν ἡ «Ἰωνία», τρεῖς τορπιλοθέτιδες «Μονεμβασία», «Αἰγιάλεια» καὶ «Ναυπλία», τὰ τορπιλλικὰ «Φερενίκη», «Τερψιχόρη», «Περσεφόνη», «Τερψιθέα» καὶ «Καλλιθέα» καὶ τὰ ἓξ τορπιλλικὰ «Ζάμος», «Χίος», «Μιτυλήνη», «Κῶς», «Ρόδος» καὶ «Κύπρος». Τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἦσαν ἔτοιμα αἱ τέσσαρες ἐν Γαλλίᾳ κατασκευασθεῖσαι κανονιοφόροι «Ζαχαρίτσα», «Μυκάλη», «Ναυπακτία» καὶ «Ἀμβρακία». Ἀργότερα τῷ 1884 ἐναυπηγήθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ τέσσαρες ἀτμομυοδρόμονες, ὁ «Ἀλφειός», «Ἀχελῶος», «Εὐρώτας» καὶ «Πηνειός», καὶ αἱ τρεῖς ἀτμοημιολίαι «Κίσσα», «Ἀηδὼν» καὶ «Κίχλη». Ἐντὸς ἑνὸς ἔτους μετὰ ταῦτα ἐναυπηγήθησαν ἓξ τορπιλλοφόρα, ἡ «Μυκάλη», καὶ ἡ «Ζαχαρίτσα» καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἠγοράσθησαν τὰ ἓξ Γερμανικῆς κατασκευῆς τορπιλλοβόλα ὑπ' ἀριθμοὺς 11, 12, 13, 14, 15 καὶ 16. Ἀπὸ τὸ 1887 ἄρχεται διὰ τὸν στόλον μας ἡ περίοδος τῶν θωρηκτῶν. Ὁ ἀείμνηστος Τρικούπης παρήγγειλε τὰ τρία θωρηκτὰ «Ὕδρα», «Σπέτσαι» καὶ «Ψαρά». Μετὰ τὰ θωρηκτὰ ἠγοράσθησαν τὰ ἀντιτορπιλλικὰ «Νίκη», «Δόξα», «Θύελλα», «Ναυκρατοῦσα», «Ἀσπίς», «Σφενδόνη» καὶ «Λόγχη». Ὡς ἐπισφράγισις τῆς ἐργασίας ταύτης καὶ ὡς γενναία συμβολὴ εἰς αὐτὴν ἦλθεν τελευταίως ὁ «Ἀβέρωφ», περὶ οὗ ἠσχολήθημεν εἰς προηγούμενα ἄρθρα μας καὶ τὰ δύο καταδυόμενα, ἅτινα διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἑτοιμάζονται ἤδη ἐν Γαλλίᾳ.

❊ ❊ ❊

Το ΕΘΝΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν ὁδὸν Καποδιστρίου ὀρθοῦται ἀπό τινος, ἐν πλήρει λειτουργίᾳ πλέον, τὸ νέον Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, ἵδρυμα τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία συνδέεται στενότατα μὲ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ νεωτέρου Βασιλείου. Μεγαλοπρεπὲς οἰκοδόμημα, πληροῦν ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ὑγιεινῆς, πληροῖ καὶ ὅλους τοὺς ὅρους καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας του. Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου ἀνάγεται εἰς

ΕΤΟΙΜΑ ΟΛΑ!

τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Ἐθνικῆς μας ἀποκαταστάσεως. Πράγματι, εὐθὺς ὡς ἐκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς γωνίας μας αὐτῆς, αἱ πρῶται κυβερνήσεις, παρ' ὅλην τὴν ἀρχέγονον ἐκείνην κατάστασιν, παρ' ὅλην τὴν ἄμορφον ἐκείνην κατάστασιν, ἥτις χαρακτηρίζει κάθε τι ποῦ δημιουργεῖται, πρὶν ἀκόμη διαμορφωθῇ τελείως, ἐπρονόησαν περὶ καταρτισμοῦ δημοσίου τυπογραφείου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀρτιγενοῦς Κράτους. Ὄντως τότε ἐγένοντο αἱ πρῶται προμήθειαι τῶν ἀναγκαιούντων πιεστηρίων καὶ ὑλικῶν καὶ ἱδρύθη τὸ πρῶτον ἡ Τυπογραφία τῆς Διοικήσεως, εἰς ἣν ἐξετυποῦντο αἱ ἀπαιτοῦσαι δημοσιότητα πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Δημοσίων Ἀρχῶν, ἡ ἐπίσημος Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, τὰ διδακτικὰ βιβλία καὶ ἀκόμη διάφορα ἄλλα συγγράμματα καὶ μεταφράσεις διδασκάλων καὶ ἰδιωτῶν, ὅσα ἐκρίνοντο ὡς δημοσία ἀνάγκη.

Χάνονται μέσα εἰς τὰς φάσεις τοῦ Ἀγῶνος τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἀρχαιοτάτου τούτου Δημοσίου ἱδρύματος. Μόνον εἰς τὰ ἐπίσημα πρακτικὰ τοῦ Βουλευτικοῦ τῆς Α' περιόδου τῆς συνεδριάσεως τῆς 9 Φεβρουρίου 1822 εὑρίσκεται ὅτι, κατόπιν προτάσεως ἀπεφασίσθη ὅπως διαταχθῶσιν οἱ ἐν Κορίνθῳ Γερουσιασταί, ὅταν διέλθωσιν ἐκ Κορίνθου, νὰ μεριμνήσωσι περὶ μεταφορᾶς τῆς Τυπογραφίας τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν ἕδραν αὐτῆς, ἐν Κορίνθῳ, λόγῳ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Δημοσίου. Ἄλλη εἴδησις δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν τότε ὡς ἐπίσημον τῆς Κυβερνήσεως ἐφημερίδα ἀνεγνωρισμένην «Φίλος τοῦ Νόμου» ἀγγέλλει ὅτι ἀπὸ 27 Ἰουλίου 1825 ἡ Ἐπιστασία τῆς Τυπογραφίας τῆς Διοικήσεως ἀνετέθη εἰς τὸν Παῦλον Πατρίκιον, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ πρῶτος ὀργανωτὴς τῆς Δημοσίας Τυπογραφίας.

Ὁ Παῦλος Πατρίκιος ἐγεννήθη ἐν Σμύρνῃ περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἐξέμαθε δὲ τὴν τυπογραφικὴν τέχνην ἐν Βιέννῃ, μικρὸν πρὶν ἐχραγῇ ἡ Ἐπανάστασις, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐξυπηρετήσῃ ταύτην. Ὑπῆρξε μία μορφὴ ὄντος φαεινή. Ὡς Ἱερολοχίτης μετέσχε τῆς ἑκατόμβης τοῦ Δραγατσανίου, κατόπιν δὲ κατῆλθεν εἰς Μεσολόγγιον καὶ μετέβη εἰς Ναύπλιον, ὅτε καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δημοσίου Τυπογραφείου. Τότε ἀκριβῶς ὁ ἀκραιφνὴς ἐκεῖνος φιλέλλην, ὁ γνωστὸς ἐκδότης τῶν Παρισίων, Ντιντό, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλει πολλὰ ἡ Ἑλληνικὴ Τυπογραφία, ἐδώρησεν εἰς τὴν Τυπογραφίαν τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἀναγκαιοῦντα πιεστήρια καὶ ὑλικά. Καὶ τὸ Βουλευτικὸν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 11 Αὐγούστου 1824 ἐνέκρινεν ὅπως, συνταχθῇ προβούλευμα πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν, δι' οὗ ν' ἀποσταλῇ πρὸς τὸν εὐγενῆ δωρητὴν εὐχαριστήριον ἔγγραφον.

Κατόπιν διὰ τῆς ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου ἰδίου ἔτους πράξεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος ἡ διεύθυνσις τῆς Τυπογραφίας τῆς Διοικήσεως ἀνετέθη εἰς τὸν Θεόκλητον Φαρμακίδην, συνίστατο δ' αὕτη τότε ἐκ τριῶν πιεστηρίων μετὰ τῶν ἀναγκαιούντων ὑλικῶν καὶ ἐξαρτημάτων τῶν.

Δύο ἔτη βραδύτερον εὑρίσκομεν πρᾶξιν τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1827 καταχωρημένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 42 φύλλον τῆς 22 Ἰουνίου 1827 τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς ὁ Γεώργιος Χρυσίδης, διορισθεὶς ἐφημεριδογράφος τῆς Κυβερνήσεως, ἀναλαμβάνει καὶ τὴν Ἐπιστασίαν τῆς Τυπογραφίας τῆς Κυβερνήσεως. Ἄρα μετωνομάσθη ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Δημόσιον Τυπογραφεῖον, συνιστάμενον καὶ τότε, ὡς ἀναφέρεται, ἐκ τριῶν πιεστηρίων μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων καὶ ὑλικῶν των. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ τίτλος δὲν ἐκρίνετο ἐπιτυχής, οὕτω δὲ βλέπομεν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῆς 18 Νοεμβρίου 1827, ἅτινα ἐδημοσιεύοντο εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφημερίδα τῆς Ἑλλάδος — φύλλον ὑπ' ἀριθ. 10 Δεκεμβρίου 1827 — ὅτι, γενομένης συζητήσεως ἐπὶ συμφωνιῶν τοῦ Κ. Μεσθενέος περὶ Ἐθνικῆς Τυπογραφίας, ἀπερρίφθησαν αὗται καὶ ὅτι, κατ' ἀναφορὰν τοῦ Ἐφημεριδογράφου τῆς Κυβερνήσεως Χρυσίδου, ἐνετάλη ἡ ἐκ βουλευτῶν ἐπιτροπὴ ὅπως, ἐξετάσῃ τὰς ἐλλείψεις τῆς Ἐθν. Τυπογραφίας καὶ ἀναφέρῃ δι' ἐκθέσεώς της τὰς ἀπαιτουμένας πρὸς πλήρωσιν αὐτῶν δαπάνας.

Κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1830 μόλις, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τινος ἐκδόσεως τῆς Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος — ἀρ. φύλλου 86 τῆς 1 Νοεμβρίου 1830 — ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προέβη εἰς παραγγελίαν στοιχείων καὶ πιεστηρίων νέων ἐν Παρισίοις, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Τυπογραφείου τοῦ Δημοσίου, ὅπερ ὠνομάζετο ἀκόμη Ἐθνικὴ Τυπογραφία. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ πρώην ἐπιστάτης αὐτοῦ Παῦλος Πατρίκιος, ὁ καὶ πρῶτος ὀργανωτὴς αὐτοῦ, διωρίσθη ἐν αὐτῷ ὑπάλληλος, διετέλεσε δὲ τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1863, ὅτε, Οἰκονόμος ὤν, ἀπεσύρθη τῆς ὑπηρεσίας.

Τὸ πρῶτον ὀργανικὸν Διάταγμα δι' οὗ ἐρρυθμίζοντο αἱ ὑπηρεσίαι τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας ἐξεδόθη τὴν 2 Μαρτίου 1831 ὑπὸ τοῦ Καποδιστρίου, ἐδημοσιεύθη δὲ συνιστάμενον ἐκ δώδεκα ἄρθρων εἰς τὸ

ΠΡΟ ΤΗΣ ΠΤΗΣΕΩΣ

Η ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΓΕΙΩΣΕΩΣ

Η ΚΥΡΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Ο κ. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ ΦΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ὑπ' ἀρ. 36 φύλλον τῆς ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τυπογραφίᾳ ἐκτυπουμένης γαλλιστὶ ἐφημερίδος «Le Courrier de la Grèce». Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Διατάγματος τούτου ἐκανόνιζεν ἀναλόγως τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους τὰς ἐργασίμους ὥρας, τὸ δεύτερον ὥριζεν ὅπως, ὅλον τὸ προσωπικὸν τοῦ ἱδρύματος εὑρίσκεται εἰς τὰς θέσεις του κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας, τὸ τρίτον καθώριζε τὰς ἑορτάς, καθ' ἃς δὲν εἰργάζετο τὸ ἵδρυμα, αἵτινες ἦσαν αἱ αὐταὶ ἡμέραι ἀργίας τῶν σχολείων. Τὸ τέταρτον ἀπηγόρευε πάντα θόρυβον, συρίγματα καὶ ὅ,τι παρηνώχλει τοὺς ἐργαζομένους, τὸ πέμπτον ὑπεχρέου τοὺς ἐργαζομένους νὰ τακτοποιῶσιν ἑκάστην ἑσπέραν, ὅταν ἐτελείωνεν ἡ ἐργασία των, τὰ ἐργαλεῖα των καὶ πᾶν ὅ,τι ἦτο ἐν χρήσει τὴν ἡμέραν, τὸ ἕκτον καθώριζε τὸ προσωπικόν, ὅπερ συνίστατο ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ, ἑξ ἑνὸς διορθωτοῦ, ἐκ τῶν στοιχειοθετῶν καὶ ἐκ τῶν μαθητευομένων, τὰ δὲ λοιπὰ ἓξ ἄρθρα καθώριζον τὰ καθήκοντα καὶ τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς ἑκάστου τῶν τοῦ προσωπικοῦ. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Διατάγματος τούτου τοῦ Κυβερνήτου ἀνετέθη εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Παιδείας Γραμματέα, ὡς ὠνομάζετο τότε ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τινος ἄλλου ὀργανικοῦ Διατάγματος ἀπὸ 17 Νοεμβρίου τοῦ 1832, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 26 φύλλον — 24 Μαΐου 1832 — τῆς Ἐθνικῆς Ἐφημερίδος, ὡς ὠνομάζετο τότε τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Δημόσιον Τυπογραφεῖον διηρέθη εἰς δύο τμήματα, λόγῳ ἀνάγκης, καὶ τὸ μὲν ἓν ἐλειτούργει ἐν Αἰγίνῃ, τὸ δ' ἕτερον ἐν Ναυπλίῳ, ὅπου ἤδρευεν ἡ κυβέρνησις τότε, καὶ ἑκαστον ἐξ αὐτῶν ἐτέλει ὑπὸ ἴδιον Ἐπιστάτην. Διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου, ὅπερ προυκλήθη συνεπείᾳ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδος, θεωρούσης ὅτι, ἡ ὑπὸ διαφόρους ἐπιστάτας λειτουργία τῶν ἰδίων τμημάτων ἦτο πρόξενος ζημίας εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ὅτι, τὸ συμφερώτερον ἦτο νὰ λειτουργῇ ἐν Ναυπλίῳ, τῇ ἕδρᾳ τῆς Κυβερνήσεως, ὅπου καὶ διέμενον καὶ οἱ ἐκδόται ποιημάτων, καὶ ἀναγκαιότερα ἡ παρουσία της, δι' ὃν λόγον ἀκριβῶς τὸ ἐν Αἰγίνῃ τμῆμα ἀπὸ 2 μηνῶν διετέλει ἐν ἀργίᾳ, διετάχθη ἡ μεταφορὰ τοῦ πλείστου ὑλικοῦ εἰς Ναύπλιον, ἀφεθέντων εἰς Αἴγιναν μόνον τῶν ἀπαραιτήτως ἀναγκαίων πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν χρησίμων διὰ τὰ ἐκεῖ διδακτήρια ποιημάτων, διωρίσθη δὲ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας ὁ Γ. Ἀποστολίδης, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ εὐθύνη καὶ ἡ φροντὶς τῶν ὑλικῶν, τῆς συντάξεως τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἡ τήρησις τῆς τάξεως κ.λ.π. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων ὡρίσθη τότε εἰς εἴκοσιν ἑπτά, ὧν ἑπτὰ διὰ τὸ ἐν Αἰγίνῃ τμῆμα ὑπὸ ἕνα ὑποδιευθυντήν, ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἄμεσον δικαιοδοσίαν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ. Ὁ μισθὸς τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ, ὅστις θὰ ἐκανόνιζε τὰς μισθοδοσίας τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, ὡρίσθη διὰ τοῦ Διατάγματος ἐκείνου εἰς δισχιλίους φοίνικας.

Ὁ Γ. Ἀποστολίδης εἶχε διδαχθῆ τὴν τυπογραφικὴν τέχνην παρὰ τῷ μεγάλῳ ἐν Παρισίοις Οἴκῳ Firmin Didot, ὡς Γεν. Διευθυντὴς δὲ τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας ὑπήχθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας, ταυτοχρόνως ὅμως ἀπετέλεσε μέρος τῆς Ἐθνικῆς Τυπογραφίας καὶ ἡ μέχρι τότε λειτουργοῦσα ὑπὸ τὸν Λέοντα Μπαδῖνον, πρῶτον τῆς ἐν Αἰγίνῃ Τυπογραφίας Ἐπιστάτην τῆς ἐκδόσεως τῆς Γαλλικῆς ἐφημερίδος «Le Courrier de la Grèce» Γαλλικὴ Τυπογραφία. Τὸν μισθὸν τοῦ διευθυντοῦ τῆς Γαλλικῆς Ἐφημερίδος καθώρισεν ἄλλο Διάταγμα τοῦ Κυβερνήτου ἀπὸ 27 Μαΐου 1832 εἰς 156 φοίνικας. Φαίνεται ὅμως ὅτι ὅσα τραβοῦν σήμερον μερικὰ τυπογραφεῖα ἀπὸ μερικοὺς κακοπίστους ἐκδότας, ἐτραβοῦσε τότε καὶ τὸ ἵδρυμα τοῦτο, διότι τὴν 1 Ἰουλίου 1832 ἐξεδόθη Διάταγμα, δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 23 φύλλον τῆς 6 Ἰουλίου ἰδίου ἔτους τῆς Ἐθνικῆς Ἐφημερίδος, ὅπερ διέτασσεν, ὅπως προσκληθῶσιν ὅλοι οἱ κατὰ καιροὺς ἐκδόται, οἱ ὀφείλοντες, νὰ πληρώσωσι ὅσα ὤφειλον, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας. Τὸ Διάταγμα ἐκανόνιζε ὅπως εἰς τὸ μέλλον γίνονται συμφωνίαι μετὰ τῶν συγγραφέων.

Μετὰ τὴν κάθοδον τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος εἰς Ἑλλάδα, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1833 ἐξεδόθη Διάταγμα περὶ διοργανισμοῦ τοῦ Βασιλικοῦ

❊ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ ❊

Ο κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΥ

Τυπογραφείου. Ἡ Βασιλικὴ αὕτη Τυπογραφία διῃρέθη διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὸ τμῆμα τῶν δημοσίων ἔργων καὶ τὸ τῶν ἰδιωτικῶν. Ἑκάστη ἀρχὴ ὤφειλε νὰ πληρώνῃ μηνιαίως τὴν τιμὴν τῶν διὰ λογαριασμὸν της τυπωθέντων. Ἄλλο ἄρθρον τοῦ Διατάγματος ὥριζεν ὅπως, καὶ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐκτύπωσις γίνεται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους καὶ τὰ ἄλλα δημόσια ἔργα, ἡ δὲ διόρθωσίς της γίνεται ὑπὸ τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείας. Ἑκάστου τῶν δύο τμημάτων προΐσταται εἷς «Ἐπὶ τῶν ἔργων» ὀνομαζόμενος, ὑποχρεουμένων καὶ τῶν δύο νὰ ὑποβάλλωσι κατὰ μῆνα εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείαν ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ὑλικοῦ, περὶ τῆς προθυμίας καὶ ἱκανότητος τῶν ἐργατῶν, περὶ τῆς ἐργασίας τοῦ μηνὸς καὶ τῆς καταναλωθείσης ὕλης, καὶ κατάλογον τῶν τυπωθέντων.

Ἀργότερα τὴν 17 Μαΐου 1835 ἐξεδόθη Διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Τυπογραφία τῆς Κυβερνήσεως καὶ αἱ δύο λιθογραφίαι, ἡ τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ ἡ παρὰ τῇ Γραμματείᾳ τῶν Στρατιωτικῶν, ἡνώθησαν ὑπὸ ἕνα Ἔφορον, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν. Διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου «Περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Βασιλικῆς Τυπογραφίας καὶ Λιθογραφίας» ἡ ἑποτπεία ταύτης ἀνετέθη εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείαν. Διωρίσθησαν εἰς Διευθυντὴς τῆς Τυπογραφίας, εἰς δὲ τὸν Ἔφορον ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς τῶν Ἀγγελιῶν. Συνέστη ἰδιαίτερον ταμεῖον καὶ ἰδιαιτέρα οἰκονομία τοῦ ὑλικοῦ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ καταστήματος, διωρίσθησαν δὲ ὁ μὲν Γ. Ἀποστολίδης ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων, ὁ δὲ Π. Πατρίκιος ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν.

Τὸ 1834 τὸ Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον μετεφέρθη ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας καὶ ἐγκατεστάθη ἐπὶ χαμηλοῦ οἰκοδομήματος τῆς ὁδοῦ Σταδίου, ἀκριβῶς ἐκεῖ ὅπου τὸ ἐβλέπομεν μέχρι πρὸ ὀλίγου, πρὶν μεταφερθῇ ἐκεῖ ὅπου εἶνε τώρα, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καποδιστρίου. Τὸ παλαιὸν οἰκοδόμημα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου εἶχεν ἄλλοτε δύο πατώματα, ἀλλ' ἐν ἔτει 1854, ὁπότε διευθυντὴς τοῦ Τυπογραφείου ἦτο ὁ Συνταγματάρχης τοῦ Πυροβολικοῦ Καρβούνης, τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ κτιρίου, χρησιμεῦον ὡς κατοικία τῶν διευθυντῶν, ἀπετεφρώθη. Ἔφορος τοῦ Τυπογραφείου διωρίσθη ὁ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐκπληρῶν χρέη Ὑπουργικοῦ Γραμματέως παρὰ τῇ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Γραμματείᾳ Α. Μ. Ἀνσέλμος, διευθυντὴς τῆς Βασιλικῆς Λιθογραφίας ὁ Α. Φόρστερ, Ὑπουργικὸς Γραμματεὺς παρὰ τῇ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματείᾳ, Διευθυντὴς δὲ τῆς Βασιλικῆς Τυπογραφίας ὁ Γ. Ἀποστολίδης, Ταμίας τοῦ Καταστήματος καὶ Οἰκονόμος τοῦ ὑλικοῦ ὁ Π. Πατρίκιος.

Ἡ διατίμησις τῶν Τυπογραφικῶν ἠλαττώθη ὡς ἑξῆς: Ι. Διὰ τύπωσιν τετραδίων (εἰκοσιτεσσάρων φύλλων) μιᾶς αὐτογραφίας ἢ λιθογραφήσεως. 1) Ὅταν εἶνε ἔκτυπα (ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους τυπωμένα) δρ. 1. 2) Ὅταν εἶνε ἀντίτυπα (ἐκ τῶν δύο μερῶν τυπωμένα) δρ. 2. ΙΙ. Διὰ τύπωσιν ἑνὸς τετραδίου ἐγχαραγμένων ἐργασιῶν· ὅταν εἶνε ἔκτυπα δρ. 1,50, ὅταν εἶνε ἀντίτυπα δρ. 3. Ἀργότερον, τὸ 1836, τὸ Τυπογραφεῖον ὑπήχθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ Β. Διατάγματος.

Διὰ μεταγενεστέρου Διατάγματος τῆς 26 Αὐγούστου 1838 τὸ Τυπογραφεῖον ὑπήχθη εἰς τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείας, ὑπὸ τὴν διοίκησιν ἑνὸς Διευθυντοῦ, εἰς ὃν ἰδιαιτέρως ἀνετέθη καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» καὶ τῆς τῶν δικαστικῶν κοινοποιήσεων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος καθωρίσθησαν τὰ ἔργα τοῦ Τυπογραφείου εἰς τὴν ἐκτύπωσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ταχυδρόμου, τῆς Ἀνθολογίας τῶν κοινωφελῶν γνώσεων, τῶν διαφόρων ἐγγράφων, καταστίχων καὶ σχεδίων, τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ Βασιλικῶν Ἀρχῶν, ὑποχρεουμένων νὰ τυπώνωσιν αὐτὰ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν Βασιλικὴν Τυπογραφίαν ἢ Λιθογραφίαν, διὰ πληρωμῆς τῆς ἀξίας τῆς τυπώσεως κατὰ τὴν διατίμησιν.

Τὸ 1862 κατηργήθη ὁ τίτλος τοῦ «Βασιλικοῦ Τυπογραφείου». Ὅταν ἐξώσθη ὁ Ὄθων, ὁ τότε Οἰκονόμος τοῦ Τυπογραφείου καὶ διευθύνων Ἰω. Πατρίκιος, διερχόμενος κατά τινα νύκτα ἔξωθεν τοῦ καταστήματος, παρετήρησεν ὅτι ὁ ὄχλος ἐδυσφόρει διὰ τὸν τίτλον καὶ ἐξήλειψε τὴν ἐπιγραφήν, ἀντικαταστήσας αὐτὴν μὲ τὸν τίτλον «Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον», ὁ δὲ τίτλος οὗτος ἀνεγνωρίσθη διὰ τοῦ «Περὶ προσωπικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου» νόμου ἐκδοθέντος τὸ 1888. Σημαντικὰς ὀπωσδήποτε μεταβολὰς ἐπέφερε—μεταξὺ τῶν ἄλλων—ὁ νόμος τῆς 16 Φεβρουαρίου 1893, ὅστις ὑπήγαγε τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀντὶ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν. Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπετρέπετο, ἐν περιπτώσει ἀνεπαρκείας τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, νὰ δίδεται ἡ ἐκτέλεσις πλεοναζουσῶν ἐργασιῶν εἰς ἐργολάβους ἐπὶ μειοδοσίᾳ.

Ὁ τώρα ἰσχύων ὀργανισμὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου περιλαμβάνεται εἰς τὸν νόμον ,ΓΡΔ' τῆς 17 Ἰουνίου 1905, δημοσιευθέντα εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τῆς 26 Νοεμβρίου 1905.

Τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον ἀνεδιωργανώθη διὰ νόμου τὸν ὁποῖον ὑπέβαλον οἱ Ὑπουργοὶ Γ. Θεοτόκης καὶ Ἀ. Ζιμόπουλος, ψηφισθέντος τὴν 11 Φεβρουαρίου 1901. Αὐτοῦ τοῦ νόμου δημιούργημα εἶναι τὸ νῦν μέγαρον τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου. Τὸ σχέδιον συνέταξε ὁ μηχανικὸς τῶν δημοσίων ἔργων κ. Κωνστ. Βελλίνης, λήγοντος δὲ τοῦ ἔτους 1905 τὸ κτίριον παρεδόθη ὑπὸ τῶν ἐργολάβων ἕτοιμον πρὸς ἐγκατάστασιν ἐν αὐτῷ τοῦ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου.

Ἐσχηματίσθη ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Κοφινᾶ, τμηματάρχου α' τάξεως ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, Ἰω. Πατρικίου, διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Σφραγιστηρίου, Περ. Ναούμ, διευθύνοντος τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, Ἀλκ. Ζαγκούργλου, Ἐργοστασιάρχου τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Ν. Καργαδούρη, ἐκ τῶν Διευθυντῶν τοῦ θαυμασίου Τυπογραφείου Μάϊσνερ Καργαδούρη, ὅπου ἐκτυποῦται ἡ «Εἰκονογραφημένη», καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἀνετέθη, ὅπως μελετήσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπικειμένην μεταφορὰν του εἰς τὸ νέον κτίριον, τὸν τρόπον τῆς μεταφορᾶς καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι ἀπῃτεῖτο, ὥστε ταχέως νὰ συντελεσθῇ ἡ μεταφορά, χωρὶς ἐκ ταύτης νὰ διακοπῶσιν αἱ ἐργασίαι τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν διάφορα μέτρα πρὸς μεταφορὰν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ Τυπογραφείου, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐπελήφθη τῆς συμπληρώσεως προμηθευθὲν νέον μηχανικὸν πιεστήριον, νέα στοιχεῖα κ.λ.π.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1882 τὸ Τυπογραφεῖον εἶχε χειροκίνητα πιεστήρια, ἀλλ' ἅμα τῇ ἐφευρέσει μηχανικῶν πιεσηρίων ἐπρομηθεύθη ἐν τοιοῦτον Γαλλικοῦ συστήματος, κατὰ δὲ τῷ 1857 περιελάμβανε τέσσαρα κοινὰ καὶ τέσσαρα μηχανικὰ πιεστήρια, ἅπαντα διὰ τῆς χειρὸς ἐργαζόμενα. Ὀλίγον πρὸ τοῦ ἔτους 1882 τὸ Τυπογραφεῖον ἐπρομηθεύθη ἀτμοκίνητα πιεστήρια. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐσχηματίσθησαν ἐκ τοῦ Ἐθν. Τυπογραφείου, τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπερ ἐπεφορτίσθη τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο κατηργήθη κατὰ τὸ ἔτος 1885, τὰ δὲ δύο ἐργαζόμενα ἐν αὐτῷ πιεστήρια μετεφέρθησαν καὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, ὅπου καὶ λειτουργοῦν μέχρι τῆς σήμερον. Τὸ τυπογραφεῖον ὅμως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπάρχει ἀκόμη. Τώρα τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον ἔχει ἑπτὰ πιεστήρια κινούμενα δι' ἠλεκτρισμοῦ, ὑπάρχει δὲ καὶ μηχανικὸν πιεστήριον διὰ τὸ Λιθογραφεῖον. Τὸ Τυπογραφεῖον ἔχει ἀκόμη χυτήριον καὶ στερεοτυπεῖον.

Σπουδαίας προόδους ἐπετέλεσεν ὁ ὀργανισμὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου διὰ τοῦ νόμου τῆς 17 Ἰουνίου 1905. Δι' αὐτοῦ εἰσήχθη ἡ μονιμότης τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τυπογραφείου καὶ ὁ διορισμὸς καὶ προαγωγὴ εἰς θέσιν τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ κατόπιν δοκιμασίας. Ὁ Ἐργοστασιάρχης ἔχει πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ, ἐπιτρεπομένου νὰ δίδεται εἰς ἐργολάβους ἡ πλεονάζουσα ἐργασία. Σπουδαία καινοτομία τοῦ νόμου τούτου ὑπῆρξεν ἡ σύστασις «Ταμιευτηρίου τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ», ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παροχῆς περιθάλψεως εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει δυστυχημάτων ἢ ἀσθενείας ἢ ἀνικανότητος ἕνεκα γήρατος. Πόροι τοῦ ταμείου τούτου ἐκανονίσθησαν αἱ ἐκ προστίμων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τυπογραφείου κρατήσεις μισθῶν λόγῳ ἀπουσίας ἢ ἀδείας αὐτοῦ καὶ κρατήσεις ποσοστοῦ 3 % κατὰ πᾶσαν πληρωμὴν ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ καὶ αἱ ἐξ ἐκποιήσεως ἀχρήστου ὑλικοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου εἰσπράξεις.

ΠΙΝΑΚΟΣ "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗΣ,, Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ ΞΕΝΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

*

Τέλειον τώρα τὸ Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον, ὑγιεινὸν ὡς οἰκοδόμημα, ἀρτιμελές ὡς σύστημα, ἐκσφενδονῖζει μὲ τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως» λύπας καὶ χαράς, Νόμους καὶ Διατάγματα, προκηρύξεις δημοπρασιῶν μὲ τὸ μακαρονικὸν γλωσσικὸν ἰδίωμα τῆς ἐπισήμου Ἑλλάδος καὶ παραδίδει εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὴν ἐπίσημον ἱστορίαν τοῦ διοριζοντος, παύοντος, δαπανῶντος Κράτους.

ΔΗΜ. ΔΗΜ.

Μὲ αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον ὑπέγραφεν ὁ ἄμοιρος καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἐσκόρπιζε τὴν εὐθυμίαν μὲ τὰ οὐμοριστικά του χρονογραφήματα καὶ τὰς γνώσεις του τὰς ἀπείρους καὶ τοὺς στίχους του. Χρόνια τώρα ἀπὸ τὰ πρῶτα φύλλα της εἰργάζετο μαζῆ μας καὶ ἐμόχθησε καὶ τὴν ἐπόνεσε, ἀκούραστος, ἀνεξάντλητος, εὐσυνείδητος, πολύτιμος ὁ ὑποδιευθυντής της ***Δημ. Δῆμερ.***

Μοναδικὸν μὲ τὰ χαρίσματά του, μὲ τὴν μεγάλην του καρδίαν, μὲ τὴν ψυχήν του τὴν ἀγνήν, μὲ τὸ πνεῦμα του ποῦ ἐσπινθήριζε, τὸν ἐκαμάρωναν οἱ καλοί του φίλοι καὶ οἱ συνάδελφοί του, τρέχοντα γοργὰ πρὸς τὰ ἔμπρός.

Ἐπεράτωσε τὰς ἐγκυκλοπαιδικάς του σπουδὰς καὶ νεαρώτατος ἤρπασε τὴν πένναν καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν κοινωνικὸν ἀγῶνα, μελετῶν ἀπαύστως, διαπλασσόμενος, μετοχετεύων γνώσεις, διδάσκων, σατυρίζων, καυτηριάζων, πανταχοῦ παρών, τρέχων ἐδῶ κ' ἐκεῖ, πετῶν σᾶν μέλισσα, ἐκεῖ διὰ νὰ συλλέξῃ μέλι διὰ τοὺς ἀναγνώστας του, ἐδῶ διὰ νὰ κεντρίσῃ καὶ νὰ καυτηριάσῃ κάθε τι σάπιο.

Ἀλλ' ἡ φθονερὰ Μοῖρα τὸν ἐκτύπησεν ἀκριβῶς ἐπάνω εἰς τὴν ἰλιγγιώδη πρὸς τὰ ἔμπρὸς ὁρμήν του, ἀκριβῶς ἐπάνω εἰς τὴν δαιδαλώδη δρᾶσιν του. Ἐνῷ ὅλοι μὲ χαρὰν διέβλεπον ὅτι θὰ φθάσῃ πολὺ ὑψηλά, ὕπουλος νόσος τὸν ἔπληξε. Τὸν ἔπληξεν ἀκριβῶς ἐκεῖ ἀφ' ὅπου ἐπήγαζε τὸ πνευματικόν του σφρίγος. Ὁ ἐγκέφαλος ἐκεῖνος ποῦ ἐσπινθήριζε καὶ ἐκράδανε τὰ νεῦρα του ὑπερεθερμάνθη, ἐκάη καὶ ἀπετεφρώθη.

Τὰ πρῶτα συμπτώματα, λανθάνοντα ἀκόμη πρὸ δύο ἐτῶν, τὸν ἐξώθησαν εἰς ἄσκοπον διάθημα. Ἔφυγε, παρὰ τοὺς θρήνους τῆς μητρός του καὶ τὰς ἀποτροπὰς ὅλων μας, εἰς Αἴγυπτον διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν ἐμβρυώδους ἐφημερίδος. Ἀπ' ἐκεῖ εὑρέθη εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἕνα βράδυ, ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, τὴν νύκτα τῆς τελευταίας Κυριακῆς τῶν Ἀποκρέω, ἐδίδομεν τὸ σύνθημα τῆς εὐθυμίας, μέσα εἰς τὴν τρέλλαν καὶ τὸν πανζουρλισμὸν τῆς ἐκλεκτῆς τάξεως, εἰς τὸ φρένιασμα τοῦ Μεγάλου Χοροῦ, παρουσιάζετο ὁ πτωχὸς μὲ τὰς πρώτας ἐκδηλώσεις τῆς κεντρικῆς διαταραχῆς, ἐκεῖ μέσα ποῦ ἄλλοτε ἐπρωτοστάτει καὶ ἐσκόρπιζε τὴν χαρὰν καὶ τὴν θυμηδίαν μὲ τοὺς στίχους ποῦ ἀπήγγελλε.

Κάτι σᾶν πνοὴ ἐξωτικὴ μᾶς ἔσβυσε τὸ μειδίαμα καὶ κανείς μας δὲν ἐτολμοῦσε νὰ τὸ πιστεύσῃ. Ἀλλ' αἱ φάσεις τῆς νόσου ἐξετυλίχθησαν ραγδαίως καὶ ὑπεβλήθη εἰς θεραπείαν. Ἡ ἐπιστημονικὴ περίθαλψις καὶ συνδρομὴ τοῦ ἀπέδωκαν τὴν ψυχικὴν ἠρεμίαν καὶ μετ' ὀλίγον ἐνεφανίζετο πάλιν εἰς τοὺς φίλους του, ἀλλ' ἀγνώριστος πλέον. Πάντοτε εὐπροσήγορος, εὐγενής, φιλόπονος, ἀποφεύγων ὅμως τὸν κόσμον, παραπονούμενος διὰ τὰ νεῦρα του, ὑποφέρων ἀπὸ ἀϋπνίαν, εὐερέθιστος καὶ μὲ χαμένον τὸ ἠθικόν. Ἔβλεπε κανεὶς ἕνα μυαλὸ ποῦ ἔσβυνε.

Καὶ ὅμως ἔγραφε. Ἐπέμενε νὰ γράφῃ καὶ ἔγραφε καλά. Ἔβλεπε κανεὶς μίαν διαύγειαν πνεύματος εἰς περίεργον ἀντίθεσιν μὲ τὴν ψυχικὴν κατάπτωσιν. Ἀναδράμετε εἰς τὰ φύλλα τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀπὸ περίεργειαν καὶ θὰ ἰδῆτε ὅτι ἡ πέννα του δὲν ἐπρόδιδε διόλου τὴν κατάστασίν του.

Ἀλλ' ἡ νόσος αὐτὴ ἔχει ὡρισμένην τροχιάν. Ἦλθε καὶ ἡ τελευταία φάσις της, ἀπαισία! Ἔφερε καὶ τὰ τελευταῖα χειρόγραφά του εἰς τὸ γραφεῖον ὁ δυστυχής,— προσέξατε τὰς Ἐντυπώσεις ἀπὸ ἕνα μῆνα» καὶ τὴν «Ἀθηναϊκὴν Ζωὴν» εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχός μας — τὰ ἐπῆγε εἰς τὸ τυπογραφεῖον, ἔδωκε τὰς σχετικὰς ὁδηγίας, εἰδοποίησε τὴν Διεύθυνσιν ὅτι ἔκλεισε τὸ φύλλον καὶ μετέβη εἰς τὴν κατοικίαν του.

ΔΗΜ. ΔΗΜΕΡ

— Τώρα ἔχομε δέκα μέρες καθισιό· εἶπεν.

Ἀλλ' ἔξαφνα —Τί φοβερὰ στιγμὴ θὰ ἦτο! — ἔπιασε τοὺς κροτάφους καὶ ἔρρηξε κραυγήν.

—Ἀχ, μαμά μου!

Ἔπεσε κάτω σφαδάζων. Οἱ ἰατροὶ τοῦ παρέσχον βοηθείας, ἀλλὰ κάθε συνδρομὴ πλέον ἦτο ματαία. Τὸ μοιραῖον τέλος ἐπήρχετο γοργά. Δὲν ἀνεγνώριζε πλέον κανένα· δὲν εἶχε συνείδησιν. Κάπου κάπου μόνον, μέσα εἰς τὸ σβύσιμο αὐτὸ τοῦ μυαλοῦ του, κάποια ἀναλαμπή, κάποιος σπινθὴρ ἐφώτιζε τὴν σκοτεινιά του καὶ ἐζήτει ἐπιμόνως τὸν Διευθυντήν μας, πρὸς τὸν ὁποῖον ἔτρεφε βαθὺν σεβασμὸν καὶ ἐκτίμησιν, διὰ νὰ συνεννοηθῇ μαζῆ του, χωρὶς ὅμως νὰ τὸν ἀναγνωρίζῃ.

Καὶ ἔσβυσε καὶ ἡ ζωή. Ἔσβυσε ὁ πτωχὸς φίλος μας, ἔσβυσε ὁ ἀγαπημένος μας συνάδελφος, ὁ Μίμης μας, ὁ αἰώνια πλημμυρισμένος ἀπὸ ζωήν, ὁ πολύτιμος βοηθὸς καὶ συνεργάτης μας.

Καὶ ἕνα ἀπόγευμα, ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν εἰς τοὺς δρόμους οἱ δημοσιογράφοι, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τῶν Ἀποκρέω, ἔδιδον τὸ σύνθημα τῆς εὐθυμίας, μέσα εἰς τὴν τρέλλαν καὶ τὸν πανζουρλισμόν, εἰς τὸ φρένιασμα τῆς χαρᾶς, μέσα ἀπὸ τὸν κόσμον, μέσα ἀπὸ τὸν σᾶν νιφάδες πολύχρωμοι χαρτοπόλεμον ποῦ μᾶς ἔρριχνε ὁ κόσμος, μὲ τὸ παράσημον τοῦ Παναγίου Τάφου ἐμπρός, τὴν μόνην ἐκτίμησιν τῶν πρὸς τὸ Ὑπέρτιμον ἴδρυμα ὑπηρεσιῶν του, ἐπερνούσαμεν συνοδεύοντες τὸν δυστυχῆ φίλον μας πρὸς τοῦ τάφου τὸ χείλος.

Ἐλάτε τώρα σεῖς ποῦ σᾶς ἐσκόρπιζε τὴν χαράν, σεῖς ποῦ ἐμοίραζε μαζῆ σας τὴν λύπην καὶ τοὺς πόνους σας, σεῖς ποῦ σᾶς ἐπαρηγοροῦσε εἰς τὰ ἀτυχήματά σας, νὰ θρηνήσετε μαζῆ μὲ τὴν ὁλομόναχη μητέρα του καὶ μαζῆ μας.

ΠΩΣ ΗΥΤΟΚΤΟΝΗΣΕΝ Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

Ἡ ὑπερήφανος Βασίλισσα καὶ ἐκπάγλου καλλονῆς γυνή, ἥτις ἔσυρεν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς ἀκατανικήτου γοητείας της τέσσαρας τουλάχιστον Κοσμοκράτορας, τὸν Πομπήϊον, τὸν Ἰούλιον Καίσαρα, τὸν Ἡρώδην καὶ τὸν Μάρκον Ἀντώνιον, πῶς ἀπέθανεν; Ἡ Κλεοπάτρα, τῆς ὁποίας τὸν μέγαν θρίαμβον τῆς ὡραιοπαθοῦς δόξης ἔψαλε καὶ ἐπεγραμμάτισεν ὁ Πασκὰλ εἰς τὰς «Σκέψεις» του, μὲ τὴν περίφημον ρῆσιν του, «ἐὰν ἦτο ὀλίγον σιμὴ ἡ ρὶς τῆς Κλεοπάτρας, θὰ μετέβαλλε τὴν ὄψιν τοῦ κόσμου», πῶς κατέκανσε τὴν περίλαμπρον ἄνθησιν τῆς νεότητος αὐτῆς καὶ τῆς μυθικῆς ὡραιότητος; Ἰδοὺ τὸ αἴνιγμα τοῦ βασιλικοῦ δράματος τῆς Αἰγύπτου, περὶ τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ἀμήχανος ἡ Ἱστορία, ἡ Ἐπιστήμη καὶ τὸ πνεῦμα ἑκοσιν αἰώνων.

Οἱ δύο ἥρωες τοῦ μεγαλειώδους τραγικοῦ ἔρωτος ἦσαν ἀποφασισμένοι εἰς τὴν αὐτοκτονίαν. Ὁ Ἀντώνιος εἶχεν ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸ ἐγχειρίδιον, τὸ ὁποῖον τὴν μοιραίαν στιγμὴν θὰ τὸν ἐβοήθει νὰ ἀποθάνῃ ὡς στρατιώτης, ἐὰν ἡ μάχη τοῦ ἠρνεῖτο τὸ δῶρον τοῦ πολεμικοῦ θανάτου. Ἡ Κλεοπάτρα, τῆς ὁποίας ὅλη ἡ ζωὴ ὑπῆρξεν ὕμνος καὶ λατρεία πρὸς τὴν αἰσθητικήν, πρὸς τὴν ἐξιδανικευμένην φιλαρέσκειαν, ἔψριττε πρὸ τῆς ἰδέας ὅτι, μὲ τὴν τερατώδη ἀσχημίαν τῶν τελευταίων σπασμῶν τῆς ζωῆς θὰ παρεδίδετο εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ὑστάτου ποθητοῦ ἐραστοῦ, τοῦ Θανάτου. Τὸ ἐγχειρίδιον τὴν ἐτρόμαζεν. Μίαν χαίνουσαν πληγὴν εἰς τὸ ἀριστουργηματικὸν σῶμα, τὴν δόνην τοῦ ρέοντος αἵματος, τὸν πόνον τοῦ θανατηφόρου κτυπήματος, ἦτο ἀδύνατον νὰ τὰ ἀνεχθῇ ὁ πόθος αὐτῆς νὰ σβεσθῇ ὡραία καὶ ἤρεμος ζωή, ἥτις ἐδοξάσθη διὰ τῆς ὡραιότητος. Τὸ δηλητήριον, ὁ ἔρως καὶ ἡ μανία τῶν γυναικῶν, αἵτινες ἀποφασίζουν νὰ κλίνουν πρὸς τὴν δύσιν, εἵλκυσε τὴν βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ αὐτῶν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἔδιδε τὴν ἡδυτέραν φυγὴν εἰς τὴν ζωήν. Ἐχρειάζετο πειραματισμὸς εἰς τὸ ὁλικόν. Διὰ μίαν ἄνασσαν, τῆς ὁποίας τὸ αἴσθημα τὸ ἀνθρώπινον ἐσταμάτα εἰς ἕνα ἔρωτα ἢ εἰς μίαν ἰδιοτροπίαν, ὑπῆρχεν ἄφθονον εἰς τὴν Αἴγυπτον. Πᾶν γνωστὸν δηλητήριον τότε ἐκομίσθη εἰς τὰ Ἀνάκτορα καὶ δυστυχῶς Αἰγύπτιοι προσέφερον τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν ὡς ὄργανον τοῦ πειράματος. Ἀπαθεστάτη ἡ Κλεοπάτρα, ἔβλεπεν ὑπὸ τὴν προσβολὴν τῶν διαφόρων δηλητηρίων νὰ πίπτουν ἀσπαίροντα πρὸ τῶν ποδῶν της τὰ θύματα, καὶ ἐσπούδαζεν εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν ἄλλων τὴν ταχύτητα καὶ τὴν μορφὴν τοῦ θανάτου. Ἂν κανὲν τῶν θυμάτων ἐσπάρασσεν ὑπερμέτρως, οἱ θεράποντες ἔσπευδον νὰ τὴ φέρωσι μακρὰν τῶν βλεμμάτων τῆς βασιλίσσης.

Ἡ Ἱστορία δὲν ἠρίθμησε τὰ σφάγια ταῦτα τῆς βασιλικῆς σκληρότητος, ἀλλὰ μᾶς μετέδωκε τὴν πληροφορίαν ὅτι, ἡ Κλεοπάτρα κατέληξε νὰ γνωρίζῃ τὴν δραστικότητα ὅλων τῶν δηλητηρίων καὶ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου ὃν προεκάλουν. Ὁ Ἀντώνιος ἐγνώριζε τοῦτο ἄριστα καί, ὁσονδήποτε ἤθελε νὰ φαίνεται γενναῖος, δὲν κατώρθωνε νὰ κρύψῃ τὸν τρόμον του, μήπως κάποτε ἡ βασιλικὴ αὐτοῦ ἐρωμένη τὸν ἔπληττε διὰ τῆς δηλητηριάσεως. Μίαν ἡμέραν ὁ φόβος οὗτος ἐξεδηλώθη τόσον ζωηρῶς, ὥστε ὁ Ἀντώνιος, πρὶν θίξῃ τὴν τροφὴν τὴν ὁποίαν ἡ βασίλισσα τῷ παρέθεσεν, διέταξεν ἕνα αὐλικόν του νὰ γευσθῇ πρῶτος αὐτός. Ἡ Κλεοπάτρα ἠγάπα πολὺ ὥστε νὰ ἐκδικηθῇ. Ἀλλὰ καθὼς ἠρέσκετο νὰ παίζῃ μὲ τοὺς τρόμους καὶ τὰς προφυλάξεις τοῦ ἐραστοῦ της, αὐτὴν τὴν φορὰν ἠθέλησε μαζῆ μὲ τὸν σαρκασμὸν νὰ λάμψῃ ἱπποτικὸς καὶ μεγαλόφρων ὁ ἔρως της. Τὴν ἑπομένην ἡμέραν, ὅταν τὸ γεῦμα ἐτελείωσεν, ἐκάλεσε τὸν Ἀντώνιον νὰ πίῃ τὰ **πέταλα,** δηλαδὴ τὸν οἶνον εἰς τὸν ὁποῖον, κατὰ τὴν ῥωμαϊκὴν συνήθειαν ἔρριπτον τὰ πέταλα ἐκ τοῦ ἀποφυλλιζομένου ἀνθίνου στεφάνου, τὸν ὁποῖον αἱ γυναῖκες κατὰ τὰ συμπόσια ἔφερον εἰς τὴν κεφαλήν. Ἤδη ὁ Ἀντώνιος ἐπλησίαζε τὸ κύπελλον εἰς τὰ χείλη του, ὅτε ἡ Κλεοπάτρα ἐκράτησε τὸν βραχίονα αὐτοῦ.

Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΔΟΚΙΜΑΖΟΥΣΑ ΠΟΙΟΝ ΕΙΔΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΚΛΕΞΗ

— Θὰ μάθῃς τώρα, τῷ εἶπεν, κατὰ ποίας γυναικὸς τρέφεις ἀδίκους ὑποψίας. Ἐὰν φίλε μου, ἠδυνάμην νὰ ζήσω χωρὶς σέ, δὲν θὰ μοῦ ἔλειπον οὔτε εὐκαιρίαι, οὔτε τὰ μέσα.

Ἐκάλεσεν ἕνα δοῦλον καὶ τὸν διέταξε νὰ πίῃ ἐκ τοῦ κυπέλλου τοῦ Ἀντωνίου. Ὁ δυστυχὴς ὀλίγας στιγμὰς ἀφοῦ κατέπιε τὸ ποτὸν κατεῤῥίφθη ἀσπαίρων εἰς τὸ δάπεδον καὶ ἐξέπνευσε. Τὰ πέταλλα τῶν ἀνθέων ἦσαν πλήρη δηλητηρίου.

Τὸ ἱστορικὸν τοῦτο εἶναι μία ἐπὶ πλέον ἔνδειξις ὅτι ἡ Κλεοπάτρα εἶχε γνῶσιν ἐπιστημονικήν, θὰ ἐλέγομεν σήμερον, τῶν δηλητηρίων. Ἐκ τῆς μακρᾶς πειραματικῆς σπουδῆς αὐτῶν ἦν ἔκαμεν, ἔφθασε, φαίνεται, εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, τὸ δηλητήριον τοῦ ὄφεως, ὅστις καλεῖται **Ἀσπίς,** ἦτο τὸ προσφορώτερον εἰς τοὺς ἐπιθανατίους πόθους της. Ἡ παράδοσις, ἄλλως, ἀφηγεῖται ὅτι ὁ Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς κατεδικάσθη νὰ ἀποθάνῃ διὰ δήγματος Ἀσπίδος «τὸν γλυκύτερον θάνατον» καὶ τοῦτο τῷ παρεχωρήθη ὡς χάρις διὰ τὰς ὑπηρεσίας, ἃς εἶχε προσφέρει εἰς τὴν πατρίδα του. Ὑπὸ τὸ δηλητήριον τοῦτο ἡ ἐναλλαγὴ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τελεῖται εἰς μίαν γλυκεῖαν ἐπισκίασιν τῶν αἰσθήσεων, μέσῳ τῆς ὁποίας ὁ αἰώνιος ὕπνος ἔρχεται μὲ τὴν ῥέμβην ἡδονικοῦ ὀνείρου.

Ἡὐτοκτόνησε λοιπὸν διὰ δήγματος Ἀσπίδος ἡ Κλεοπάτρα. Διότι τὸ γεγονὸς τῆς αὐτοκτονίας, ἐπισυμβάσης μετὰ τὴν αὐτοκτονίαν τοῦ Ἀντωνίου, συνεπείᾳ τῆς ἥττης αὐτοῦ ἐν Ἀκτίῳ, δὲν ἀμφισβητεῖται. Ὁ Πλούταρχος τὸ βεβαιοῖ. Ἡ Κλεοπάτρα, ἀφοῦ ἐξέφρασε πρὸς τὸν Καίσαρα, δι' ἐπιστολῆς της, τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἐπιθυμίαν νὰ ταφῇ πλησίον τοῦ Ἀντωνίου, ἐλούσθη καὶ ἔπειτα ἤρεμος καὶ γαληνία ἔλαβε πλούσιον γεῦμα. Διαρκοῦντος τοῦ γεύματος εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἰδιαίτερον αὐτῆς θάλαμον ἄνθρωπος ἀγροτικὸς φέρων κάλαθον πλήρη σύκων νωπῶν. Ὑπὸ τὰ σῦκα ἐκρύπτετο ἡ Ἀσπίς. Ὁ Καῖσαρ μαντεύων τὴν ἀπέλπιδα ἀπόφασιν τῆς Κλεοπάτρας, καὶ θέλων, ἀντὶ πάσης θυσίας, νὰ προσθέσῃ κόσμημα μαγευτικὸν εἰς τοὺς πολεμικούς του θριάμβους τὴν κατάκτησιν τῆς ὡραιοτέρας βασιλίσσης, ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτῆς πᾶν ὅ,τι προσέφερον πρὸς αὐτοκτονίαν. Τοῦτο ἐξηγεῖ τὸ τέχνασμα τῆς μελλοθανάτου νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Ἀσπίδα ὑπὸ τὰ σῦκα. Ὁ Σενέκας, ὁ Σουετώνιος καὶ ὁ Στράβων ἐκ τῶν ἀρχαίων κλίνουν πρὸς τὴν γνώμην ὅτι, οὕτω ἔλαβε χώραν ἡ αὐτοκτονία. Τὸ δὲ δῆγμα εἰς ποῖον μέρος τοῦ σώματος κατηνέχθη; Ὁ Σαίξπηρ, ποιητικώτερος, ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ τελευταῖον αὐτῆς φίλημα ἡ Κλεοπάτρα τὸ ἐπεφύλαξεν εἰς τὸν λυτρωτὴν δηλητηριώδη ὄφιν. Ἄλλοι, στηριζόμενοι εἰς τὴν φυσικὴν δειλίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἑκουσίως παραδίδεται εἰς τὸν θάνατον, ὑποθέτουν ὅτι ἡ Κλεοπάτρα ἔθεσε τὴν χεῖρα αὐτῆς εἰς τὸν κάλαθον καὶ ἀφῆκε νὰ τὴν δήξῃ ἡ Ἀσπὶς χωρὶς νὰ τὴν ἴδῃ. Μία τρίτη ἔκδοσις φέρει τὸ δῆγμα εἰς τὸ στῆθος καὶ μάλιστα τὸ καθορίζει κάτωθεν τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ. Ἡ τελευταία αὕτη ὑπόθεσις, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν γενικὴν γνώμην ὅτι, ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἠδύτατος διὰ τῆς Ἀσπίδος, ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Γκερσὲν τὸν θαυμάσιον πίνακα, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Κλεοπάτρα φαίνεται μᾶλλον γαληνίως κοιμωμένη ἢ νεκρά.

*

Τὰ περίεργα ἱστορικὰ προβλήματα, ἐφ' ὅσον παρουσιάζουν σημεῖα ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης, δὲν ἀμελοῦνται παρὰ τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης, πρὸς ἐξιχνίασιν αὐτῶν. Καὶ οἱ σύγχρονοι ἐπιστήμονες δὲν ἐθεώρησαν κατώτερον τῆς ἐπιστημονικῆς των ἀξιοπρεπείας νὰ ἀσχοληθῶσι μὲ τὸ ζήτημα. Ἐξήτασαν κυρίως ἂν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην — τῷ 30 πρὸ Χριστοῦ — ὑπῆρχεν ἐν Αἰγύπτῳ τοιοῦτος ὄφις καὶ ἂν ὄντως τὸ δηλητήριον αὐτοῦ ἦτο τοσοῦτον ἠδέως θανατηφόρον. Αἱ ἔρευναι δὲν ὑπῆρξαν ἀπολύτως συμπερασματικαί, ἀλλ' ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν ἐρευνητῶν ἀπεδέχθη τὴν ἱστορικὴν ὑπόθεσιν τοῦ διὰ δήγματος Ἀσπίδος θανάτου.

Ἡ μικρὰ αὕτη μελέτη δύναται νὰ κλείσῃ φαιδρῶς, σημειουμένης καὶ μᾶς ἄλλης ὑποθέσεως, νεωτάτης ἐφευρέσεως, ἥτις στηρίζεται εἴς τινα ἱστορικὴν μαρτυρίαν, καθ' ἣν ἐν τῷ αὐτῷ θαλάμῳ εὑρέθησαν, κατάκλειστοι μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, δύο θεραπανίδες νεκραὶ καὶ μία ψυχορραγοῦσα.

Ἡ παράδοξος αὕτη ὑπόθεσις ἀνήκει εἰς τὸν καθηγητὴν κ. Βιὼ Μαραί.

Ἔρχεται ὅμως εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἄλλη ὑπόθεσις· γράφει ὁ κ. Βιὼ Μαραί. Εἶναι ἴσως ἡ ἀληθής, καίτοι καταβιβάζει τὴν

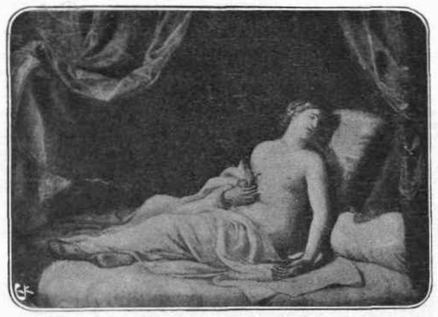

Η ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ ΘΝΗΣΚΟΥΣΑ

βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου εἰς τὸ ἐπίπεδον μιᾶς ὑπηρετρίας, ἐγκαταλειφθείσης ἀπὸ τὸν ἄπιστον σπαθοφόρον ἐξάδελφον. Ὅταν ἔχει κανεὶς πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν τελικὴν σκηνὴν τοῦ δράματος τούτου, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ὡς τυχαίαν λεπτομέρειαν ὅτι, ὁ θάλαμος εὑρέθη κατάκλειστος, κλεισθεὶς παρὰ τῆς ἰδίας βασιλίσσης καὶ ὅτι, ἐκ τῶν τριῶν θεραπανίδων αἱ δύο ἔκειντο ἐπὶ τοῦ δαπέδου νεκραί, ἡ δὲ τρίτη, μολονότι θανασίμως πληγεῖσα, κατοῤθώνει, ἔχουσα ὑψωμένον τὸν κορμὸν νὰ ἀπαντήσῃ μερικὰς λέξεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ Καίσαρος. Αὕτη ἡ σκηνὴ δίδει εἰκόνα καταπληκτικῆς ὁμοιότητος πρὸς δηλητηρίασιν δι' Ἀνθρακικοῦ Ὀξέος. Ἡ Βασίλισσα, ἥτις τόσον εἶχε σπουδάσῃ τὰ δηλητήρια, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀγνοῇ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀερίου τοῦ ἐκλυομένου ἐκ τῆς καύσεως τῶν ἀνθράκων, καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐπιμνημοσύνου διὰ τὸν Ἀντώνιον τελεῖς, θὰ τῇ ἦτο εὔκολον νὰ προμηθευθῇ τὸ ἀναγκαῖον ὑλικὸν πρὸς τοιοῦτον εἶδος θανάτου».

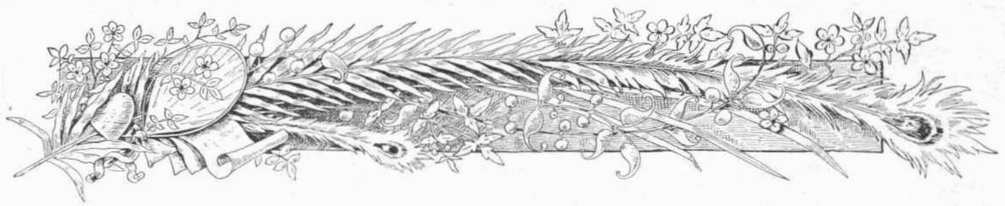

ΜΕΧΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΡΟΥ

(ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

Ὑλαρχος Μαρζολὲ ἦτο ὁ ἀγαθώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὅταν δὲν εἶχε πιῆ πρᾶος «μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ». Τὸ δυστύχημα μόνον ἦτο ὅτι εἰς τὰς δέκα ἡμέρας τὴν μίαν ἦτο νηφάλιος. Καὶ ὅταν ἤρχετο εἰς τὸν στρατῶνα μεθυσμένος, ὁ θεὸς νὰ φυλάξῃ! Ὅλα τοῦ ἔπταιον· ἄνδρες, στολαί, κλινοδίποδα, τὸ ταβάνι, ὅλα.

— Μωρὲ γουρούνια ἔχω ἐδῶ στὴν ὕλην μου; ὠρύετο. Θεέ μου, πῶς νὰ ξεμπερδέψω μὲ σᾶς! Δὲν ἔχει! Ὅλη ἡ ὕλη θὰ κοιμηθῇ ἀπόψε στὴν κράτησιν.

Οἱ ἄνδρες, ἀσκεπεῖς, μὲ τὰς χεῖρας «ἐπὶ τῆς ραφῆς τῆς περισκελίδος, τὰς παλάμας πρὸς τὰ ἔξω», ἔμενον εἰς στάσιν ἀγρίας προσοχῆς, ματαίως ἀναμένοντες τὸ παράγγελμα «ἀνάπαυσις».

—Ἔλα δῶ, λοχία! ἐκραύγαζεν ὁ Μαρζολέ. Πέσμου τί εἶδους ζῶον εἶσαι; Πῶς ἔχεις σ' αὐτὰ τὰ χάλια τὸν οὐλαμό σου; Αὐτὸς δὲν εἶναι θάλαμος· εἶναι σταῦλος! Τίποτε... Δὲν θέλω ἐξηγήσεις! Ἐτελείωσε... Θὰ σὲ κόψω μέσα μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ! Ἔννοεῖς; Μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ!

Καὶ ἐξῆρχετο κατέρυθρος ἐξ ὀργῆς, ἐνῷ ἀπὸ τὸ στόμα του ἔβγαινον ἀφρίζοντα τὰ «μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ». Αὐτὴ ἦτο προσφιλής του φράσις.

Κανεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τί ἐσήμαινεν. Ἀλλ' ἦτο προφανὲς ὅτι ὁ Μαρζολέ, εἰς τὴν ζαλισμένην ἀπὸ τὸν οἶνον φαντασίαν του, ἐνόμιζεν ὅτι τὸ «μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ» ἐφανέρωνε κάτι ἀτέρμον, ἀτελείωτον· ἐπροσωποποίει τὴν αἰωνιότητα.

Ἔξω ἀπὸ τὸν στρατῶνα ἐπερνοῦσε τὸν καιρόν του εἰς τὸ καφενεῖον, καὶ βεβαίως δὲν τὸν ἔχανε πίνων καφὲν ἢ συνομιλῶν· ἔπινε πάντοτε ἀψέντι καὶ μάλιστα βελτιωμένον καὶ ἐπηυξημένον κατὰ ἰδικήν του πρωτοφανῆ ἐφεύρεσιν, χύνων μέσα καὶ ἕνα ποτηράκι κονιάκ. Ὡς πρὸς τοὺς συναδέλφους του, οἱ ἀνώτεροί του δὲν τοῦ ὡμίλουν οὐδὲ διὰ νὰ τὸν τιμωρήσουν, οἱ δὲ ὁμοιοβαθμοί του ἀντήλλασσον μετ' αὐτοῦ τὰς ἀπολύτως τυπικὰς λέξεις τῆς ὑπηρεσίας.

*

Μίαν ἡμέραν ὁ κληρωτὸς Λεφουρσὲ ἤκουσε νὰ τὸν φωνάζουν ἀπὸ τὸν σταῦλον, ὅπου διὰ πρώτην φορὰν ἀνελάμβανε ὑπηρεσίαν. Ἔσπευσεν. Ὁ Μαρζολὲ τὸν ἀνέμενεν, στηριγμένος εἰς τὰς ἀνοιγμένας κνήμας του, μὲ τὰς χεῖρας εἰς τὴς τσέπες, τὸ πρόσωπον φλεγόμενον ἀπὸ τὴν κοκκινάδαν, καὶ τὸ μάτι χωρὶς βλέμμα.

—Ἐσὺ εἶσαι σταυλοφύλαξ; ἠρώτησε τὸν Λεφουρσέ.

— Μάλιστα, κύριε ὕλαρχε.

— Σὲ συγχαίρω. Βρωμᾶει ὁ σταῦλος σου!

Ἦτο ἡ μανία του, ὅταν εἶχε πιῆ, νὰ μὴ βλέπῃ τίποτε καθαρόν.

Ὁ κληρωτός, μὴ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσῃ τὰς παρατηρήσεις τοῦ λοχαγοῦ του, ἔμενεν ἀμήχανος καὶ σιωπῶν.

Ὁ Μαρζολὲ ἐσταύρωσε τὰ χέρια:

— Ἔτσι λοιπόν; Δὲν μᾶς χαμπαρίζεις καθόλου! Αὐτὴ ἡ χειράμαξα τί θέλει ἐκεῖ;

Ἦτο ἡ χειράμαξα, τὴν ὁποίαν οἱ σταυλοφύλακες, μετὰ τὴν ἐργασίαν των, ἀποθέτουν εἰς μίαν γωνίαν. Καὶ ἦτο εἰς μίαν γωνίαν.

— Μά... εἶπεν ὁ Λεφουρσέ.

— Τί, Μά; διέκοψεν ὁ ὕλαρχος. Θέλεις νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς κιόλα; Στὴν τιμήν μου αὐτὸ εἶναι ἀνήκουστον. Πέσμου, λοιπόν, χαμένε, φαντάζεσαι ὅτι ἐγὼ θὰ καθαρίζω, θὰ σαρώνω καὶ θὰ κυλάω τὴν χειράμαξαν, ἐνῷ ἐσὺ θὰ σκέπτεσαι τὴν καλήν σου;

Ὁ κληρωτὸς ἐξέλαβε τὸ πρᾶγμα ὡς στοργικὴν οἰκειότητα καὶ ἤρχισε νὰ γελᾷ:

— Ἄ! Γελᾷς! Γελᾷς! Βρὲ τὸ κτῆνος! Τώρα, περίμενε λιγάκι καὶ θὰ σὲ μάθω ἐγὼ νὰ γελᾷς.

Καὶ ἐξελθὼν εἰς τὴν θύραν ἐκραύγασεν ὡς μανιακός:

— Σαλπιγκτής! Σαλπιγκτής! Σήμανε ἀμέσως ὑπαξιωματικὸν ὑπηρεσίας, τροχάδην!

Ὁ σταυλοφύλαξ, ὁ ἀτυχής, εἶχε κιτρινήσῃ καὶ ἐπερίμενε νὰ ἴδῃ τί θὰ τοῦ συνέβαινεν. Ὁ ὑπαξιωματικὸς ἔφθασε ὄχι τροχάδην, ἀλλὰ ἐν καλπασμῷ. Ποῖος ἀστειεύεται μὲ τὸν Μαρζολὲ ἅμα εἶνε μεθυσμένος!

— Λοχία, εἶπεν ὁ ὕλαρχος, τὸν βλέπεις αὐτόν; Ἐ! Τὸν βλέπεις; Λοιπόν, εἶναι τὸ μεγαλείτερο γουροῦνι τοῦ συντάγματος. Ἀπὸ σήμερον δὲν θὰ κινηθῇ πλέον ἀπὸ τὸν σταῦλον. Θὰ προσέχῃς, ὅταν παραδώσῃς τὴν ὑπηρεσίαν σου, νὰ τὸν παραδώσῃς καὶ αὐτὸν εἰς τὸν ἄλλον λοχίαν, ὁ ἄλλος εἰς τὸν ἄλλον καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ. Ἔννοεῖς; Μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ! Μεταβολή, τώρα!

Ὁ ὑπαξιωματικὸς ἐχαιρέτησεν.

— Μάλιστα, κύριε ὕλαρχε. Μόνιμος σταυλοφύλαξ.

*

Ἐπὶ τριάκοντα συνεχεῖς ἡμέρας ὁ ἄθλιος Λεφουρσὲ δὲν ἐκινήθη ἀπὸ τὸν σταῦλον. Ἐπήγαινεν εἰς τὸν θάλαμον μίαν στιγμὴν μόνον διὰ νὰ κόψῃ μίαν φέταν κουραμάναν, καὶ ἐπανήρχετο εἰς τὸν σταῦλον, βιαστικός, διὰ νὰ παρατηρήσῃ μήπως ἀρῃρημένος ἀφῆκε τὴν χειράμαξαν εἰς τὴν μοιραίαν γωνίαν. Τὰ ἄλογα τοῦ οὐλαμοῦ δὲν ἐπερνοῦσαν καλλίτερα. Τὰ ἐκτυποῦσε, ἐκνευρισμένος ὁ δυστυχὴς ἀπὸ τὴν μόνιμον σταυλοφυλακήν, συνοδεύων κάθε κτύπημα μὲ τὴν φράσιν.

— Νά, αὐτὲς σᾶς τὴς δίνει ὁ ὕλαρχος.

Καὶ τὸ χειρότερον αὐτὴ ἡ κατάστασις δὲν ἐφαίνετο πῶς θὰ τελειώσῃ ποτέ. Οἱ λοχίαι τῆς ὑπηρεσίας ἐτήρουν αὐστηρῶς τὴν διαταγὴν τοῦ ὑλάρχου καὶ καθένας παρέδιδε τὸν μόνιμον σταυλοφύλακα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἄλλου.

Ἐπὶ τέλους τὴν πρωΐαν τῆς τριακοστῆς ἕκτης ἡμέρας ὁ Λεφουρσὲ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κιβώτιον τῆς κριθῆς τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ κοιτών του, μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς αὐτὸ τὸ βράδυ. Ἐστάθη εἰς τὴν ἐξώθυραν τοῦ σταύλου, καὶ μόλις ἀντίκρυσε τὸν Μαρζολέ, διῆλθε θαρραλέος τὸ προαύλιον καὶ ἐσταμάτισε πρὸ αὐτοῦ εἰς στάσιν ἀψόγου προσοχῆς.

— Κύριε ὕλαρχε, ἔρχομαι νὰ σᾶς παρακαλέσω, ἂν θὰ ἦτο δυνατόν, ἂν θὰ εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ ἄρετε τὴν ποινήν μου.

— Ποιὰν ποινήν; ἔκαμεν ἔκπληκτος ὁ Μαρζολέ.

Ὁ Λεφουρσὲ ἐπανέλαβεν:

— Κύριε ὕλαρχε, εἶναι ἕνας μῆνας τώρα ποῦ μὲ ἐβάλατε σταυλοφύλακα μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ, διὰ τὴν χειράμαξαν ποῦ ἦτο εἰς τὴν γωνίαν.

— Λοιπόν; εἶπεν ὁ Μαρζολέ, ὅστις δὲν ἐνόει τίποτε.

— Λοιπόν, κύριε ὕλαρχε, εἶναι τριάντα πέντε ἡμέρες τώρα ποῦ δὲν ἐκοιμήθηκα στὸν θάλαμο, καί...

Ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ:

— Τί; Τί; Τί; Ἀνεκραύγασεν ὁ Μαρζολέ. Σταυλοφύλαξ μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ... τριάκοντα πέντε ἡμέρας; Μὰ δὲν εἶνε δυνατόν!...

Καὶ μανιώδης ἔστρεψε πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος καὶ ἐκραύγασεν:

— Σαλπιγκτής! Σαλπιγκτής! Γρήγορα σήμανε λοχίαν ὑπηρεσίας. Τροχάδην. δι' ὄνομα Θεοῦ! Τροχάδην!

Ὁ ὑπαξιωματικὸς προσέτρεξεν.

—Λοχία... ὥστε σὺ δὲν πιστεύεις κανένα Θεόν; Πῶς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι τριάντα πέντε ἡμέρας τώρα σταυλοφύλαξ; Καὶ σὲ ἔχουν βάλει καὶ εἰς τὸν πίνακα τῆς προαγωγῆς!

— Κύριε ὕλαρχε... Ἐρριψοκινδύνευσεν ὁ λοχίας.

— Τριάκοντα πέντε ἡμέρας σταυλοφύλαξ; Ἐπανέλαβεν ὁ Μαρζολέ. Ἀπορῶ πῶς δὲν ἔσκασεν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Γύρισε παιδί μου εἰς τὸν θάλαμόν σου, καὶ νὰ δηλώσῃς ἀσθένειαν. Ἀκοῦς; Ἄκουσε ἀκόμη: Νὰ ζητήσῃς εἰς τὴν ἀναφορὰν ὀχτὼ ἡμερῶν ἄδειαν... Τριάντα πέντε ἡμέρας θαλαμοφύλαξ! Λοχία, πήγαινε νὰ βγάλῃς ἀμέσως τὰ σημεῖα τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἑτοιμάσου διὰ τὴν κράτησιν.

— Μά...

— Σοῦ εἶπα πήγαινε νὰ βγάλῃς τὰ σημεῖα τῆς ὑπηρεσίας! ἐπανέλαβε μετὰ μείζονος ἐξάψεως ὁ ὕλαρχος. Θὰ μείνῃς στὴν κράτησιν.

— Πόσας ἡμέρας; Ἠρώτησεν ὁ λοχίας.

— Μέχρι τοῦ ἀριστεροῦ! Ἐβρυχήθη ἔξω φρενῶν ὁ Μαρζολέ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) GEORGES COURTELINE

* * *

Ὁ διδάσκαλος ἐπιπλήττει αὐστηρῶς ἀμελῆ μαθητήν.

Μαθητὴς (ἐν ἀπελπισίᾳ). Θὰ μὲ κάμετε νὰ πέσω εἰς τὴν θάλασσαν νὰ πνιγῶ.

Ὁ διδάσκαλος (σοβαρῶς). Δὲν ἔχεις φόβον νὰ πνιγῇς. Ἡ κολοκύθες ἐπιπλέουν!

ΟΙ ΜΑΥΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Εἰς τὸ τελευταῖον Συνέδριον τοῦ Λονδίνου, τὸ ἀποκληθὲν «Συνέδριον τῶν Φυλῶν» σπουδαιοτέρα συνεδρίασις ἐκρίθη ἡ ἀφιερωθεῖσα εἰς τοὺς μαύρους. Οἱ ῥήτορες, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον, ἐξέθεσαν τί ὑποφέρει ἡ μαύρη φυλὴ ἀπὸ τοὺς λευκούς, ἀκόμη καὶ ἐν τῷ εἰκοστῷ αἰῶνι, ποῖα τὰ προτερήματά της, ποῖα τὰ ἐλαττώματά της, ὡς καὶ τὰς μεταξὺ τῶν μαύρων, τῶν κατοικούντων εἰς τὰ διάφορα μέρη, διαφοράς.

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν ταύτην οἱ ῥήτορες ὑπερησπίσθησαν τὸν μαῦρον κόσμον, τὸν κύπτοντα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀπεχθείας τῶν λευκῶν. Ὁ Δόκτωρ Ντὺ Μποά, καθηγητὴς εἰς τὸ διὰ τοὺς μαύρους Πανεπιστήμιον τῆς Ἀτλάντας ἐν Ἀμερικῇ, ἐξήτασε τὸ ζήτημα, τὸ φλέγον ζήτημα τῆς ὑπάρξεως τῶν μαύρων ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις. «Οἱ μαῦροι, εἶπε, εἶνε εἰς τὴν Ἀμερικὴν πολλοί, ἀνερχόμενοι εἰς δέκα ἑκατομμύρια. Οἱ περισσότεροι κατάγονται ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς δούλους. Παρ' ὅλον τὸν πολιτισμὸν τοῦ τόπου ἐν ᾧ ζῶσι, ἀπολαμβάνουν θεωρητικῆς μόνον ἐλευθερίας, μιᾶς ἐλευθερίας περιοριζομένης καὶ ἀπὸ τὸν νόμον καὶ ἀπὸ τὰ ἤθη. Ἀγαποῦν ζωηρότατα τὴν οἰκογένειαν, ὅπως καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἔχουν τὰς ἰδικάς των ἐκκλησίας καὶ 200,000 ἐκ τούτων εἶνε γεωργοὶ καὶ 50,000 ἔμποροι ἢ μετερχόμενοι τὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα. Εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν ἡ κατάστασις τῶν μαύρων εἶνε ταπεινοτέρα. Ἐκεῖ ὁ μαῦρος εἶνε πολιτικῶς ἀνίκανος, ἀδικεῖται ὑπὸ τῆς δικαιοσύνης, περιορίζεται οἰκονομικῶς, περιφρονεῖται ἀπὸ τοὺς λευκούς. Ἐκ τῶν μαύρων 75 % ζῶσιν εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικήν. Εἶνε μεταξὺ αὐτῶν γενικὴ ἰδέα ὅτι πρέπει νὰ ἀποκτήσουν πλούτη διὰ νὰ χειραφετηθοῦν. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις, ἥτις προοδεύει παρ' αὐτοῖς, θὰ ἐπιτύχῃ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα». Ὁ Πάστωρ Ἀγκμπέμπι, διευθυντὴς τῆς ἀποστολῆς τοῦ Δέλτα τοῦ Νίγερ, ὁμιλεῖ περὶ τῶν μαύρων τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς. Οἱ μαῦροι οὗτοι μόνον σκοπὸν ἔχουν πῶς ν' ἀντιδράσουν ἐναντίον τῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν θέλουν νὰ ἐπιβάλουν εἰς αὐτοὺς οἱ λευκοί. Ἔχουν ἐντελῶς ἰδιαίτερον πολιτισμόν, σέβονται καὶ λατρεύουν τοὺς προγόνους των, ἐφαρμόζουν τὴν πολυγαμίαν καὶ παρ' αὐτοῖς ἡ μαγεία, αἱ ἀνθρωποθυσίαι καὶ ὁ κανιβαλλισμὸς εἶνε εἰς κοινὴν χρῆσιν

Ἐξετέθη ἔπειτα τὸ ζήτημα τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον αἱ λευκαὶ γυναῖκες ἐκφράζουν ἐν Ἀφρικῇ καὶ Ἀμερικῇ, ὅτι, διατρέχουν κινδύνους ἀπὸ τοὺς μαύρους. Εἶνε ἀληθὲς ὅμως, ὡς ἀπεδείχθη εἰς τὸ συνέδριον, ὅτι αἱ λευκαὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι προσλαμβάνουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των μαύρους ἢ μαύρας, εἶνε ἡ αἰτία μερικῶν ἐγκλημάτων τῶν μαύρων, διότι συμπεριφέρονται πρὸς αὐτούς, οὐχὶ ὅπως εἰς τοὺς λευκοὺς ὑπηρέτας των. Ἐκ τούτου γεννᾶται κίνδυνος, ἂν ὄχι δι' αὐτάς, ἀλλὰ δι' ἄλλας γυναῖκας λευκάς, ὀλιγώτερον προστατευομένας. Θὰ ἦτο προτιμώτερον, εἶπεν ὁ ῥήτωρ, αἱ κυρίαι νὰ μὴ ἐμποδίζουν, διὰ τῆς σκληρότητός των, τὴν διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ νὰ προσλαμβάνουν μαύρας εἰς τὴν προσωπικήν των ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ νὰ δίδωνται εὐγενέστεραι ἐργασίαι εἰς τοὺς μαύρους. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐλπίζεται νὰ ὑψωθῇ ἠθικῶς οὗτος. Περιεργότερος ἐπεδείχθη εἰς τὸ συνέδριον ὁ μαῦρος Ἰνδὸς τῆς Ἀμερικῆς. Οὗτος, περιφρονῶν τὴν ὑλικὴν πρόοδον καὶ ἥκιστα ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν γεωργίαν, ἔζη ἀπὸ τὸ προϊόντα τῆς θήρας καὶ τῆς ἁλιείας, ἀφίνων διὰ τὴν γυναῖκα τὴν καλλιέργειαν τοῦ ὀρυζίου, τοῦ σίτου καὶ τὰ οἰκιακά.

Ἡ ἀνάμιξις τῆς φυλῆς αὐτῆς μὲ τοὺς Εὐρωπαίους, πρὸς οὓς ἐπέδειξεν ἐμπιστοσύνην, τὴν διέφθειρε διὰ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ἀλκοολισμοῦ, τῆς λαγνείας καὶ τῶν ἀσθενειῶν π. χ. τῆς εὐλογίας καὶ τῆς φθίσεως. Ἡ διασταύρωσις ὅμως τοῦ αἵματος διὰ τῶν μετ' Εὐρωπαίων γάμων ἔδωσε ἀποτελέσματα ἄξια ἐκτιμήσεως καὶ ὁ εἰκοστὸς αἰὼν προμηνύεται εὐοίωνος διὰ τὴν περὶ ἧς πρόκειται φυλήν.

Ὁ μαῦρος τύπος, ὡς ἐξέθεσεν ὁ Χάρρυ Ζόνστον, Πράκτωρ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Κεντρῴαν Ἀφρικήν, εἶνε ὁ φυσικὸς ἀντίπαλος τοῦ λευκοῦ, ἰδίως τοῦ Καυκασίου τύπου. Ἐκ τούτου ἀναμφιβόλως προκύπτει μία ἀντιπάθεια κατὰ τῶν φυλῶν τῶν Ἰνδῶν, τῶν Μαύρων καὶ ἀκόμη τῶν Ἰουδαίων. Πληθυσμοὶ μὲ αἷμα ἀπὸ τὴν μαύρην φυλὴν εὑρίσκονται εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν, εἰς τὴν Ἱσπανίαν, εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν καὶ ἕως τὴν Ἀγγλίαν ἀκόμη.

Ὁ μαῦρος διακρίνεται διὰ τὴν ζωηρότητα τῶν αἰσθημάτων του ὅσον ἀφορᾷ τὴν μουσικήν, καὶ τὰς πλαστικὰς τέχνας, διὰ τὴν κατὰ τῶν ἀσθενειῶν ἀντοχήν του, τὴν γονιμότητά του καὶ τὴν εὐκινησίαν του. Ἡ μαύρη φυλὴ παρήγαγε ἄνδρας μὲ τάλαντον, ὅρα καὶ Δουμᾶν, εἰς κάθε εἶδος καὶ δὲν εἶνε δικαία ἡ περιφρόνησις ἡ ὁποία τὴν βαρύνει ἀπὸ τόσων αἰώνων.

Τελευταῖον ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου τοῦ Ρίο-Ζανέϊρο περὶ τοῦ μαύρου τῆς Βραζιλίας. Κατὰ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ τελευταίου αἰῶνος οἱ μαῦροι οἱ ἀγορασθέντες ἐν Ἀφρικῇ ὑπὸ τῶν Πορτογάλλων ἀποίκων μετεκομίσθησαν εἰς τὴν Βραζιλίαν, εἰς δύο ἑκατομμύρια ἀνερχόμενοι καὶ οἱ κύριοί των, οἱ ὁποῖοι τοὺς μετεχειρίζοντο ὡς κτήνη, ἔκαμαν παλλακίδας δούλας γυναῖκας μαύρας, ὁ τόπος δὲ ἐντὸς ὀλίγου κατῳκεῖτο ἀπὸ μεγάλον ἀριθμὸν μιγάδων. Οὗτοι, ἐπειδὴ τοὺς μετεχειρίζοντο οἱ Πορτογάλλοι μετά τινος καλωσύνης, ἔλαβον ἀνατροφήν τινα, συχνάκις ἀπηλευθερώθησαν καὶ διῆγον ζωὴν εὐτυχεστέραν ἢ οἱ μαῦροι πρόγονοί των. Ἀπὸ ἀπόψεως ἀναπτύξεως εἶνε πολλάκις ἀνώτεροι τοῦ λευκοῦ των πατρὸς καὶ τῆς μαύρης μητρός των. Κατὰ τὸ παράστημα εἶνε συχνὰ ἐπιχάριτες καὶ μεγάλης ζωηρότητος εἰς τὴν ἔκφρασιν, ἀλλὰ δὲν ἀντέχουν εἰς τὰς ἀσθενείας, οὐδὲ δύναταί τις νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτοὺς διὰ τὴν ὑπακοήν των εἰς τοὺς νόμους, οὔτε διὰ τὴν ἐντιμότητά των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει παρέσχον μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Βραζιλίαν καὶ ἐδημιούργησαν ἄνδρας ἀξίας. Ἀπὸ τῆς ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας λαμβάνουν σπουδαῖον μέρος εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΣ ΜΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Τελευταίως ἀνεφύη εἰς τὴν Ἀμερικὴν νέον ζήτημα, ὅσον ἀφορᾷ τὸν μαῦρον πληθυσμὸν τοῦ τόπου. Ἐνῷ τὸ 1880 ἡ σχέσις τῶν κατοίκων τῆς λευκῆς φυλῆς ἦτο εἰς ἀναλογίαν 86. 5 % καὶ τῶν μαύρων 13 %, τώρα ἠλαττώθη ἡ δευτέρα αὐτὴ πρὸς ὄφελος τῶν λευκῶν. Ἡ σχέσις εἶναι 88. 9 % διὰ τοὺς λευκοὺς ἀπέναντι 10. 7 % διὰ τοὺς μαύρους. Ὁ λευκὸς πληθυσμὸς ηὔξησε εἰς τὰ δέκα τελευταῖα ἔτη κατὰ 15 %, ἐνῷ ὁ μαῦρος δὲν προώδευσε παρὰ κατὰ 11. 3 %. Ἀκόμη εἰς τὰ κράτη τοῦ Νότου, ὅπου ὁ παραγωγικὸς τοῦ βάμβακος πληθυσμὸς ἀποτελεῖ τὴν κοιτίδα τῆς μαύρης φυλῆς, αὕτη ὑπέστη μείωσιν κατὰ 36 ἕως 29. 8 %, ἐνῷ οἱ λευκοὶ αὐξάνουν.

Παρὰ τοὺς ἀριθμοὺς τούτους, οἱ φόβοι νὰ ἴδωμεν τὴν μαύρην φυλὴν αὐξανομένην πρὸς βλάβην τῆς λευκῆς ὑφίστανται καὶ ὀφείλονται ἰδιαιτέρως εἰς τὸ γεγονὸς τῆς μεταναστεύσεως τῶν Ἀμερικανῶν καλλιεργητῶν εἰς τὸν Καναδᾶν, ἡ ὁποία ἔλαβε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διαστάσεις ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνησυχαστικάς. Ἐνῷ κατὰ τὸ 1901 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Καναδᾷ μεταναστῶν δὲν ἦτο εἰμὴ 18,000, κατὰ τὸ 1910 ἔφθασεν εἰς 121,000 καὶ κατ' ἐπισήμους πληροφορίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ ἀριθμός των ηὔξησεν εἰς 145,000 περίπου.

Εἰς ἐπισήμους κύκλους κατανοεῖται ἤδη ἡ ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς περιορισμὸν τῆς μεταναστεύσεως ταύτης.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Μὲ δέκα λέξεις τὴν θεατρικοκαλλιτεχνικὴν κίνησιν τοῦ μηνός: Τὸ «Τζιώτικο Ραβαΐσι» τὸ ὁποῖον ἐκυριάρχησε καθ' ὅλην τὴν περίοδον, ἔγινε περὶ τὴν 150ην παράστασίν του ραβαΐσι μεταξὺ συγγραφέως καὶ ἠθοποιῶν, διεκδικουμένης μετὰ πείσματος ἑκατέρωθεν τῆς πατρότητος τοῦ Λεονταρῆ, διὰ κραυγάδων προφορικῶν, διατριβογραφικῶν, καὶ τελικῶς ... δι' ἀγωγῶν καὶ μηνύσεων. Διότι συγγραφεὺς καὶ θιασάρχης ἀλληλοκατηγγέλθησαν, ὥστε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἔχωμεν καὶ δημοσιογραφικὸν ραβαΐσι. Οἱ κινηματογράφοι εἰς τὴν ἀκμήν των, τρεῖς ἐν ὅλῳ, μὲ διαρκῆ λειτουργίαν ἀπὸ τῆς ἕκτης ἑσπερινῆς μέχρι τοῦ μεσονυκτίου, μὲ ἅμιλλαν διὰ νέας καὶ ἐκλεκτὰς ταινίας, καὶ μὲ εἰσπράξεις ὄχι περιφρονητέας. Καινοτομία δὲ ὁ ἔγχρωμος κινηματογράφος τοῦ Ἀττικοῦ. Συναυλίαι σχεδὸν καθ' ἡμέραν εἰς τὰ δύο Ὠδεῖα Ἀθηνῶν καὶ Λόττνερ, τὸ ἑλληνικὸν Κουϊντέτον, καὶ νεωτερισμὸς εἰς τὸ ὠδεῖον Λόττνερ, τὸ κουαρτέτο τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων.

Ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας αἱ δύο παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐρασιτεχνῶν ὑπὲρ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τῶν Κυριῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐκλεκτότατον καὶ πυκνότατον ἀκροατήριον ἐχειροκρότησε μὲ ἐνθουσιασμὸν κυρίας, δεσποινίδας καὶ κυρίους τῆς ἀριστοκρατίας, ὑποδυομένους χαριέστατα ρόλους κωμῳδιῶν ἢ ἐπιδεικνύοντας μέταλλον γλυκείας φωνῆς εἰς τὸ ᾆσμα, τέχνην καὶ κομψότητα εἰς τὴν μουσικήν. Καὶ αἱ εἰσπράξεις ὑπὲρ τῶν πτωχῶν γενναῖαι. Ἂν θέλετε, μὴ λησμονῆτε ὅτι, αἱ πέντε πρῶται ἡμέραι τοῦ Φεβρουαρίου ἐσημείωσαν τὸ τέλος τῶν Ἀπόκρεω καὶ προσθέσατε εἰς τὴν ψυχαγωγικὴν κίνησιν τὸ πλῆθος τῶν χορῶν.

Ἀρκετοὶ δὲ καὶ ἐκλεκτοὶ οἱ ξένοι καλλιτέχναι, οἱ ὁποῖοι ἔφερον τὸ τάλαντόν των εἰς θαυμασμὸν καὶ χρυσοθηρίαν μέχρι τῶν Ἀθηνῶν. Αἱ τουρνὲ ἤρχισαν μὲ τὸ ζεῦγος Σιλβαίν. Ἔπειτα ἡ Σουζὰν Δεπρέ, ὁ περίφημος βιολιστὴς Φλόριζελ, τὸν ὁποῖον ἐθαυμάσαμεν περισσότερον πρό τινων ἐτῶν παιδίον ἀκόμη, «θαυματόπαιδο», ἡ ἀοιδὸς τῆς Βιέννης Τσόδερ, ἡ ὑπέροχος γαλλὶς Ὑβέττ Γκιλμπέρ, ἡ ὁποία ἐσκόρπισε μὲ φωνὴν καὶ ἠθοποιΐαν θαυμαστὰς καὶ τρυφερωτάτην ἁρμονίαν τῶν γαλλικῶν καντσονετῶν, δηλαδὴ τῶν δημωδῶν ᾀσμάτων τῆς Γαλλίας, ἡ βιεννέζικη ὀπερέττα μὲ τὴν ἀρίστην πρώτην σουμπρέτταν Φρίτσι Ἄρκο, καὶ τελευταῖον οἱ ποιηταὶ τοῦ Μαύρου Γάτου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Πολλοὶ εἰδικοὶ ἐπραγματεύθησαν τὸ τόσον καίριον διὰ τὸ Ἔθνος ζήτημα περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ στόλου εἰς τὴν ἄμυναν τῆς Χώρας, καὶ αὐτῆς καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν χερσαίαν δύναμιν. Ἔχομεν ἀκόμη μίαν συμβολὴν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ταύτην συζήτησιν διὰ τοῦ νέου ἔργου τοῦ ὑποπλοιάρχου καὶ γραμματέως τοῦ Γενικοῦ Ναυτικοῦ Ἐπιτελείου κ. Νικολάου Ι. Μπότаση, «Στοιχεῖα πολεμικῆς ναυτικῆς τέχνης», οὗτινος προσφάτως ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος ἐκ 250 περίπου πυκνοτυπωμένων σελίδων. Ἀλλὰ συμβολὴν ἐξαιρετικῶς πολύτιμον, ὄχι μόνον διὰ τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν μεγάλην αὐθεντίαν τοῦ διακεκριμένου μας ἀξιωματικοῦ, τοῦ τόσον ἰσχυρῶς μορφωμένου, τοῦ γλωσσομαθοῦς, τοῦ συγγραφέως πλήθους σπουδαίων τεχνικῶν ἔργων, τοῦ μελετητικωτάτου καὶ φιλοπονωτάτου ὑποπλοιάρχου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν σπανίαν εὐσυνειδησίαν καὶ ἐπιμέλειαν μεθ' ἧς συνελέγη, ἐκτίθεται καὶ κρίνεται τὸ ἄφθονον ὑλικόν, ἱστορικόν, τεχνικόν, ἐπιστημονικόν, γεωγραφικόν, τὸ ἀπαρτίζον τὴν δύναμιν τοῦ βιβλίου.

Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν βεβαίως νὰ ἀναλύσωμεν τὸ πολύτιμον τοῦτο σύγγραμμα. Θὰ ἔπρεπε τότε νὰ τὸ ἀναδημοσιεύσωμεν ὁλόκληρον, διότι τίποτε δὲν ἐτέθη χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν θέσιν του καὶ τὴν ἀξίαν του, καὶ μίαν ἰδιαιτέραν πρωτοτυπίαν εἰς τὴν ἔκφρασιν καὶ εἰς τὴν ἀντίληψιν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι καθὼς ὁ πρῶτος οὗτος τόμος ἐνδιατρίβει μᾶλλον εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κατὰ θάλασσαν πολέμου, ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐμφανίσεως τῆς πολεμικῆς ναυτιλίας μέχρι τῶν τελευταίων συμπερασμάτων τῶν ρωσσοϊαπωνικῶν ναυμαχιῶν, ἔχει δὲ γραφῇ μὲ ἐξαίρετον λιτότητα καὶ καθαρότητα ὕφους, δύναται νὰ εἶναι ἐπαγωγὸν καὶ θερμῶς ἐνδιαφέρον ἀνάγνωσμα καὶ δι' ὅσους δὲν εἶναι ἰδικοί, ἀλλ' ἔχουν τὴν ἀγάπην τῆς ἐγκυκλοπαιδικῆς μαθήσεως.

ΗΘΙΚΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΦΩΔΕΙΩΝ

Τὰ καφωδεῖα, ἐνῷ ἱδρύθησαν ὡς κέντρα ψυχαγωγίας καὶ τέρψεως, καλλιτεχνικοῦ δὲ προορισμοῦ, ἔγειναν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τόποι εἰς τοὺς ὁποίους ἡ μὲν τέχνη αἰσχύνεται νὰ κατέλθῃ, ἡ δὲ σεμνότης δὲν τολμᾷ οὔτε νὰ πλησιάσῃ. Ἐν τούτοις θὰ ἦτο ὡραῖον, ἂν μετεβάλλοντο εἰς εἶδός τι διαρκῶν συναυλιῶν, μὲ ποικιλίαν εὐθύμων καὶ φαιδρῶν σκηνῶν, ὥστε ὁ κόσμος νὰ τέρπεται καὶ νὰ διασκεδάζῃ, χωρὶς νὰ ἐρυθριᾷ.

Εἶναι ἄραγε δυνατὸν νὰ γείνῃ αὐτό; Οἱ Παρισινοὶ δὲν ἀμφιβάλλουν περὶ αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ὠργανώθη μέγας διαγωνισμὸς πρὸς συγγραφὴν φαιδρῶν μονολόγων ἢ διαλόγων καὶ σύνθεσιν καὶ μελοποίησιν σατυρικῶν καὶ εὐθύμων ποιημάτων, τὰ ὁποῖα νὰ ἀποτελέσουν ἀποκλειστικῶς τὸ πρόγραμμα τῶν καφωδείων. Ἐννοεῖται ὅτι — διότι περὶ αὐτοῦ κυρίως πρόκειται — εἰς τὰ ἔργα ταῦτα θὰ ἀποκλεισθῇ πᾶν τὸ ἄσεμνον ἢ τὸ ἀγροῖκον, εἰς τοσοῦτον, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν καὶ καλαὶ οἰκογένειαι νὰ παρακολουθοῦν τὴν διασκέδασιν ἑνὸς καφωδείου. Ὁ διαγωνισμὸς φυσικῶς ὑπηρετεῖ τὴν κοινὴν ἠθικὴν καὶ διὰ τοῦτο τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τοῦ Σηκουάνα, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῶν Παρισίων, καὶ ἄλλα ἱδρύματα ὑποστηρίζουσι τὸν διαγωνισμὸν διὰ τοῦ ὁρισμοῦ βραβείων διὰ τοὺς νικητάς.

Η ΑΡΓΥΡΑ ΧΟΡΔΗ

Ὅταν ἀπέθανεν ὁ Βαλεντῖνος Κονρά, ὅστις θεωρεῖται ὁ ἱδρυτὴς τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ὑπεδείχθη ὡς διάδοχος αὐτοῦ εἷς εὐγενὴς πλουσιώτατος, ἀλλ' ἀμαθής. Οἱ λοιποὶ Ἀκαδημαϊκοὶ ἐφαίνοντο διατεθειμένοι νὰ κατατάξωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἀθανάτους, ἀλλὰ μετεπείσθησαν ὑπὸ θαυμασίας παραβολῆς, δι' ἧς ὁ Πατροῦ ἀπέκρουσε τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ ἀμαθοῦς πλουσίου:

— Εἷς ἀρχαῖος Ἕλλην, εἶπεν, εἶχε λύραν ὑπερόχως ἁρμονικήν. Ἀλλ' ἐθραύσθη μία χορδὴ αὐτῆς, καὶ ἀντὶ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλης ὁμοίας, ἔθεσεν εἰς τὴν θέσιν της ἀργυρᾶν χορδήν. Καὶ ἡ λύρα του ἔχασε τὴν ἁρμονίαν της μὲ τὴν ἀργυρᾶν χορδήν.

ΤΟ ΤΡΑΙΝΟΝ ΤΟΥ ΜΠΟΘΑ

Ὁ στρατηγὸς τῶν Μπόερς Μπόθα, ὅστις εἶναι τώρα Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Δημοκρατίας, κατὰ τὴν ὀξυτέραν ἀκμὴν τοῦ ἀγῶνος μεταξὺ τῶν Μπόερς καὶ τῶν Ἄγγλων, εἶχε συναντηθῇ ἐπανειλημμένως μὲ τὸν Ἄγγλον ἀρχιστράτηγον Κίτσενερ, τὸν τωρινὸν Ἁρμοστὴν τῆς Ἀγγλίας ἐν Αἰγύπτῳ, ἵνα συζητήσῃ μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς συνομολογήσεως εἰρήνης. Μίαν ἡμέραν, ἐνῷ ἡ συζήτησις εὑρίσκετο εἰς τὸ μέσον, ὁ Μπόθα ἔρριψεν ἓν βλέμμα εἰς τὸ ὡρολόγιόν του καὶ ἡτοιμάσθη νὰ ἀπέλθῃ:

— Λυποῦμαι, εἶπεν, ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγω ἀμέσως.

— Μὰ δὲν εἶναι βία, παρετήρησεν ὁ Κίτσενερ. Δὲν βιάζεσθε νὰ πάρετε τὸ τραῖνον...

— Ἀκριβῶς αὐτὸ εἶναι' πρέπει νὰ *πάρω* τὸ τραῖνον.

Καὶ ἀπῆλθεν. Τὴν πρωΐαν ὁ στρατηγὸς Κίτσενερ ἐμάνθανεν ὅτι, οἱ Μπόερς εἶχον κυριεύσει ἓν ἀγγλικὸν τραῖνον, πλῆρες ὅπλων καὶ ζωοτροφιῶν. Αὐτὸ τὸ τραῖνον ἐβιάζετο νὰ πάρῃ ὁ Μπόθα.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ

Εἰς τὴν Ρωσσίαν ἱδρύθη ἀπό τινος ἡ λεγομένη «Ἐπιστημονικὴ Ἐπιτροπή», ἥτις ἔχει σκοπὸν νὰ ἐνισχύσῃ τὴν λαϊκὴν ἐκπαίδευσιν διὰ τῆς ἐκδόσεως βιβλίων εὐθηνῶν καὶ πρακτικῶν. Δηλαδὴ ἓν εἶδος ἑταιρείας, ὅπως καὶ παρ' ἡμῖν ὁ Σύλλογος τῶν Ὠφελίμων Βιβλίων. Ἀποκαλύπτονται λοιπὸν τώρα φαιδρότατα πράγματα μὲ τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτήν. Οἱ διευθύνοντες αὐτὴν φαίνεται ὅτι εἶναι ἀπὸ τοὺς ὀπισθοδρομικοὺς σωβινιστὰς Ρώσσους, καὶ κουτοπονήρους ποὺ ἐσκέφθησαν νὰ κάμουν προπαγάνδαν πολιτικήν, ἀντὶ νὰ διδάξουν τὸν Λαόν. Καὶ ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ ἐκδιδόμενα παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς βιβλία ἐγράφοντο ὅλα ὑπὸ τῶν λεγομένων ἐθνικοφρόνων συγγραφέων, περιέχουν δέ, σχεδὸν ἄνευ ἐξαιρέσεως, πλῆθος ἀνοησιῶν καὶ φαιδρότατα δείγματα κλασικῆς ἀμαθείας. Ἐπὶ παραδείγματι γράφεται εἰς αὐτὰ ὅτι ἡ Γῆ δὲν εἶναι σφαιρική, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις τῶν νόμων τοῦ Κοπερνίκου εἶναι ἐφεύρεσις Ἑβραϊκή, ὅτι ἡ Σαχαλίνη — εἰς τὴν Ἄπω Ἀνατολὴν — δὲν εἶναι νῆσος, ἀλλὰ χερσόνησος, δηλαδὴ τὸ ἥμισυ μόνον νῆσος, διότι τὸ ἄλλο ἥμισυ τὸ κατέκτησαν οἱ Ἰάπωνες. Ἐν τέλει οἱ Ρῶσσοι φιλομαθεῖς ἠμποροῦν νὰ μάθουν ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ ὅτι, οἱ ἀνανάδες βλαστάνουν εἰς τὸν Νότιον Πόλον, διότι ἐκεῖ εἶναι περισσοτέρα θερμότης, παρὰ εἰς τὸν Βόρειον Πόλον. Καὶ ἔτσι φωτίζονται οἱ Ρῶσσοι χωρικοί.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ

Ἡ Τουρκικὴ λογοκρισία καὶ εἰς τὸν τύπον καὶ εἰς τὸ θέατρον, ἔχει ἀνεκτιμήτους ἀδάμαντας φαιδρότητος. Ἡ μεγάλη Γαλλὶς καλλιτέχνις Σουζάννα Δεπρὲ ἔπαιζεν εἰς ἓν θέατρον τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὸ «Κρῖνον» τοῦ Βόλφ. Ἡ τρίτη πρᾶξις ἐτελείωσεν, ἀλλ' οἱ θεαταὶ ἐπὶ ματαίῳ ἀνέμενον τὴν τετάρτην. Γενικὴ ἀνησυχία. Συνέβη κανὲν ἀτύχημα εἰς τὴν πρωταγωνίστριαν; Πυρκαϊά; Ἄλλο κακόν;

Τίποτε ἀπὸ αὐτά. Συνέβαινεν ἁπλούστατα λογοκρισία: Ἡ τετάρτη πρᾶξις ὑπέκειτο εἰς τὴν Φλωρεντίαν. Ἡ Φλωρεντία εἶναι πόλις τῆς Ἰταλίας. Ἡ Ἰταλία εὑρίσκεται εἰς πόλεμον μετὰ τῆς Τουρκίας. Ἄρα, συμφώνως πρὸς τὰ διεθνῆ νόμιμα, ἡ τετάρτη πρᾶξις ἐγένετο λεία πολέμου. Ἦτο διαταγὴ τοῦ Νεοτουρκικοῦ Κομιτάτου.

ΟΙ ΜΕΤΑΛΛΩΡΥΧΟΙ

Οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς Γῆς ἀναζητοῦν εὐγενῆ καὶ ἀγενῆ μέταλλα εἶναι ὑπερδιπλάσιοι τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος· ἑπτὰ ἑκατομμύρια περίπου. Μόνον ἡ Ἀγγλία, μὲ τὰς ἀπεράντους ἀποικίας της, χρησιμοποιεῖ 3.220.000 μεταλλευτάς, ἡ Γερμανία 1.000.000, ἡ Ρωσσία 430.000, ἡ Γαλλία 350.000, ἡ Ἰαπωνία 325.000, τὸ Βέλγιον 180.000, ἡ Ἰταλία 125.000, ἡ Ἱσπανία 120.000, τὸ Μεξικὸν 83.000, ἡ Χιλὴ 60.000. Περίπου οἱ ἡμίσεις ἐκ τούτων ἐργάζονται εἰς τὰ γαιανθρακωρυχεῖα. Εἰς τὴν Ἑλλάδα οἱ μεταλλωρύχοι δὲν εἶνε ὀλίγοι, σχε-

τικῶς μὲ τὸν πληθυσμόν. Κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, εἰς ὅλα τὰ ἐν Ἑλλάδι μεταλλεῖα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν λατομείων, ἐργάζονται 9.088 ἄνθρωποι, μεταξὺ τῶν ὁποίων 472 γυναῖκες. Ἐκ τούτων 3.890, ὅλοι ἄρρενες, ἀπασχολοῦνται εἰς ὑπογείους ἐργασίας καὶ οἱ λοιποὶ ὑπαιθρίως. Φυσικῶς οἱ περισσότεροι ἐργάζονται εἰς τὰ μεταλλεῖα Λαυρίου· τὸ ὅλον 2.793. Τὰ δυστυχήματα εἶναι ἐπὶ 1000 ἐργατῶν, θάνατοι 1.298 καὶ τραύματα 7.644. Εἶναι τὸ μᾶλλον ἐπικίνδυνον τῶν ἐπαγγελμάτων καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ παντοῦ, ὀλιγώτερον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐπὶ παραδείγματι, τὰ θύματα εἶναι 3 νεκροὶ ἐπὶ χιλίων.

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ.— ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ

Η ΝΟΤΕΣ ΤΟΥ ΟΦΦΕΜΠΑΧ

Ὁ μουσουργὸς Ὄφφεμπαχ, ὁ συνθέτης τῆς «Ὡραίας Ἑλένης» καὶ τοῦ «Ὀρφέως εἰς τὸν Ἅδην», ἄσημος ἀκόμη βιολοντσελίστας, μετέβη εἰς Παρισίους καὶ ἐπέτυχε θέσιν εἰς τὴν ὀρχήστραν τῆς Ὀπερὰ Κομίκ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπίσης ἔπαιζεν εἰς βιολοντσελίστας, ὁ Σέλλιγκμαν. Οἱ δύο περίφημοι μετέπειτα μαέστροι συνεδέθησαν πολὺ καὶ ἐκκεντρικοὶ καθὼς ἦσαν, συναφῶνουν νὰ χώνουν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κομμίαν παραφωνίαν εἰς τὴν ἀνάκρουσιν, ἁπλῶς διὰ νὰ γελάσουν. Τὸ προσφιλέστερον ἀστεῖόν των ἦτο νὰ ἀνταλλάσσουν τῆς νότες των, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ.

Ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ἐφρένιαζε διὰ τὰ ἄσχημα αὐτὰ ἀστεῖα, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀποπέμψῃ δύο μουσικοὺς τόσον δυνατούς. Ἀνεκούφιζε μόνον τὴν ὀργήν του, προστιμάρων ἀνηλεῶς τοὺς ἀνυποτάκτους αὐτοὺς βιολοντσελίστας, τόσον ἀνηλεῶς μάλιστα, ὥστε, ὅταν εἰς τὸ τέλος κάποιου μηνὸς μετέβη εἰς τὸ ταμεῖον διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ Ὄφφεμπαχ, ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν:

— Ὀφείλετε ἀκόμη καὶ δέκα φράγκα, ἀπὸ τὰ πρόστιμα!

Τότε ἔγραψε τὴν ἑξῆς σύντομον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν διευθυντὴν τῆς ὀρχήστρας:

«Ἀγαπητέ μου μαέστρο, φεύγω, διότι ἐβαρέθηκα νὰ πληρώνω τόσον ἀκριβὰ τῆς νότες μου».

Η ΡΟΛΛΙΝΑ ΑΠΕΙΛΕΙΤΑΙ

Τὸ ἀεροπλάνον ἀπειλεῖ τὴν... ρολλίναν! Ὅλα ἀνακαινίζονται καὶ ἡ ἐπικαιρότης ἐξουσιάζει ὄχι μόνον τοὺς συρμούς, ἀλλὰ καὶ τὰ τυχηρὰ παίγνια.

Πράγματι εἰς τινας λέσχας τῶν Παρισίων εἰσήχθη μετὰ πολλῆς πομπῆς καὶ κατέκτησε, καταδικάσαν εἰς ἀκινησίαν τὴν ρολλίναν, νέον παίγνιον ὀνομασθὲν ἀεροπλάνον. Ἡ πρασίνη τράπεζα διαιρεῖται εἰς ἓξ ἰσομεγέθη τμήματα τὰ ὁποῖα παριστοῦν τὰς Μ. Δυνάμεις, Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Ρωσσίαν, Γερμανίαν, Ἰταλίαν καὶ Αὐστρίαν. Ἄνωθεν ἐκτελεῖ ἑλιγμούς, διὰ καταλλήλου μηχανισμοῦ, χαριέστατον ἀεροπλάνον τὸ ὁποῖον μετὰ τινας γύρους σταματᾷ εἰς ἓν τμῆμα. Ὅσοι ἔχουν ποντάρει ἐπὶ τοῦ τμήματος τούτου κερδίζουν· οἱ ἄλλοι χάνουν.

Τὸ νέον παίγνιον ἔχει διὰ τοὺς Εὐρωπαίους τὸ πλεονέκτημα ὅτι, παρέχει εἰς τοὺς χάνοντας τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας. Διότι οἱ ξένοι ποντάρουν, κατὰ προτίμησιν, εἰς τὸ τμῆμα τῆς πατρίδος των, καὶ ἀποτυγχάνοντες εἶναι εὐχαριστημένοι ὅτι ἔχασαν ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας.

Η ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΒΟΡΙΔΟΣ

Ἀπὸ τὰς Βουλγαρικὰς ἐφημερίδας μανθάνομεν ὅτι, ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἕλληνος Διαδόχου εἰς Σόφιαν ἔσχε καὶ τὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ πρὸς τὴν Νεοελληνικὴν τὴν ἀγάπην, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ διάδοχος τῆς Βουλγαρίας Βόρις πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν. Ὁ Βασιλεὺς Φερδινάνδος τὸν ἐνίσχυσεν εἰς τὴν φιλομάθειάν του αὐτήν, καὶ οὕτω αἱ προσοχεῖς σπουδαὶ τοῦ μέλλοντος Τσάρου τῶν Βουλγάρων θὰ περιλάβουν καὶ τὴν Νεοελληνικήν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὁ Βόρις εἶναι ὁ γλωσσομαθέστερος μεταξὺ τῶν πριγκίπων. Ὁμιλεῖ ἄριστα τὴν Γαλλικήν, τὴν τὴν Γερμανικὴν καὶ τὴν Ρωσσικήν, ἐκφράζεται δὲ ἀρκετὰ καλὰ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν καὶ τὴν Ἰταλικήν. Καὶ—δὲν εἶναι ἀσήμαντος λεπτομέρεια—μόλις συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΧΑΜΙΤ

Ὁ Ἀββοὺλ Χαμὶτ δὲν ἠγνόει ὅτι οἱ ὑπουργοὶ τοῦ ἐπωφελοῦντο τῶν προμηθειῶν τοῦ Δημοσίου, ἵνα χρηματίζωνται ἁρπακτικῶς. Τὸ ἤξευρεν ἄλλως τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ καὶ ὁ ἴδιος ἐλάμβανε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος. Καὶ κάποτε ἡ γνῶσις αὕτη τῷ ἐχρησίμευεν ὡς θέμα εὐθυμολογίας. Κρίνατε ἀπὸ τὸ κατωτέρω χαριέστατον:

Εἰς Κωνσταντινούπολιν εἶχε μεταβῇ κάποτε περίφημος θαυματοποιός, ὅστις κατέπλησσε τὸ κοινὸν μὲ τὴν δεινότητα αὐτοῦ. Ἡ φήμη του ἔφθασε μέχρι τοῦ Σουλτάνου, ὅστις ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸν ἴδῃ εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Εἰς τὴν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄνακτος παράστασιν ὁ θαυματοποιὸς ἐπεφύλαξεν ἐν τέλει, ὡς ἐξαιρετικὴν ἔκπληξιν, ἓν γύμνασμα κατὰ τὸ ὁποῖον κατέπινε μέχρι τῆς λαβῆς ἓν ὁλόκληρον ξίφος. Ἀλλ' ὁ Ἀβδοὺλ Χαμὶτ δὲν ἔδειξεν ὅτι ἐθαύμασε τὸ πρᾶγμα. Στραφεὶς πρὸς τὴν ἀκολουθίαν του εἶπε γελῶν:

— Δὲν μοῦ κάμνει καμμίαν ἐντύπωσιν. Ὁ ὑπουργός μου τῶν Ναυτικῶν καταπίνει ὁλόκληρα θωρηκτά!

ΑΕΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΤΩΝΟΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥ

Πόσον σπουδαῖος διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ὁ ἀὴρ πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς ἀποδεικνύει τὸ ὅτι εἰς κάθε ἄλλην στέρησιν δύναται νὰ ἀνθέξῃ ὁ ἄνθρωπος, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀέρος. Ἀλλὰ πρέπει ὁ ἀὴρ νὰ εἶναι καθαρός· πρὸ πάντων διὰ τὸν ἄρρωστον, ἀφοῦ καὶ ὁ ὑγιὴς ἐκ τῆς ἀναπνοῆς ἀκαθάρτου ἀέρος νοσεῖ.

Ἐννοεῖται λοιπὸν πόσον ἀναγκαῖος εἶναι ὁ καθαρὸς ἀὴρ εἰς τὸν ἀσθενῆ καὶ πόση προσπάθεια πρέπει νὰ καταβάλλεται, ὥστε εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀρρώστου νὰ διατηρῆται ἐντελῶς ἀμόλυντος. Εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἀρρώστου δὲν πρέπει νὰ μένουν πολλοὶ ἄνθρωποι, οὔτε νὰ τοποθετοῦνται ἄνθη μὲ δυνατὴν ὀσμὴν ἢ ἀρώματα ἢ φάρμακα προσβάλλοντα ἰσχυρῶς τὴν ὀσφρησιν. Ὁ ἀερισμὸς τοῦ δωματίου, δηλαδὴ ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἐν αὐτῷ ἀέρος, γίνεται κατὰ δύο τρόπους: Ἢ ἀπὸ τὸ παράθυρον αὐτοῦ τοῦ δωματίου ἢ ἀπὸ τὸ παρακείμενον εἰς τὸν κοιτῶνα δωμάτιον. Ὅταν δὲν ἐπικρατεῖ ψῦχος, τὸ θέρος ἰδίως, γίνεται κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον, εἰς καταλληλον ὅμως ὥραν τῆς ἡμέρας, δηλαδὴ ὄχι τὰς πρωινὰς ἢ ἑσπερινὰς ὥρας, οὔτε τὰς μεσημβρινάς. Πρέπει νὰ ἀποφεύγεται ὁ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς ἀερισμός καὶ μάλιστα εἰς τὸν τόπον μας, ὅπου ἐπικρατοῦν πυρετοί, διότι ὁ νυκτερινὸς ἀὴρ συντελεῖ πολὺ εἰς τὴν γέννεσιν πυρετῶν.

Τὸν χειμῶνα ὁ ἀερισμὸς χρειάζεται περισσοτέραν προσοχήν, διότι ἕνεκα τοῦ ἐξωτερικοῦ ψύχους γίνεται ἀποτομωτέρα ἡ ἀλλαγὴ τῆς θερμοκρασίας τοῦ δωματίου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ βλάψῃ σοβαρῶς τὸν ἀσθενῆ. Ἐὰν ἡ ἡμέρα εἶναι θερμή, ἀνοίγεται μέρος τοῦ παραθύρου, ἀλλ' ἐπ' ὀλίγον καὶ μετὰ μεσημβρίαν. Προτιμώτερον ὅμως εἶναι ὁ ἀερισμὸς νὰ γίνεται διὰ τοῦ παρακειμένου δωματίου ὡς ἑξῆς: Ὁ νοσοκόμος ἀερίζει καλῶς τὸ δωμάτιον τοῦτο καὶ εἶτα τὸ θερμαίνει. Ἔπειτα ἀνοίγει τὴν πρὸς τὸν κοιτῶνα τοῦ πάσχοντος θύραν καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται μέχρις ὅτου τελείως ἀλλαγῇ ὁ ἀήρ, κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ὁ εἰσερχόμενος νὰ μὴ αἰσθάνεται καμμίαν ὀσμὴν ἐν τῷ δωματίῳ.

ΕΝΤΟΣ 17 ΛΕΠΤΩΝ

Εἶναι ὁ χρόνος ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ περιέλθῃ ἓν τηλεγράφημα τὴν Γῆν. Καὶ εἶναι τοῦτο ρεκὸρ τηλεγραφικῆς ταχύτητος.

Εἰς τὰς 9 Ἰανουαρίου εἰς συντάκτης τῶν «Τάϊμς» τῆς Νέας Ὑόρκης ἔδωκεν εἰς τὸ τηλεγραφεῖον ἓν τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον ἦτο συντεταγμένον οὕτω: «Θέλω νὰ περιέλθῃ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο ὅλον τὸν κόσμον». Μετὰ 17 λεπτὰ τῆς ὥρας τὸ τηλεγράφημα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀποστολῆς του, ἀφ' οὗ διήνυσεν ἐπὶ τοῦ σύρματος, περὶ τὸν Κόσμον, ἀπόστασιν 45.000 χιλιομέτρων, μὲ μέσην ταχύτητα καθ' ὥραν 46.700 μέτρων τὸ δευτερόλεπτον.

Τὰ γραφεῖα δι' ὧν διῆλθε τὸ τηλεγράφημα ἦσαν τὰ τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, τοῦ Χονολόγγου, Κάνσλα, Χόγκ Κόγκ, Σιγγαπούρης, Ματράς, Μπόμπας, Σουέζ, Ἀλεξανδρείας, Γιβραλτάρ, Ἀζορῶν Νήσων, Νέας Ὑόρκης.

ΠΟΛΥ ΝΕΑ

Ὁ κ. Χρεόπουλος μεταβαίνει ἐπισήμως καὶ ζητεῖ εἰς γάμον τὴν κόρην ἑνὸς ἐμπόρου.

— Εἶμαι εὐτυχὴς διὰ τὴν τιμὴν ποῦ μοῦ κάμνετε, ἀπαντᾷ οὗτος, καὶ διὰ νὰ σᾶς δείξω τὴν μεγάλην μου χαράν, σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι θὰ προικίσω τὴν κόρην μου μὲ χίλια φράγκα διὰ κάθε ἔτος της.

— Μὲ συγχωρεῖτε. Ποίαν ἡλικίαν ἔχει ἡ κόρη σας;

— Εἴκοσιν ἔτη σωστά.

— Λυποῦμαι, λυποῦμαι ἀγαπητέ μου κύριε, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐμμείνω εἰς τὴν αἴτησίν μου, διότι ἡ κόρη σας εἶναι πολὺ νέα!

Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ

Ἐὰν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔφερον εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον τὰς δυστυχίας των, διὰ νὰ τὰς ἀνταλλάξουν μὲ τὰς δυστυχίας ἄλλων, εἶναι βέβαιον ὅτι κάθε ἕνας θὰ ἔφευγεν ἀποκομίζων τὰς ἰδικάς του.

ΔΙΑ ΝΑ ΜΗ ΤΟΝ ΚΛΕΨΟΥΝ

Ὁ ἀνακριτὴς ἐρωτᾷ ἀλήτην συλληφθέντα ἐπὶ παρανόμῳ ὁπλοφορίᾳ:

— Διατί ἔφερες μαζῆ σου περίστροφον;

— Διὰ τὸν φόβον τῶν κλεπτῶν.

— Μὰ τί ἐφοβεῖσο νὰ σοῦ κλέψουν;

— Τὸ περίστροφόν μου!

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 8891.

ΟΙ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΟΚΙΜΑΣ ΤΟΥ ΒΛΗΜΑΤΟΣ ΕΡΧΑΡΤ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

ΠΩΣ ΠΡΟΑΓΕΤΑΙ Η ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΡΕΠΤΙΚΟΝ ΒΛΗΜΑ ΕΡΧΑΡΤ

Τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον εἰς τὸ παρὰ τὸν Ρῆνον δάσος Οὔντερλις τῆς Βετσφαλίας συνέρρεον ἀπὸ περάτων Γῆς, κατὰ πρόσκλησιν τῶν παγκοσμίου φήμης Μεταλλουργείων καὶ Μηχανουργείων Ἔρχαρτ-Ἔσσεν, ἔκτακτοι ἀπεσταλμένοι ὅλων σχεδὸν τῶν Κρατῶν, στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί, διὰ νὰ ἴδουν τὰ ἀποτελέσματα νέου ρηκτικοῦ βλήματος, ὅπερ ἐπενόησε τὸ ἐν λόγῳ πυροβολουργεῖον. Εἴκοσι καὶ τρία Κράτη ἔστειλαν ἐκεῖ τοὺς καλλιτέρους των ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα τοὺς βλέπετε εἰς μίαν ἄκραν τοῦ ἀχανοῦς δάσους, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔγιναν αἱ δοκιμαὶ καὶ μετὰ γεῦμα πλουσιώτατον, ὅπερ παρετέθη ἐπὶ τῷ πέρατι τῶν δοκιμῶν.

Ἀρχίσατε ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς ἄνω σειρᾶς: Ὁ συνταγματάρχης Φὸν Μπονστέττην, τῆς Ἑλβετίας, ὁ λοχαγὸς Γκρύνερ, τῆς Νορβηγίας, ὁ λοχαγὸς Κάστρο ἐ Σίλβα, τῆς Βραζιλίας, ὁ ταγματάρχης Νέττο, τῆς Βραζιλίας, ὁ λοχαγὸς Σουλεϋμάν, τῆς Τουρκίας, ὁ ταγματάρχης Γκάντσεφ, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Βουλγαρίας, ὁ συνταγματάρχης Σλάφστσεφ, τῆς Βουλγαρίας, ὁ λοχαγὸς Μπελλιάεφ, τῆς Ρωσσίας, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Ἐμὶν Μπέη, τῆς Τουρκίας, ὁ ταγματάρχης Ἀγγέλωφ, τῆς Βουλγαρίας, ὁ συνταγματάρχης Φρὰ Σογγσουραντέϊ, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τοῦ Σιάμ, ὁ λοχαγὸς Γεώργιεφ, τῆς Βουλγαρίας, ὁ ὑπολοχαγὸς Βασκονέλλος, τῆς Βραζιλίας. Εἰς τὴν ἀμέσως κατωτέρω σειράν, πάντοτε ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Ὁ λοχαγὸς Μπόρμανν, ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου Τζάϊς τῆς Ἰένας, ὁ πλωτάρχης Φουγιβάρα, τῆς Ἰαπωνίας, ὁ λοχαγὸς Καρμπάουμ καὶ ὁ λοχαγὸς Μπαστρούπ, τῆς Δανίας, ὁ ὑποπλοίαρχος Ἔρρικσον, τῆς Σουηδίας, ὁ ὑπολοχαγὸς Θύλο καὶ ὁ συνταγματάρχης Βάγνερ, τῆς Ἑλβετίας, ὁ λοχαγὸς Καλμάγερ, τῆς Νορβηγίας, ὁ λοχαγὸς Σανζινές, τῆς Βολιβίας, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Γκροῦμπερ, τῆς Β. Ἀμερικῆς, ὁ συνταγματάρχης Μπασσάρωφ, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ρωσσίας, ὁ συνταγματάρχης Γιούλιεν, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Βραζιλίας, ὁ λοχαγὸς Πινάϊρο, τῆς Βραζιλίας, ὁ πλωτάρχης Ἀμέραλ Γκέμα, ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς Βραζιλίας, ὁ συνταγματάρχης Καλδεράρι, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἰταλίας, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Βολγκεμοῦνδ καὶ ὁ συνταγματάρχης Κύνε, τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν σειράν, ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά: Ὁ διπλωματοῦχος τοῦ πυροβολικοῦ Ε. Ρύντα, τῆς Αὐστρίας, ὁ ταγματάρχης Μπάουερ καὶ ὁ συνταγματάρχης Ταϋλόρ, τῆς Ἀγγλίας, ὁ Φὸν Ντὲρ Γκόλτς, ὁ λοχαγὸς Βὰν Ἔσσεν, τῆς Ὁλλανδίας, ὁ λοχαγὸς Μπόομ, τῆς Ὁλλανδίας, ὁ ὑποπλοίαρχος Γουέτσον, ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἀγγλίας, ὁ ὑποπλοίαρχος Μπέρενς, ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ρωσσίας, ὁ συνταγματάρχης Ροῦσσελ, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἀγγλίας, ὁ συνταγματάρχης Λούδενδορφ, ὁ Διευθυντὴς τοῦ οἴκου Ἔρχαρτ Γ. Μύλλερ, ὁ ὑποπλοίαρχος Γιαμαγάτα, τῆς Ἰαπωνίας, ὁ συνταγματάρχης Σάγχις, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἱσπανίας, Τορρνίνο Λεμοάν, Α΄ Γραμματεὺς τῆς Βολιβιανῆς πρεσβείας, ὁ ταγματάρχης Μπρὸν Μπίνερ, στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Αὐστρίας, ὁ ταγματάρχης Ζούελ, τῆς Σουηδίας, ὁ λοχαγὸς Γιούλσρουδ, τῆς Νορβηγίας, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου Στόλτς τοῦ Ἀμβούργου Μάγερ, ὁ λοχαγὸς Σέδριγγ, τῆς Νορβηγίας, ὁ ἕτερος τῶν Διευθυντῶν τοῦ οἴκου Ἔρχαρτ Λάνδ-

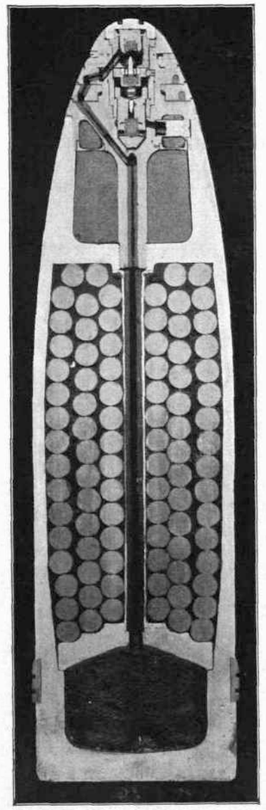

Εἰκ. 1. Βολιδοφόρος τῶν 10,5.

μαν, ὁ ἀντιπλοίαρχος Φλίες, τῆς Ἀργεντινῆς, ὁ τρίτος Διευθυντὴς τοῦ οἴκου Ἔρχαρτ Βέζμανν, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς Νικόλσκη καὶ ὁ λοχαγὸς Χούλη τῆς Ὁλλανδίας. Καὶ τέλος εἰς τὴν πρώτην σειράν, ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιά, καθισμένοι: Ὁ ἀρχιμηχανικὸς τῶν Μεταλλουργείων Ἔρχαρτ Φέλλερ, ὁ λοχαγὸς Ρύ, τῆς Δανίας, ὁ συνταγματάρχης Μύλλερ, τῆς Ἑλβετίας, ὁ ὑποπλοίαρχος Γιαμασίνα, ναυτικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἰαπωνίας, ὁ πλωτάρχης Γκράφ Σάνο, τῆς Ἰαπωνίας, ὁ ταγματάρχης Κεμὰλ Βέης τῆς Τουρκίας, ὁ συνταγματάρχης Δούντ, τῆς Νορβηγίας, ὁ ἐξοχώτατος φὸν Ραϊχσεδεστάτας. Ἐν πρώτοις τὸ μέταλλον αὐτοῦ, χάλυψ πάντοτε, ἔχει ἰδίαν σύστασιν, ἥτις τοῦ παρέχει σπουδαιότατον πλεονέκτημα ἐν συνδυασμῷ μὲ ἄλλην ἰδιότητα τῆς ρηκτικῆς οὐσίας καὶ μὲ τὴν ἐσωτερικὴν διάταξιν τῶν βολίδων.

Κατὰ τὰ πειράματα ἐπεδείχθησαν καὶ ἐδοκιμάσθησαν διάφορα εἴδη βλημμάτων, ὧν τὰ κυριώτερα φαίνονται εἰς τὰς παρατιθεμένας εἰκόνας. Ἡ ρηκτικὴ οὐσία δι' ἧς πληροῦνται τὰ βλήματα Ἔρχαρτ εἶναι Τρινιτροτύλλη, καταστρεπτικὴ οὐσία, ἧς τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ὀλεθριότατα.

Ἰδέτε εἰς τὴν εἰκόνα 1 τομὴν κατακόρυφον βολι-

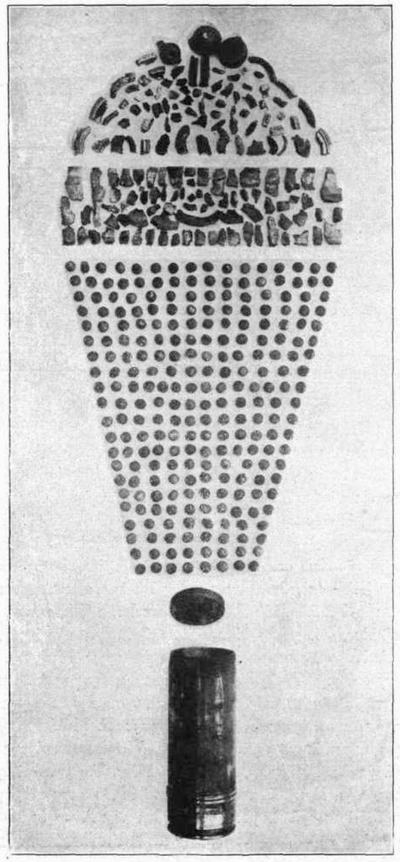

Εἰκ. 2. Μερικὴ ἔκρηξις.

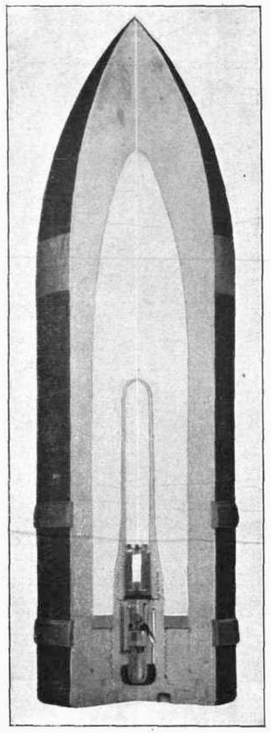

Εἰκ. 3. Ρηκτικὴ ὀβὶς τῶν 12 ἑκ.

δοφόρου ὀβίδος, προωρισμένης διὰ θώρακας. Ἀπέναντι τῶν κοινῶν ρηκτικῶν ὀβίδων ἔχει τὸ πλεονέκτημα ὅτι διατρυπᾷ τὸν παχύτερον τῆς σήμερον θώρακα καὶ ἐκρήγνυται ὄπισθεν τῆς διατρυπηθείσης ἐπιφανείας, ἐνῷ αἱ ἐντὸς αὐτῆς βολίδες, κατὰ τὴν ἔκρηξίν της σφενδονίζονται πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἐπιφέρουν τὴν καταστροφήν.

Ὡς βλέπει τις ἡ ὀβὶς Ἔρχαρτ διαιρεῖται ἐσωτερικῶς εἰς κεφαλὴν κωνοειδῆ, φέρουσαν κατὰ τὸ ρινίον ἐπικρουστῆρα καὶ κάτωθεν αὐτοῦ γόμωσιν, εἰς βολιδοθήκην χωριζομένην ἀπὸ τῆς κεφαλῆς διὰ στερεοῦ διαφράγματος, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶνε συσκευασμέναι αἱ βολίδες μετὰ Τρινιτροτύλλης, εἰς τὸ πυθμένιον, χωριζόμενον δι' ἄλλου διαφράγματος κινητοῦ, πληρούμενον δ' ὡσαύτως διὰ Τρινιτροτύλλης καὶ εἰς τὸν πυροσωλῆνα, ὅστις διήκει ἀπὸ τοῦ ἐπικρουστῆρος μέχρι τοῦ πυθμενίου. Ὁ πυροσωλὴν οὗτος εἶναι ἐξυπνότατος καὶ δι' αὐτοῦ δύναται νὰ κανονίζῃ τὴν ἔκρηξιν τοῦ βλήματος ὁ

χειριζόμενος αὐτὸ κατὰ βούλησιν.

Ἡ ὀβὶς τῆς εἰκόνος 1 εἶναι τῶν 10,5, ἔχει ἀρχικὴν ταχύτητα 600 μέτρων, βάρος δὲ ὁλικὸν 18 χιλιογράμμων. Τὸ βάρος τῶν βολίδων μετὰ τοῦ ἐναύσματος εἶναι 2,75 χιλιόγραμμα, τὸ βάρος τῆς ἐκκρηκτικῆς οὐσίας 0,450 χιλιόγραμμα, τὸ βάρος τῆς ἐκκρηκτικῆς τῶν βολίδων οὐσίας 0,200 χιλιόγραμμα, βολίδες ἐν δ' ὅλῳ 670, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἔχει βάρος 11 γράμμων. Τὸ βάρος τῆς οὐσίας τοῦ πυθμενίου εἶνε 225 γράμμων. Ἐκρήγνυται μέχρις ἀποστάσεως 6,500 μέτρων.

Ἰδέτε τώρα εἰς τὴν εἰκόνα 2 πῶς ἐκσφενδονίζονται πρὸς τὰ ἔμπρὸς αἱ ἐντὸς τοῦ βλήματος βολίδες, ὅταν διὰ τοῦ πυροσωλῆνος μεταδοθῇ τὸ πῦρ εἰς τὴν γόμωσιν τοῦ πυθμενίου, πῶς δὲ χωροῦν πρὸς τὰ ἔμπρὸς ὅλα μαζῆ τὰ θραύσματα τοῦ κώνου καὶ τοῦ κυλίνδρου καὶ τοῦ πυθμενίου τῆς ὀβίδος μετὰ τῶν

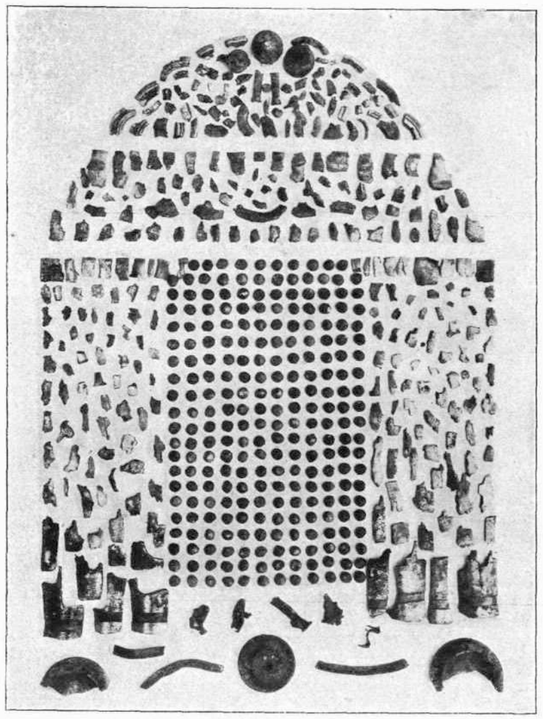

Εἰκ. 4. Ὁλικὴ ἔκρηξις.

βολίδων — εἰκ. 4 — ὅταν τὸ πῦρ μεταδοθῇ ταυτοχρόνως εἰς τὸν κῶνον, εἰς τὰς βολίδας καὶ τὸ πυθμένιον.

*

Οὐδεὶς θώραξ δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἐξ ἐκείνων, μὲ τοὺς ὁποίους ἔχει ἐφοδιάσει ἕως σήμερον τοὺς στόλους ἡ βιομηχανία. Εἰς τὴν εἰκόνα 5 βλέπετε ὁλόκληρον πρῴραν ἀντιτορπιλλικοῦ, καθ' ἧς ἔβαλον μὲ ὀβίδα τῶν 8.8, ἀρχικῆς ταχύτητος 620 μ., βάρους 8,5 χιλιογράμμων. Ἰδέτε πῶς τὴν ἐκουρέλιασε τὸ βλῆμα καὶ πῶς παρατηροῦν οἱ παραστάντες τὰ συντρίμματά της τὰ ἄμορφα εἰς τὴν εἰκόνα 6.

Ἐδοκίμασαν τὴν ὀβίδα Ἔρχαρτ καὶ κατὰ πεδινοῦ πυροβολικοῦ μὲ βλῆμα τῶν 10.5. Ἔστησαν ὡς στόχον ἓν ἀσπιδοφόρον πεδινὸν πυροβόλον εἰς ἀπόστασιν χιλίων μέτρων μετὰ τοῦ προολκαίου βληματοφόρου του — ὅρα εἰκόνα 7 — καὶ ἔβαλον κατ' αὐτοῦ. Κανόνι καὶ προόλκαιον τὰ βλέπετε

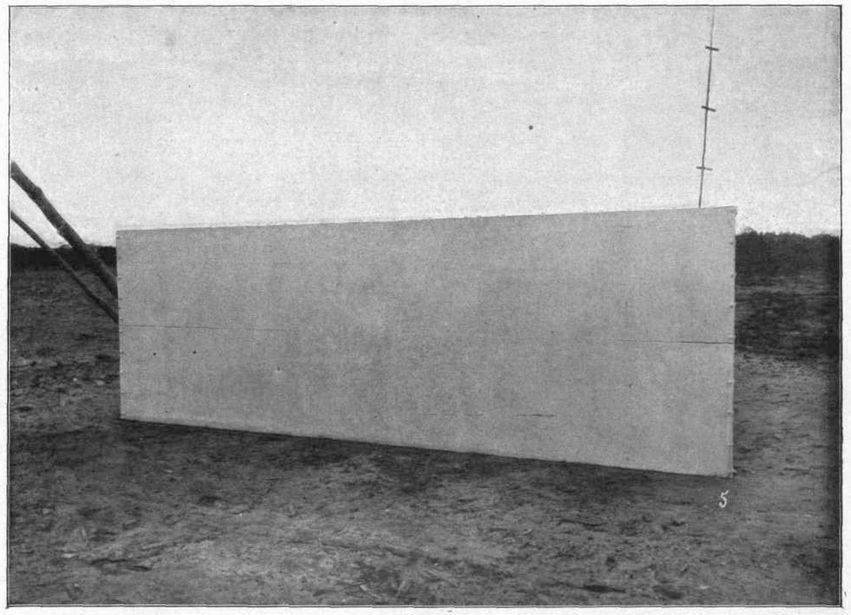

Εἰκ. 5. Ὁμοίωμα πρώρας ἀντιτορπιλλικοῦ.

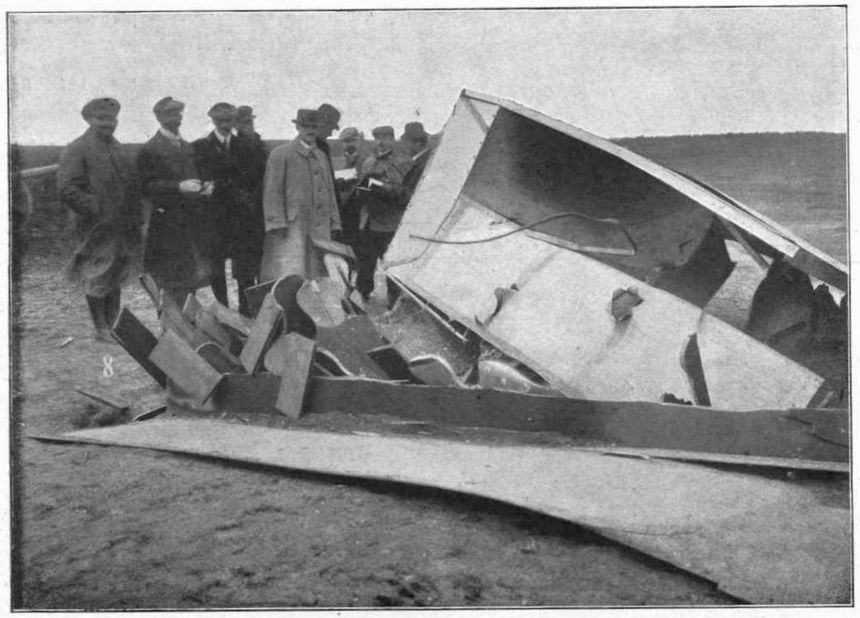

Εἰκ. 6. Πῶς ἐκουρελιάσθη ἡ πρῴρα τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ.

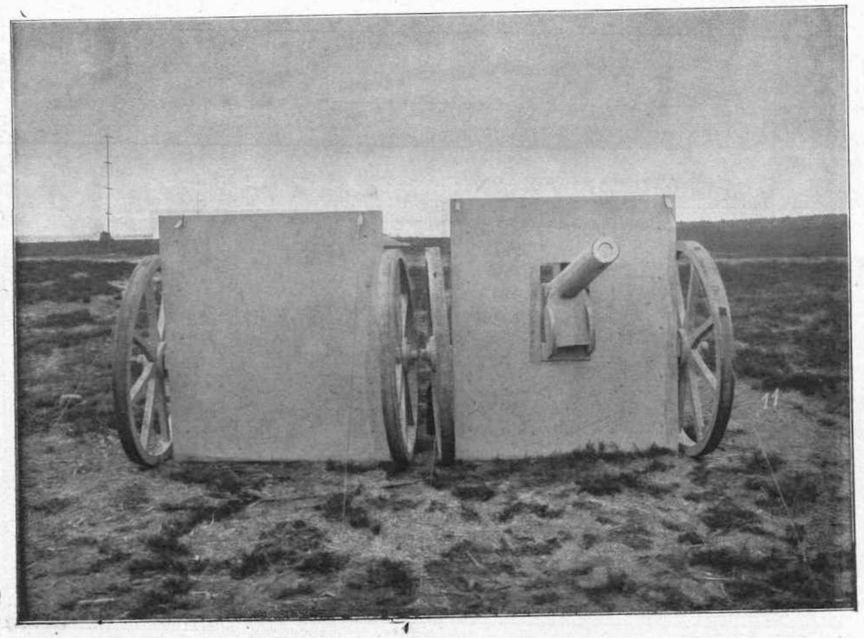

Εἰκ. 7. Ἀσπιδοφόρον πεδινὸν πυροβόλον ὡς στόχος.

Εἰκ. 8. Τὰ συντρίμματα τῶν ἀσπιδοφόρων πυροβόλων.

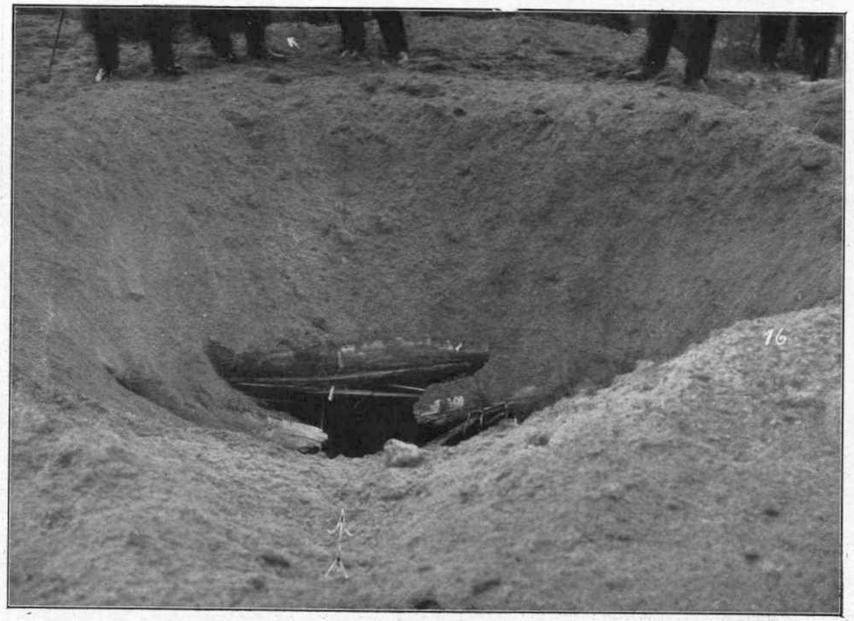

Εἰκ. 9. Ὄρυγμα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ὑπὸ ὀβίδος τῶν 12 ἑκ.

θρύψαλα εἰς τὴν εἰκόνα 8, κινοῦντα εἰς θαυμασμὸν τοὺς παρακολουθοῦντας τὰς δοκιμὰς στρατιωτικούς.

*

Ὀλέθριον εἰς ἀποτελέσματα ἀποβαίνει τὸ νέον βλῆμα καὶ διὰ τὰ ὀχυρώματα. Εἰς τὸ πεδίον τῶν δοκιμῶν εἶχον κατασκευάσει κρύπτην πυροβολείου, καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς τέχνης. Ἓν βλῆμα τῶν 12 ὑφ. ἐξεσφενδονίσθη οὐρλιάζον, μὲ ἀρχικὴν ταχύτητα 360 μέτρων, βάρους 20,4 χιλιογράμμων καὶ γόμωσιν βάρους 4 χιλιογράμμων. Ἐνεπάγη ἄνωθεν τῆς κρύπτης — ἀπόστασις 2500 μέτρων — καὶ ἐξερράγη. Βουνὸν ὁλόκληρον ἐτινάχθη ὑψηλά, τὸ ἔδαφος συνεκλονίσθη ὡς ἂν ἡ Γῆ ὁλόκληρος ἐκρημνίζετο καὶ βρόμος φοβερός, σὰν νὰ κατεστρέφετο τὸ Σύμπαν. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποφέρῃ κανεὶς τὸν κρότον τῆς ἐκρήξεως τοῦ βλήματος. Ἀποτελέσματα δὲ φοβερά. Ἰδέτε τὴν εἰκόνα 9 καὶ ἐκτιμήσατε τὸ πάχος τοῦ ὑπὲρ τὴν κρύπτην χώματος, ὅπερ ἐτρύπησε.

Ἐδοκίμασαν τὰ ἀποτελέσματα ὀβίδος Ἔρχαρτ καὶ κατὰ πύργων θωρηκτῶν. Ἔβαλον κατὰ πυργίου ἐκ θώρακος — εἰκ. 10 — πάχους 25 χιλιοστομέτρων, περικλείοντος πυροβόλον τῶν 10,5 ὑφεκ. ἀπὸ ἀποστάσεως 100 μέτρων. Ἡ ὀβὶς ἦτο ρηκτικὴ τῶν 8.8, ἀρχικῆς ταχύτητος 620 μέτρων, βάρους 8,5 χιλιογράμμων καὶ μὲ γόμωσιν 0,725 χιλιογράμμων. Ὁ πύργος — εἰκ. 11 — κατεστράφη τελείως, ἐπάνω δὲ εἰς τὸν περιστροφικὸν πόλον εὗρον στηριζόμενον τὸν σωλῆνα μόνον τοῦ πυροβόλου. Τὸ πηγαῖον, δηλαδὴ τὸ ὀπίσθιον μέρος, ἀπεκόπη, νομίζει κανεὶς μὲ μαχαῖρι, καὶ ἐθρυμματίσθη.

*

Κατὰ τὰς δοκιμὰς ταύτας ἐπεδείχθη καὶ ἐδοκιμάσθη καὶ ἴδιον σύστημα ταχυβόλου ἐπὶ αὐτοκινήτου, Ἀντιμπαλλὸν ὀνομασθέν, προωρισμένον δὲ διὰ τὰ ἀερόπλοια. Τὸ ὅλον σύστημα, ὡς βλέπετε εἰς τὴν εἰκόνα 12, ἀπαρτίζεται ἐξ ἑνὸς αὐτοκινήτου δυναμένου νὰ ἀναπτύξῃ ταχύτητα 110 χιλιομέτρων καθ' ὥραν καὶ ἑνὸς ταχυβόλου τῶν 6,5 χιλιοστομέτρων, βάλλοντος ἀπὸ περιστροφικοῦ πόλου 6 ἕως 7 βλήματα Ἔρχαρτ κατὰ λεπτόν. Εἷς ὁδηγὸς καὶ τρεῖς ὑπηρέται ταχυβόλου ἀπαρτίζουν τὸ πλήρωμα τούτου.

Τὸ βλῆμα εἶχε βάρος ὁλικὸν 4.1 χιλιογρ., ἀρχικὴν ταχύτητα 670 μ., βάρος βολίδων μὲ τὸ ἔνανσμα 1,13 χιλιόγρ., βάρος ἐκρηκτικῆς οὐσίας 0,100 χιλιόγρ., βάρος ἐκρηκτικῆς οὐσίας τῶν βολίδων 0,060 χιλιόγρ., βολίδες ἐν ὅλῳ 150, βάρους ὁλικοῦ 150, βάρος ἑκάστης βολίδος 9 γρ., βάρος τῆς ἐκρηκτικῆς οὐσίας τοῦ πυθμενίου 40 γρ. Ἰδέτε τὸ βλῆμα αὐτὸ εἰς τὴν εἰκόνα 12.

Αἱ δοκιμαὶ ἀπέδειξαν τὸ σύστημα τοῦτο ὀλεθριότατον διὰ τὰ ἀεροπόρα σκάφη. Ὁ συνδυασμὸς τῆς ταχύτητος τῆς βολῆς καὶ τὸ σύστημα τῆς ἐκρήξεως τῶν ὀβίδων ἐξασφαλίζουν ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι αὐτομάτως ζώνην τοιαύτην πυρὸς εἰς τὸ διάστημα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶναι ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ πλέον τὸ ἀεροπόρον σῶμα, ἅμα ὡς ἅπαξ εὑρεθῇ ἐντὸς αὐτῆς.

Ἐχρησιμοποίησαν δύο ἀερόστατα διαμέτρου ἕκαστον τριῶν μέτρων καὶ ἔβαλον κατ' αὐτῶν ἀπὸ ἀποστάσεως 1200 μέτρων καὶ εἰς ὕψος 225 μέτρων.

Κατὰ τὴν πρώτην σειράν, ὅτε ἔβαλον καθ' ἑνὸς ἀεροστάτου, ἐβλήθησαν πέντε δοκιμαστικαὶ βολαὶ ἐντὸς 2,6'' λεπτῶν ἐξ ὧν τρεῖς ἐξερράγησαν πρὸ τοῦ εἰς τὸ διάστημα στόχου, αἱ δὲ λοιπαὶ δύο ὄπισθεν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡ ἕκτη βολὴ διέτρησε τὸ ἀεροφόρον σῶμα, ἡ δὲ ἑβδόμη ἐκρήγνυται ἐντὸς τοῦ σκάφους, ὅπερ ἀναφλεγὲν ἔπεσεν εἰς τὸ ἔδαφος.

Ἔβαλον κατόπιν κατὰ δύο ἀεροστάτων, εἰς τέσσαρας σειράς, δεκαοκτὼ βολάς, ὧν αἱ τρεῖς πρῶται σειραὶ ἀνὰ πέντε, ἡ δὲ τελευταία συνίστατο ἀπὸ 3 βολάς. Πέντε βολαὶ εἰς 2,6'' λεπτὰ

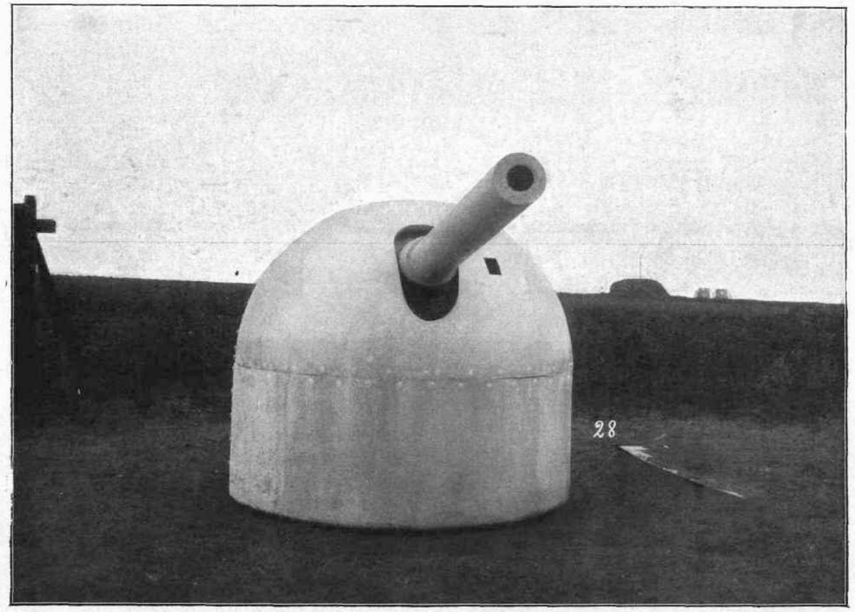

Εἰκ. 10. Πυργίον μετὰ πυροβόλου τῶν 10,5 ἑκ. χρησιμεῦον ὡς στόχος βλήματος τῶν 8,8.

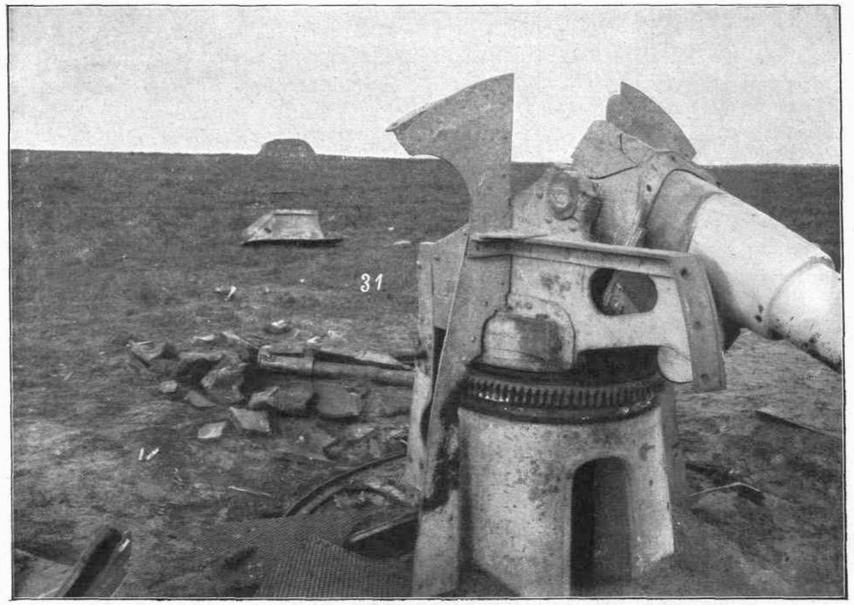

Εἰκ. 11. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ βλήματος τῶν 8,8 ὑφεκ.

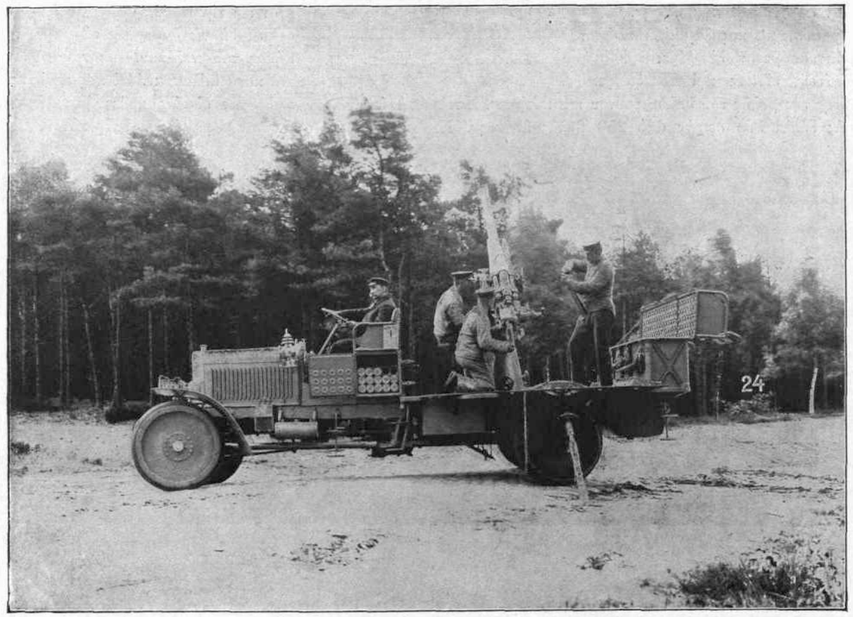

Εἰκ. 12. Τὸ Ἀντιμπαλλὸν ἐν λειτουργίᾳ.

ἐξερράγησαν πέραν τῶν εἰς τὸ διάστημα στόχων, δύο δὲ πρὸ αὐτῶν. Κατόπιν δύο βολαὶ πέραν αὐτῶν καὶ τέσσαρες πρὸ αὐτῶν. Τρεῖς ἕτεραι μετ' αὐτούς, καὶ τρεῖς πρὸ αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ἓν ἀερόστατον ἐτρυπήθη, ἔχασε τὸ σχῆμά του καὶ ἤρχισε νὰ πίπτῃ βραδέως. Ὅταν ἐξήτασαν τὸ πρῶτον καταστραφέν, εὗρον αὐτὸ διάτρητον ἀπὸ δεκατρία θραύσματα ὀβίδος καὶ 76 βολίδας.

*

Τέλος ἐπεδείχθη καὶ τὸ ταχύπυρον Ἔρχαρτ. Εἶναι μᾶλλον εἶδος ὅπλου φορητοῦ, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ τηλεσκόπιον, στηρίζεται δὲ ἐπὶ τρίποδος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ στρέφεται κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν· δηλαδὴ καὶ ὁριζοντίως καὶ κατακορύφως. Εἰς τὸ ἕνα σκέλος τοῦ τρίποδος φέρει ἐλαφρὸν κάθισμα ὅμοιον μὲ τὴν σέλαν τοῦ ποδηλάτου, ἐφ' οὗ κάθηται ὁ σκοπευτής, ὅταν χειρίζεται αὐτὸ καθ' ὁριζοντιότητα. Ὅταν πάλιν θέλῃ νὰ τὸ χειρισθῇ κατὰ κατακόρυφον, ἐξαπλώνεται ὁ σκοπευτὴς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Τὸ ὅπλον τοῦτο ἐργάζεται μὲ φυσίγγια, ὅμοια σχεδὸν μὲ τὰ φυσίγγια τῶν σημερινῶν φορητῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα εἶναι προσηρμοσμένα ἐπὶ ἐλαφρᾶς ταινίας μήκους δύο μέτρων περίπου, ἀπαράλλακτα ὅπως εἶναι τοποθετημένα ἐπὶ ἱμάντος δερματίνου τὰ φυσίγγια, τὰ ὁποῖα ἔχουν περὶ τὴν ὀσφὺν των οἱ κυνηγοί. Τὸ ἄκρον τῆς φυσιγγιοφόρου ταινίας μὲ τὸ πρῶτον φυσίγγιον τοποθετεῖται ἐντὸς τῆς φυσιγγιοδόχης καὶ κατόπιν, ἅμα ἀρχίσῃ ὁ χειρισμός, διέρχεται αὐτομάτως ἡ ταινία καὶ τὰ φυσίγγια ἀλληλοδιαδόχως τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο παρελαύνουν ἀπὸ τὴν φυσιγγιοδόχην.

Τὸ ὅλον σύστημα καταλαμβάνει ἐλάχιστον χῶρον, συμπτυσσόμενον δὲ φέρεται ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἀνέτως, οἵτινες καὶ τὸ ὑπηρετοῦν.

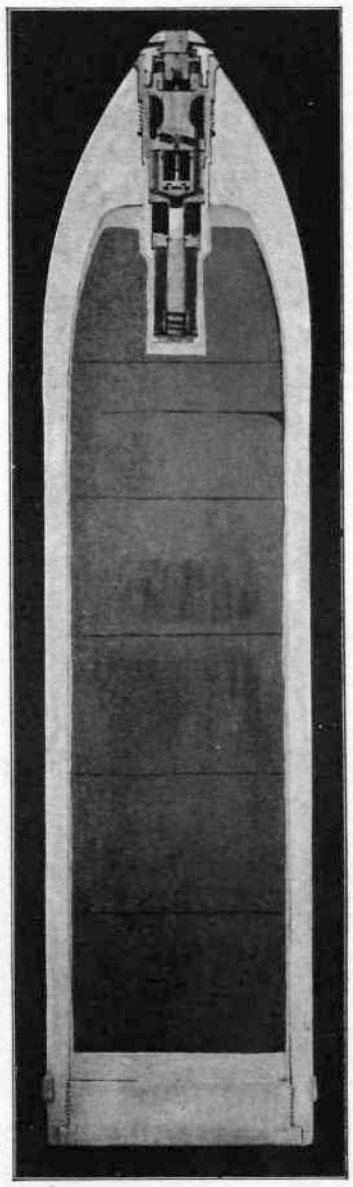

Εἰκ. 13. Ρηκτικὴ ὀβὶς τῶν 0,15.

Ἡ ταχύτης τῆς βολῆς τοῦ ὅπλου τούτου καταπλήσσει. Κατὰ τὰς δοκιμὰς ἔβαλε δύο σειρὰς ἀπὸ 250 βολὰς ἑκάστην. Ἡ πρώτη σειρὰ ἐχρειάσθη 32 δευτερόλεπτα καὶ ἡ δευτέρα 34″. Ὡμολογήθη δὲ ὑπὸ πάντων ὅτι τὰ πλεονεκτήματά του, ἤτοι τὸ μικρὸν βάρος του, ὁ μικρὸς χῶρος, ὃν καταλαμβάνει, ἡ εὐκολία περὶ τὴν συναρμολόγησιν καὶ τοποθέτησίν του, καθὼς καὶ ἡ σύμπτυξίς του καὶ ἡ ταχεῖα βολή του, τὸ καθιστῶσι πολύτιμον ἀληθῶς ὅπλον.

*

Ἰδοὺ καὶ ἡ «Καταστροφή». Ὀβὶς τῶν 0,15 — ὅρα εἰκόνα 13 — βάρους 42,0 χιλιογρ. καὶ μὲ γόμωσιν βάρους 8.2 χιλιογρ. Εἶναι προωρισμένον τὸ βλῆμα τοῦτο κατ' ὀχυρωμάτων, ὑπονόμων κλπ.

Πράγματι κατὰ τὰς δοκιμὰς εἶχον κατασκευάσει ὀχύρωμα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους, μήκους 12 μ., πλάτους 6 μ. καὶ βάθους 1,80 μ. Ἔβαλον 13 βολὰς μὲ βλῆμα τῶν 0,15 ὑφεκ. ἀπὸ 2500 μ. Τέσσαρες ἐκ τῶν ὀβίδων τούτων προσέβαλον τὸ ὀχύρωμα. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 13 ἐνεπάγη εἰς τὸ ἔδαφος τρία μέτρα πρὸ τοῦ ὀχυρώματος ὑπὸ κλίσιν 31 μοιρῶν, διέτρησε τὸ χῶμα τοῦ ἐδάφους, διέτρησε τὴν παρειὰν τοῦ ὀχυρώματος, εἰσέδυσεν ἐντὸς αὐτοῦ, προσέκρουσεν, ὑπὸ κλίσιν πάντοτε, κατὰ τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκραγεῖσα ἀνετίναξεν ὅλον τὸ ὀχύρωμα.

*
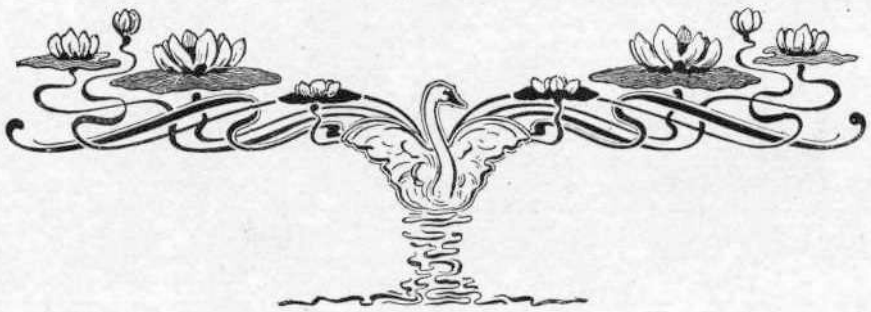
Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις τῶν παραστάντων κατὰ τὰς δοκιμὰς στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ἀπεσταλμένων εἶναι ὅτι τὸ νέον βλῆμα Ἔρχαρτ Φὸν Ἔσσεν, τῶν ἐν Δύσσελδορφ Μεταλλουργείων καὶ Μηχανουργείων εἶναι ἀκαταγώνιστον εἰς τὴν καταστροφὴν ἣν ἐπιφέρει, προώρισται δὲ νὰ ἀνατρέψῃ τὰς μέχρι τοῦδε συνθήκας τοῦ πολέμου, τόσον κατὰ ξηράν, ὅσον καὶ κατὰ θάλασσαν. Οἱ παραστάντες ἔσπευσαν νὰ ὑποβάλουν πρὸς τὰς οἰκείας κυβερνήσεις ἐκτενεῖς ἐκθέσεις, ἐν αἷς ὁμιλοῦσιν εὐφημότατα ὑπὲρ αὐτοῦ.